

Sámedikki 2011 bušeahtta

Mearriduvvon juovlamánu 1. b. 2010

Ášši 43/10

SÁMEDIGGI SAMETINGET

Ávjovárgeaidnu 50
N-9730 Karasjok/Kárášjohka
Telefon +47 78 47 40 00
Telefaks +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no

ÁLGGAHUS	7
1 OLLISLAŠ JUOLLUDUS SÁMEDIGGÁI	8
2 SÁMEDIKKI EKONOMALAŠ RÁMMAJUOGADUS	9
3 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	9
3.1 NJUOLGGA DOARJAGAT	10
3.2 OHCANVUÐOT DOARJAGAT	10
3.3 ŠIEHTADUSAT	11
3.3.1 <i>Váldošiehtadus sámi dáiddárorganisašuvnnaiguin</i>	11
3.3.2 <i>Duoji váldošiehtadus</i>	11
4 OAHPAHUS	11
4.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	12
4.2 OHCANVUÐOT DOARJAGAT	12
4.2.1 <i>Oahpponeavvut</i>	12
4.2.1.1 <i>Dábalaš oahpponeavvut vuoddoahpahussii</i>	13
4.2.1.2 <i>Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut</i>	17
4.2.1.3 <i>Oahpponeavvut mánáidgárddiide</i>	20
4.2.2 <i>Gelbbolašvuoda bajideapmi</i>	24
4.2.2.1 <i>Stipeanda ohppiide geain lea sámegiella joatkaskuvlla fágasuorggis</i>	24
4.2.2.2 <i>Stipeanda alit ohppui</i>	25
4.2.3 <i>Mánáidgárddit</i>	27
4.2.3.1 <i>Doarjja sámi mánáidgárddiid</i>	27
4.3 <i>DOAIMBABIJUT OAHPPONEAVVORÁHKADEAMI NANNEMII</i>	30
4.3.1 <i>Oahppogirjiid jorgaleapmi ja heiveheapmi</i>	30
4.3.2 <i>Ovddasmanniprošeakta – resursaskuvla julevsámi guovllus</i>	30
4.4 <i>SÁMI OAHPPONEAVVOPORTÁLA</i>	31
5 GIELLA	31
5.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	32
5.2 NJUOLGGA DOARJAGAT	32
5.2.1 <i>Guovtgielalašvuoda doarjagat</i>	32
5.2.1.1 <i>Gielddat/Suohkanat</i>	33
5.2.1.2 <i>Fylkkagielddat/-suohkanat</i>	33
5.2.2 <i>Sámi giellaguovddážit</i>	34
5.3. OHCANVUÐOT DOARJAGAT	35
5.3.1 <i>Giellaprošeavttat sámegiella hálddašanguovllus</i>	35
5.3.2 <i>Giellaprošeavttat olggobealde sámegiella hálddašanguovllu</i>	38
6 KULTUVRA	41
6.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT	41
6.2 NJUOLGGA DOARJAGAT	42
6.2.1 <i>Sámi kulturviesut ja kulturgaskkustanáhusat</i>	42
6.2.2 <i>Sámi festiválat</i>	43
6.2.3 <i>Sámi valáštallan</i>	45
6.2.4 <i>Sámi teáhter</i>	46
6.2.5 <i>Sámi prentosat</i>	47
6.2.6 <i>Girjebusset</i>	48
6.2.7 <i>Museat</i>	49
6.3 OHCANVUÐOT DOARJAGAT	51
6.3.1 <i>Kulturovddideapmi</i>	51
6.3.1.1 <i>Girjjálašvuolta</i>	51
6.3.1.2 <i>Musihkkaovddideapmi</i>	54
6.3.1.3 <i>Kulturdoaimbabiijut mánáid ja nuoraid várás</i>	56
6.3.1.4 <i>Eará kulturdoaimbabiijut</i>	58
6.3.1.5 <i>Sámegielat govvasárggusráiddut</i>	60
6.3.2 <i>Sámi lágádusat</i>	62
6.3.3 <i>Investerendoarjja sámi girjebussiide</i>	63
6.3.4 <i>Sámi deaivvadansajit</i>	65
6.4 <i>SÁMI DÁIDDÁRŠIEHTADUS</i>	66

6.4.1	Dáiddafoanda	66
6.4.2	Stipeanda sámi dáiddáriidda	67
6.4.3	Doaibmadoarjja sámi dáiddárganisašuvnnaide ja Sámi dáiddárráddái	67
6.4.4	Sámi govvaáidaga ja dáiddaduoji oastinortnet.....	67
6.4.5	Fágakonsuleanttat (Fágalaš bagadallan).....	67
6.4.6	Čájálmasbuhtadus.....	67
6.4.7	Ortnet sámi čáppagirjjálašvuoda ja sámi musihka ja juoigama ja eará áššiid várás.	67
7	EALÁHUSAT.....	67
7.1	VÁIKKUHANGASKAOAMIT	68
7.2	NJUOLGGA DOARJJA	69
7.2.1	Duodjeásahusat.....	69
7.3	OHCANVUĐOT DOARJAGAT	70
7.3.1	Ealáhusovddideapmi.....	70
7.3.1.1	Mánngabealat ealáhuseallin.....	72
7.3.1.2	Mariidnaealáhusat	74
7.3.1.3	Eanandoallu.....	76
7.4	LOTNOLASEALÁHUSAID JA SÁMI MÁTKEEALÁHUSAID ÁRVOHÁHKANPROGRÁMMA	79
7.4.1	Lomolasealáhusat – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkeealáhusaid árvoháhkanprográmma.....	79
7.4.2	Duodji – fidnoahppiortnet – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkkoštanealáhusaid árvoháhkanprográmma.....	83
7.4.3	Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmabijut – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkkoštanealáhusaid árvoháhkanprográmma.....	84
7.4.4	Fága- ja ovddidanforum – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkeealáhusaid árvoprográmma.....	84
7.5	DUOJI EALÁHUSŠIEHTADUS	85
7.5.1	Doaibmadoarjja – duoji ealáhusšiehtadus	85
7.5.2	Investeren- ja ovddidandoarjja – duoji ealáhusšiehtadus.....	87
7.5.3	Čálgoortnegat – duoji ealáhusšiehtadus.....	91
7.5.4	Fága- ja ekonomiijalávdegoddi – duoji ealáhusšiehtadus.....	92
7.5.5	Vuovdinbáikkid duoji várás– ohcanvuđot doarjagat – duoji ealáhusšiehtadus.....	92
7.5.6	Sámi duodjeorganisašuvnnat - njuolgga doarjagat – duoji ealáhusšiehtadus.....	93
8	AREÁLAT, BIRASGÁHTTEN JA KULTURSUODJALEAPMI.....	94
8.1	VÁIKKUHANGASKAOAMIT	95
8.2	OHCANVUĐOT DOARJAGAT	95
8.2.1	Kulturmitosuođjalus.....	95
9	DEARVVAŠVUOHTA, SOSIÁLA JA FUOLAHUS.....	97
9.1	VÁIKKUHANGASKAOAMIT	98
9.2	OHCANVUĐOT DOARJAGAT	98
9.2.1	Dearvvašvuoda-, sosiála- ja fuolahusprošeavttat	98
9.3	FÁLALDAGAT BOARRÁSET SÁPMELAČČAID GEAVAHUSSII	101
10	REGIONÁLA OVDDIDEAPMI.....	101
10.1	VÁIKKUHANGASKAOAMIT	102
10.2	REGIONÁLA OVDDIDEAPMI	102
11	RIIKKAIDGASKASAŠ JA SÁMI OVTTASBARGU.....	102
11.1	VÁIKKUHANGASKAOAMIT	103
11.2	NJUOLGGA DOARJAGAT	103
11.2.1	Barents álgoálbmotkantuvra Lujávrris	103
11.3	EARÁ VÁIKKUHANGASKAOAMIT	104
11.3.1	Riikkaidgaskasaš doaibmabijut.....	104
11.3.2	Interreg regionála oassi.....	105
12	SÁMI ORGANISAŠUVNNAT.....	105
12.1	VÁIKKUHANGASKAOAMIT	105
12.2	OHCANVUĐOT DOARJAGAT	105
12.2.1	Sámi válđoorganisašuvnnat	106
12.2.2	Sámi rájárastideaddji organisašuvnnat	107

12.2.3 Sámi kultur- ja nuoraidorganisašuvnnat.....	108
12.2.4 Sámi ealáhusorganisašuvnnat.....	109
12.2.5 Sámi dásseárvoorganisašuvnnat.....	111
12.2.6 Sámi organisašuvnnat mat barget nuppi máilme soadi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin	112
13 EARÁ VÁIKKUHANGASKAOAMIT	113
13.1 VÁIKKUHANGASKAOAMIT SÁMEDIGGERÁDI GEAVAHUSSII	114
13.1.1 Friija váikkuhangaskaoamit.....	114
13.1.2 Dásseárvodoaimabijut	114
13.1.3 Ásahusdieđáhusa čuovvoleapmi.....	115
13.1.4 Sámi lohanguovddáš	115
13.1.5 Verdde-prošeakta.....	115
13.1.6 Čállin- ja lohkanveahkki boarráset sámiide	116
13.1.7 Prošeavttat mánáidgárddiid sámi duhkorasaid ja pedagogalaš ávdnasiid ektui.....	116
13.2 VÁIKKUHANGASKAOAMIT DIEVASČOAHKKINJODIHEDDJIID GEAVAHUSSII	116
13.2.1 Sámedikki politihkalaš joavkkut.....	116
13.2.2 Opposišuvnna bargoeavttut	117
14 SÁMEÁLBMOTFOANDA	118
14.1 SÁMEÁLBMOTFOANDA	118
14.2 OHCANVUĐOT DOARJAGAT - SÁMEÁLBMOTFOANDA	118
14.2.1 Giellaovddideapmi - sámeálbmotfoanda	118
14.2.2 Árbediehtu – duodašteapmi ja gaskkusteapmi - Sámeálbmotfoanda	119
14.2.3 Girjjálašvuohta - Sámeálbmotfoanda	120
14.3 OVDDIDAN-, ČIELGGADAN- JA DUOĐAŠTANRUĐAT - SÁMEÁLBMOTFOANDA.....	121
14.3.1 Giellaprográmma.....	121
14.3.2 Árbedieđuid duodašteapmi ja gaskkusteapmi	121
14.3.2.1 Árbedieđuid kárten vuogádatlaččat	122
15 EARÁ DOAIMABIJUT MAT EAI LEAT VÁIKKUHANGASKAOAMIT.....	122
15.1 KONFERÁNSSAT SÁMEDIKKI OLIS.....	122
15.2 SÁMI GUOSKI STATISTIHKKA NORGGAS.....	123
15.3 BÁLKKAŠUMIID JA STIPEANDDAID JUOHKIN	123
15.3.1 Kultur- ja valáštallanstipeanda nuoraid várás	123
15.4 RUĐAT DUTKAMII JA OVDDIDEAPMÁI, ČIELGGADUSAIDE JA DUOĐAŠTANPROŠEAVTTAIDE.....	123
15.5 ÁRVVOŠTALLAMAT	124
16 POLITIHKALAŠ DÁSI DOAIMAGOLUT	124
16.1 SÁMEDIKKI DIEVASČOAHKKIN	124
16.2 SÁMEDIKKI DIEVASČOAHKKINJODIHEADDJIT	124
16.3 SÁMEDIKKI BEARRÁIGEAHČČANLÁVDEGODDI.....	125
16.4 SÁMI PARLAMENTÁRALAŠ RÁĐĐI (SPR).....	125
16.5 SÁMEDIGGERÁĐĐI.....	125
16.6 SÁMEDIKKI GIELLASTIVRA	125
16.7 SÁMI GIELLALÁVDEGODDI.....	125
16.8 SÁMEDIKKI NUORAIDPOLITIHKALAŠ LÁVDEGODDI (SNPL).....	126
17 HÁLDDAHUSDÁSI DOAIMAGOLUT.....	126
17.1 HÁLDDAHUSA DOAIMAGOLUT.....	127
17.2 ERENOAMÁŠ PROŠEAVTTAT.....	127
17.2.1 Buoret bálvalusat geavaheđđjiide.....	127
17.2.2 Nuortasámi kulturbiras.....	127
17.2.3 Dási buorideapmi sámi mánáidgárddiin.....	128
17.2.4 Ovdaprošeakta teahtervisti - Beivváš Sámi Našunálateahter	128
18 SÁMI SERVODAGA DÁRBUT JAGIS 2012.....	128
18.1 OAHPAHUS JA DUTKAN.....	129
18.2 GIELLA	129
18.3 KULTUVRA	130
18.4 EALÁHUSAT.....	131

18.5 AREÁLAT, BIRASGÁHTTEN JA KULTURSUODJALEAPMI.....	131
18.6 DEARVVAŠVUOHTA, SOSIÁLA JA FUOLAHUS.....	132
18.7 RIIKKaidGASKASAŠ SOLIDARITEHTA JA ÁLGOÁLBMOtpOLITIHKKA.....	132

Álggahus

Sámediggi lea sámiid álbmotválljen orgána Norggas. Juohke njealját jagi válljejit sámit 39 áirasa sámiid gaskkas. Maŋimuš váлга lei 2009:s.

Sámedikki bušeahhta vuodđuduvvo daid juolludusaide maid Ráđđehus addá stáhtabušeahas ja bidjá čanastagaid Sámedikki doibmii bušeahhtajagis. Sámediggi lea vikkadeamen beassat duohta šiehtadallanposišuvdnii Ráđđehusain bajimuš ekonomalaš rámmaid ektui doaimmas várás. Sámediggi ásahuvvui sámiid dásseárvosaš meannudeami sihkkarastima várás. Sámi giella ja kultuvra lea leamaš álgoálggus Norggas ja danne leat seammalágan gáibádusat suodjaluvvot ja ovddiduvvot go dárogielas ja dáža kultuvrras. Norgga stáhta lea Vuodđolága vuodul geatnegahttojuvvon láchit diliid dađi mielde. Dasto lea Norga geatnegahttojuvvon sámiid guovdu eará lágaid bokte ja riikkaidgaskasaš konvenšuvnnaid dohkkeheami bokte. Sámedikki mihttomearrin lea bargat dan badjelii ahte sámiid vuoigatvuodát dohkkehuvvojit vuodđun sámi kultuvrra, giela ja servodateallima suodjaleapmái ja nannemii.

Álbmotrievtti bokte leat Norgga eiseválddit geatnegahttojuvvon konsulteret sámiiguin áššiin main lea mearkkašupmi sámi servodahkii. Sámedikkis lea maiddái oktavuoha Norgga stáhtain konsultašuvnnaid, gulahallančoahkkimiid bokte ja eará čoahkkimiid bokte ovttaskas áššiid birra. Dásseárvu ja dásseárvosašvuoha leat vuodđun Sámedikki doibmii. Sámediggi galgá láchit diliid nu ahte sihke nissonolbmot ja almmáiolbmot, nuorat ja boarrásat galget leat dásseárvosaš bealit sámi servodagas.

Sámediggi bargá dan ala ahte livččii rabas, geavaheaddjiguoibmásaš ja searvvaheaddji, sámediggi álbmoga várás. Oktavuoha sámi álbmogiin galgá álohii leat vuodđun Sámedikki politihka ovddideami oktavuodas. Sámediggi galgá maiddái barggus bokte gulahallat lávga guovddáš, regionála ja báikkálaš eiseválddiiguin.

Sámit lea álgoálbmot njealji riikkas. Rájárástá oalli lea danne lunddolaš oassi sámi servodateallimis. Deatalaš lea gozihit álgoálbmotoli nationála ja riikkaidgaskasaš forain.

1 Ollislaš juolludus Sámediggái

Tabell 1.0 Ollislaš juolludus Sámediggái

(i 1000 kr)

Kap.Poast Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev-10	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
1533.50 Odasmahtin-, háldd.- ja girgodepartemeanta (OHG)	203 735	215 136	215 136	225 655	10 519 4,9 %
223.50 Máhttodepartemeanta - MD	33 290	34 355	34 355	35 420	1 065 3,1 %
226.21 Máhttodepartemeanta - MD	3 000	0	0	0	0 -
231.50 Máhttodepartemeanta - MD	12 925	13 339	13 339	13 753	414 3,1 %
1429.50 Birasdepartemeanta - BD	3000	3 000	3 000	3 000	0 0,0 %
320.53 Kultur- ja girkodepartementa - KGD	61 993	65 353	65 353	67 379	2 026 3,1 %
762.70 Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta DFD	6 500	6 500	6 500	6 500	0 0,0 %
1147.50 Eanadoalodepartemeanta - ED	2 000	2 000	2 000	2 000	0 0,0 %
1147.50 Eanadoalodepartemeanta - ED	2 000	2 000	2 000	2 000	0 0,0 %
Juolluduvvon oktiibuot I	328 443	341 683	341 683	355 707	14 024 4,1 %

Ollislaš bušeahhtarámma Sámediggái lea lasihuvvon 14 024 000 ruvnnuin Sámedikki reviderejuvvon 2010 bušeahta ektui.

14 024 000 ruvdnosaš lasáhussii gullet earret eará čuovvovaččat:

- 3 500 000 ru čuovvolit Rádđehusa doaibmaplána sámegielaid várás
- 350 000 ru ráhkadit sámi statistihka Norggas

Oktiibuot lea dat mii bajábealde namuhuvvo 3 850 000 ru. Loahppaoassi lassáneamis, 10 174 000 ru dahje 3,1 %, manná hadde- ja bálkálássáneapmái.

Stuorradiggi lea juolludan 75 miljon ru Sámeálbmotfondii. Foandda buvttadus ii leat mielde Sámedikki rámmajuolludusas. 2010:s lea foandda buvttadus 3 953 000 ru. 2011:s šaddá foandda buvttadus 2 850 000 ru. Sivva foandda buvttadusa gáržžideapmái lea ahte reantu lássejuvvui 10 jahkái suoidnemánu 1. b. 2000 rájes geassemánu 30. b. 2010 rádjái. Buvttadus lea čadnojuvvon gustovaš reantodássái guhkilmas stáhtaoblikašuvnnain maid Finánsadepartemeanta lea mearridan. Finánsadepartemeanta lea suoidnemánu 1. b. 2010 rájes mearridan odđa reanttu 3,38 % 10 jagi áigodahkii. Ovddit áigodaga (suoidnemánu 1. b. 2010 rájes geassemánu 30. b. 2010 rádjái) reantu lei 6,2 %.

2 Sámedikki ekonomalaš rámmajuogadus

Tabella 2.0 Čoahkketabealla - Sámedikki boadut ja golut buohkanassii

(i 1000 kr)

	Rehketdoallu-09	Buš 2010	RevBuš-10	Buš 2011	Erohus	%
Doaibmagolut						
Departemeantaid juolludusat	328 443	341 683	341 683	355 707	14 024	4,1 %
Sámeálbmotfoandda reanttut	12 664	9 000	9 000	5 500	-3 500	-38,9 %
Doaibmaboaduid submi	341 107	350 683	350 683	361 207	10 524	3,0 %
Váikkuhangaskaoamit						
Váikkuhangaskaoamit	224 616	229 669	232 208	243 233	11 025	4,7 %
Sámeálbmotfoandda	12 664	9 000	9 000	5 500	-3 500	-38,9 %
Váikkuhangaskaoamid submi	237 280	238 669	241 208	248 733	7 525	3,1 %
DOAIBMAB. SUBMI - VÁIKKUHANDASKAOMIT	103 827	112 014	109 475	112 474	2 999	2,7 %
DOAIBMAGOLUT						
Politiikalaš dási doaibma	20 684	22 014	22 374	21 774	-600	-2,7 %
Hálddahusa doaibma	79 922	85 430	86 030	89 300	3 270	3,8 %
Erenoamáš doaibmagolut	7 887	4 570	4 720	1 400	-3 320	-70,3 %
Doaibmagoluid submi	108 493	112 014	113 124	112 474	-650	-0,6 %
DOAIBMABOÅÐUS	-4 666	0	-3 649	0	3 649	-100,0 %
JAHKEBOÅÐUS	-4 666	0	-3 649	0	3 649	-100,0 %

3 Váikkuhangaskaoamit

Sámediggi juogada čuovvovaččat váikkuhangaskaoamid váldopoasttaide 2011:s:

Tabella 3.0 Čoahkketabealla - Váikkuhangaskaoamit

(i 1000 kr)

Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
Njuolggadoarjagat	117 164	121 821	123 760	124 408	648	0,5 %
Ohcanvuđot doarjja	70 355	74 791	74 791	77 066	2 275	3,0 %
Árvoháhkkanprográmma	5 956	5 500	5 500	5 650	150	2,7 %
Šiehtadusat	14 416	14 725	14 725	15 315	590	4,0 %
Eará váikkuhangaskaoamit	13 299	10 182	10 782	12 769	1 987	18,4 %
Sámeálbmotfoandda	12 664	9 000	9 000	5 500	-3 500	-38,9 %
Eará doaibmabijjut	3 426	2 650	2 650	7 525	4 875	184,0 %
Submi	237 280	238 669	241 208	248 233	7 025	2,9 %

Tabella 3.1 Čoahkketabealla váikkuhangaskaoamit - Váldosuorggit

(i 1000 kr)

	Rehketdoallu-09	Buš 2010	RevBuš-10	Buš 2011	Juog. i %	Erohus 11-Rev 10	%
Váikkuhangaskaoamit							
Oahpahuš	33 993	31 330	31 330	34 830	14,0 %	3 500	11,2 %
Giella	53 462	57 881	57 881	59 209	23,8 %	1 328	2,3 %
Kultuvra	77 327	83 245	85 184	87 536	35,2 %	2 352	2,8 %
Ealáhus	33 221	34 630	34 630	35 063	14,1 %	433	1,3 %
Birasgáhtten ja kultursuodjalus	2 434	2 000	2 000	2 000	0,8 %	0	0,0 %
Dearvvašvuohta, sosiála ja fuolahus	2 802	3 350	3 350	3 350	1,3 %	0	0,0 %
Regionála ovddideapmi	5 203	3 500	3 500	4 987	2,0 %	1 487	42,5 %
Riikkaidgaskasaš ja sámi ovttasbargu	1 100	1 350	1 350	1 350	0,5 %	0	0,0 %
Sámi organisašuvnnat	4 402	4 151	4 151	4 201	1,7 %	50	1,2 %
Eará váikkuhangaskaoamit	7 246	5 582	6 182	6 682	2,7 %	500	8,1 %
Sámeálbmotfoandda	12 664	9 000	9 000	5 500	2,2 %	-3 500	-38,9 %
Eará doaibmajut	3 426	2 650	2 650	4 025	1,6 %	1 375	51,9 %
Váikkuhangaskaomiid submi	237 280	238 669	241 208	248 733	100,0 %	7 525	3,1 %

Váikkuhangaskaomiid váldopoasttat leat fas dárkileappot čilgejuvvon kapihttaliin 4 – 11. Juohke kapihttala vuolde lea visogovva das man ollu ruđat leat várrejuvvon njuolgga doarjagiidda ja ohcanvuđot doarjagiidda.

Sámedikki váikkuhangaskaomiide gullet njuolga doarjagat organisašuvnnaide ja ášahusaide, iešgudege ohcanvuđot doarjjaortnegat ja doarjagat mat leat muddejuvvon šiehtadusaid bokte.

3.1 Njuolgga doarjagat

Lagabui daid ovttaskas ortnegiid birra mat juolluduvvojit njuolga Sámedikki bušehta bokte, oainnát kapihttaliin main ortnegat válddahalloyuvvojit.

3.2 Ohcanvuđot doarjagat

Buot ohcanvuđot doarjjaortnegat leat čohkkejuvvon oktasaš ortnegin main leat oktasaš njuolggadusat, geahča Sámedikki mearrádusa áššis 43/07 (mielddus). Njuolggadusat ohcanvuđot doarjagiid hálddašeapmái leat heivehuvvon stáhta ekonomiijanjuolggadusaide.

Stáhta ekonomiijanjuolggadusat geatnegahttet Sámedikki fuolahit dan ahte doarjagat hálddašuvvojit ulbmillaččat ja beaktis vugiin. Diesa gullá maid geatnegasvuohta bearráigeahččat ja gávnnaht ortnegiid maiguin duodaštit ruđaid geavaheami dohkálaččat.

Sámediggerádis lea fápmudus earaláhkai geavahit gitta 20 % dain ruđain mat leat várrejuvvon bušehtas. Fápmudus ii guoskka njuolga doarjagiidda, váikkuhangaskaomiide maid dievasčoahkkinjodihangoddi hálddaša, Sámeálbmotfondii ja doaibmagoluide. Sámediggeráđdi galgá bušehttajagi addit dieđuid Sámedikki dievasčoahkkimii jus ruđat geavahuvvojit earaláhkai, geahča ášši 43/07 (mielddus).

Sámediggerádis lea fápmudus čadahit dárbbášlaš rievdadusaid máksineavttuin.

Sámediggerádi mearrádusaid váidinorgána lea sámediggeráđdi mas miellahtut geain lea hálddašanovddasvástádus guđdet čoahkkima váidima meannudeami oktavuodas.

Buot ohcanvuđot doarjagiidda, earret daid váikkuhangaskaomiide maid dievasčoahkkinjodihangoddi hálddaša, gusket Sámedikki bajimus njuolggadusat ohcanvuđot doarjagiid várás ja dasto dat juolluduseavttut bušehtas mat bohtet ovdan ovttaskas ortnega vuolde.

Ohcanvuđot doarjagiid sierra ortnegiid birra čilgejuvvo lagabui Sámedikki bušeahtas dain kapihttaliin main ortnegiid birra čilgejuvvo.

3.3 Šiehtadusat

3.3.1 Váldošiehtadus sámi dáiddárorganisašuvnnaiguin

Sámediggi lea 2004:s dahkan váldošiehtadusa sámi dáiddárorganisašuvnnaiguin mat ovddastuvvojit Sámi dáiddárráđi bokte. Ulbmilin lea ovddidit buori ja girjás sámi kultureallima ja láchčit diliid sámi girjjálašvuoda, musihka, dánsuma, teáhtera, filmma, govvadáidaga ja dáiddaduoji dahkamii ja gaskkusteapmái. Dáiddáršiehtadus siskkilda oktasaš doaibmajuid dáiddasuorggis mat čađahuvvojit oasálaččaid gaska sohppojuvvon ekonomalaš rámmaid siskkobealde.

3.3.2 Duoju váldošiehtadus

Sámediggi lea 2005:s dahkan váldošiehtadusa duodjeealáhusa várás duodjeorganisašuvnnaiguin; Riikaorganisašuvdna Sámiid Duodji ja Duojáriid ealáhusearvi. Šiehtadusa ulbmilin lea ovdánahttit duoju buorebut gánnáhahtti ealáhussan ja vai nagodivččii eanet vuovdit iešbuvttaduvvon gálvvuid. Dákkár ovdánahttin gáibida ahte biddjojuvvo eanet deaddu gelbbolašvuoda bajideapmái, buvttaovddideapmái, vuovdaleapmái ja vuovdimii. Dahkkojuvvo jahkásaš ealáhusearišiehtadus duoju vástte, mas leat doaibmajut maid ulbmilin lea ovdánahttit ealáhusa nu ahte dat dávista daid politihkalaš mihttomeriide ja njuolggadusaide, maid Sámediggi áiggis áigái mearrida.

4 Oahpahus

Sámi servodagaid ovddideami ja nannema vuodđun lea máhtolašvuolta ja gelbbolašvuolta.

Váldomihttomearri

Sámi álbmogis galgá leat máhtolašvuolta, gelbbolašvuolta ja gálggat mat dárbbášuvvojit sámi servodaga ovddideamis.

Oassemihttomearri

- Sámi mánáin ja nuorain lea nana sámi identitehta ja oktavuolta sámi gillii, kultuvrii ja servodateallimii
- Sámi álbmogis galgá leat duohta vuoigatvuolta kvalitatiivalaččat buori oahpahussii sámegeijas ja sámegillii
- Alit oahpus ja dutkamis fuolahuvvo álohii sámi perspektiivva

Strategiijat

- Gulahallama bokte guovddáš, regionála ja báikkálaš eiseválddiiguin ja eará guoskevaš aktevrraiguin sihkkarastit buriid rámmaeavttuid sámi mánáidgárddiid, vuodđooahpahusa, alit oahpu ja dutkama vástte
 - Bargat dan ala ahte sámi giellaoahpahusa refušuvnamáksomearit dávistit duohta goluide
 - Váikkuhit dan ahte Sámi allaskuvla šattašii álgoálbmotuniversitehtan
 - Bargat dan ala vai sámi guovlluid giliskuvllat bisuhuvvojit
 - Bargat dan ala ahte ráhkaduvvojit oahpponeavvut vuodđoskuvlla ohppiide geat ožžot dárogeloahpahusa Máhttolokten – Sámi mielde
- Ođasmahttit Sámedikki dohkkehan oahppoplánaid
- Váikkuhit dan ahte oahpahušláhka, rávesolbmuidoahpahušláhka, priváhtaskuvlalahka ja eará gullevaš láhkaásahusat mat gusket sámi oahpahussii, dárkkistuvvojit

- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte nannet máhtolašvuoda ja gelbbolašvuoda sámi servodagas
- Bargat dan ala ahte boarráset sámiid máhtolašvuoda dohkkehuvvo ja oainnusin boahtá go bálkáhuvvojit máhttogaskusteaddjin mánáidgárddiin ja vuodđooahpahusas
- Váikkuhit sámi oahpponeavvuid ja pedagogalaš ávdnasiid beaktilis ovdáneami
- Bargat dan ala ahte mánáidgárddi, vuodđooahpahusa, alit oahpu ja dutkama nationála politihkas fuolahuvvo sámi perspektiiva
- Oččodit eanet ohppiid čadáhut joatkkaoahpahusa
- Váikkuhit dan ahte mánáidgárddiin gos leat sámi mánát, lea kvalitatiivvalaš sámi sisdoallu
- Addit dárbbalaš dieđuid ja bagadusa sámi oahpahusa birra mánáidgárddiin ja vuodđooahpahusas
- Váikkuhit dan ahte ášahuvvošii bistevaš sámi dulkaohppofálaldat

4.1 Váikkuhangaskaomit

Tabella 4.1 Čoahkketabealla - Sámegeiel oahpahus

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
	Ohcanvuđot doarjagat	27 993	26 530	26 530	27 330	800 3,0 %
	Doaibmabijut nannen dihtii oahpponeavvoráhkadean	6 000	4 800	4 800	4 000	-800 -16,7 %
	Sámi oahpponeavvuskádat a)	0	0	0	3 500	3 500 -
Submi		33 993	31 330	31 330	34 830	3 500 11,2 %

a) Vižžojuvvon poasttas 801 Erenoámš prošeavttat

4.2 Ohcanvuđot doarjagat

Tabella 4.2 Ohcanvuđot doarjagat - Sámegeiel oahpahus

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
100	Oahpponeavvut	12 695	11 875	11 875	13 175	1 300 10,9 %
101	Gelbbolašvuodalokten	5 019	4 750	4 750	4 750	0 0,0 %
102	Mánáidgárddit	10 279	9 905	9 905	9 405	-500 -5,0 %
Submi		27 993	26 530	26 530	27 330	800 3,0 %

4.2.1 Oahpponeavvut

Tabella 4.2.1 Oahpponeavvut

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10000	Dábálaš oahpponeavvut vuodđooahpahussii	6 002	8 975	8 975	9 775	800 8,9 %
10001	Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut	1 843	1 900	1 900	1 900	0 0,0 %
10004	Oahpponeavvut mánáidgárddiide	1 004	1 000	1 000	1 500	500 50,0 %
10005	Oahpponeavvuid oastin	3 846	0	0	0	0 -
Submi		12 695	11 875	11 875	13 175	1 300 10,9 %

4.2.1.1 Dábálaš oahpponeavvut vuodđooahpahussii

Tabella 4.2.1.1 Dábálaš oahpponeavvut vuodđooahpahussii

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10000	Dábálaš oahpponeavvut vuodđooahpahussii a)	6 002	8 975	8 975	9 775	800 8,9 %
Submi		6 002	8 975	8 975	9 775	800 8,9 %

a) 800 000 ru lea vižžojuvvon kapihttalis 4.3 Doaimmabijut nannet oahpponeavvoráhkadeami

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddidit sámi oahpponeavvuid gustovaš oahppoplánabuktosa vuodul

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Lágádusat ja eará fágabirrasat mat ovddidit ja buvttadit oahpponeavvuid

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Vuodđooahpahusa oahppit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu leat álggahuvvon sámi oahpponeavvoproševttat 2011:s
- Man ollu leat almmuhuvvon sámi oahpponeavvut

Vuoruheamit 2011:s:

- Lullisámegiella vuosttaš- ja nubbingiellan – teakstagihppagat nuoraidceahkkái/joatkkaoahpahussii main leat mánggalágan girjjálašvuodášáŋŋerat
- Teakstagirji 3. dási lullisámegiella nubbingillii
- Teakstagirji 4. dási lullisámegiella nubbingillii
- Julevsámegiella nubbingiellan - 8. dássi
- Davvisámegiella vuosttašgiellan - 3.-4. jahkeceahkki
- Davvisámegiella vuosttašgiellan – oahppobuvttus nuoraidceahkkái
- Osku, eallinoaidnu ja etihka (OEE) – 1.-4. jahkeceahkkái julev- ja lullisámegillii, davvisámegiella oahpponeavvuid paralleallaprentosat
- Servodatfága davvisámegillii – Geografiija váldosuorgi 5.-7. jahkeceahkkái
- Servodatfága davvisámegillii – Servodatmáhttu váldosuorgi 8.-10. jahkeceahkkái
- Oahpponeavvut 8.-10. jahkeceahkkái main leat buot luonddufágat, jorgalit ja heivehit luonddufágaoahpponeavvuid
- Ođđasisprenten, neahtasiidduid bisuheapmi, ođasmahttin ja jorgaleapmi

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat mat leat sáddejuvvon dien beavvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ja skovvi ortnega doarjaga rehkenastima várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget boahtit ovdan ohcamis:

- Ráhkaduvvo prošeaktačilgehus mas leat boadusmihttu, olahusjoavku, ovdánanplána ja čadahanvejolašvuhta. Prošeaktačilgehusas galgá maiddáid oidnot mot prošeakta fuolaha gustovaš oahppoplánadahkosa, oahpahuslága ja eará kvalitehtagáibádusaid. Ovdan galgá maiddáid boahtit movt oahpponeavvu dárkkistuvvo giella ja tearbmageavaheami ektui, dorjot go teknihkalaš čovdosat sámi čálamearkkaid ja sáhtta go digitála osiid divvut ja heivehit ođđa oahpponeavvoproševttaide. Dasto galgá boahtit ovdan movt oahppogirjjiis govvejuvvojit dat erohusat mat sámi servodagas leat ja movt dásseárvoperspektiiva gozihuvvo

- Bušeahтта mas lea gollogeahčastat čadnojuvvon doaimmabijuide, ruhtadanplánii ja vurken- ja juogadanplánii
- Geahčastat prošeavtta organiseremis
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin.

Gáibádusat doarjjaoažžui:

- Sámediggi mearrida doarjjareivves oahpponeavvuid prentenlogu ovttaskas oahppogirjái. Ohppiid lohku vuodđoskuvlastatistihkas biddjojuvvo vuodđun. Dasa lassin galgá oahpponeavvodárbu Suomas ja Ruoŋas árvvoštallojuvvot
- Doarjjaoažžu galgá nuvttá juogadit dárbbášlaš meari oahppogirjjiid skuvllaide Norggas. Dát ii guoskka daid oahpponeavvuide mat leat olámuttus dušše internehtas. Ohppiidlohku vuodđoskuvlastatistihkas biddjojuvvo vuodđun
- Deaddiluvvon ja digitála oahpponeavvut galget leat fidnemis márkanis unnimusat 5 jagi.
- Digitála oahpponeavvuid galgá sáhttit geavahit nuvttá internehtas
- Doarjjaoažžu galgá fuolahit doaimma ja bajásdoallat digitála neavvuid unnimusat vihtta jagi dan rájes go leat leamaš fidnemis
- Doarjjaoažžu galgá addit 20 gáhppálaga oahpponeavvus Sámediggái. Dát ii guoskka daid oahpponeavvuide mat leat olámuttus dušše internehtas
- Doarjjaoažžu galgá addit mánusa stáhtalaš buvttadeddjiiide heivehuvvon oahpponeavvus
- Doarjjaoažžu galgá addit mánusa elektrovnnalaš divvunprográmma ovddideapmái
- Oahpponeavvu galgá maid sáhttit almmuhit ollesteakstagirjin DAISY-formáhtain
- Oahpponeavvu galgá merkejuvvot gustovaš standárddaid mielde ja dan galgá sáhttit čatnat oahpponeavvodichtovuđđui GREP, Máhttolokten sámegiella
- Doarjjaoažžu galgá almmuhit ahte Sámediggi lea addán doarjaga oahpponeavvu ráhkadeapmái ja almmuheapmái

Meroštallannjuolggadusat:

Oktasaš prentejuvvon ja digitála oahpponeavvuide:

a) Mánusa ovddideapmi

- Girječálliid ja jorgaleddjiiid friijaoastin gitta jagi rádjai, šiehtadusa mielde guoskevaš bargoadiin, dahje girječálibálkkáš mánusa oastima oktavuodas 2 500 ru siiddu nammii ođđa teavsttas, bálkkáš gustovaš oahpponeavvuid jorgaleamis, heiveheamis, ođasmahttimis ja áigeovdilastimis lea 1 500 ru siiddu nammii mas leat 2000 guoskkahaga. Erenoamáš oktavuodain sáhtta girječálliid ja jorgaleddjiiid friijaoastit gitta guovtti jagi rádjai. Dat galgá erenoamážit vuodustuvvot.
- Korrektuvrra lohka ovddas 100 ru siidui mas leat 2000 guoskkahaga
- Referánsajovkui gitta 50 000 ru rádjai, ferte vuodustuvvot man ollu golut šaddet

b) Buvttadeapmi

Guoská prentejuvvon oahpponeavvuide:

- Ollislaš buvttadangoluide lohkojuvvojit mielde teknihkalaš buvttadus ja doaimmahusgolot, ja doarjja rehkenastujuvvo čuovvovaš vuogi mielde árka nammii (mii lea 16 siiddu):
 - gitta 15 % rádjai govat 8 000 ru
 - gitta 30 % rádjai govat 11 000 ru
 - gitta 50 % rádjai govat 14 000 ru
 - eanet go 50 % govat 17 000 ru

Jus submi, gč. bajábeale máksomeriid, ii govčča ollislaš buvttadangoluid, de sáhtta ohcci bidjat ovdan ohccojuvvon prošeavtta gollomeroštusa. Dát galgá leat ákkastuvvon čálalaččat.

Govaiguin oaivvilduvvojit govat, tevnnegat, tabeallat, formelat jed.

Teknikkalaš buvttadeapmin oaivvilduvvojit formáhta, báberkvalitehta, ivdnegeavaheapmi, korrektuvradivvumat, čatnan ja olggoš. Doaimmahusgollun oaivvilduvvojit gielalaš, fágalaš ja pedagogalaš giedaškuššan ja korrektuvrra lohkan

Guoská digitála oahpponeavvuide:

- Ollislaš buvttadangollun lohkkajuovo digitála oahpponeavvu ollásit buvttadeapmi ja dat rehkenastujuovo vuodustuvvon ohcama vuodul, gitta 700 000 ru rádjai.

Jus submi, gč. bajábeale máksomeriid, ii govčča ollislaš buvttadangoluid, de sáhtta ohcci bidjat ovdan ohccojuvvon prošeavtta gollomeroštusa. Dát galgá leat vuodustuvvon čálalaččat.

Ollásit buvttademiin oaivvilduvvo sisdoalu ja funkšunelitehta čilgen, ovddidangolut, jorgaleapmi ja oahpponeavvu geahččaleapmi.

c) Erenoamáš ovdanbuktingolut

- Erenoamáš oktavuodain sáhtta doarjja addujuvot gitta 150 000 ru rádjai. Dát guoská omd. stuorra bálkkážiidda illustrejeddjuide, govvededdjuide ja vuogitvuodaoamasteddjuide. Dáid ferte čálalaččat vuodustit.

d) Oppalaš golut

- Dan lassin sáhtta b) buvttangoluin rehkenastit gitta 100 % rádjai prentejuvvon oahpponeavvuid oppalaš goluide ja 50 % rádjai digitála oahpponeavvuid oppalaš goluide. Oppalaš gollun lohkkajuovvojit eará golut mat lágádus leat oahpponeavvu ovddideapmái lassin dáid goluide mat bohtet ovdan čuoggás b). Dat sáhttet leat golut mat lágádus leat viessoláigui, kantuvrra hálddašepmái, mátkkiide, olggobeale konsuleantabálvalusaide, vuodđovuogitvuodaide, fágalaš kvalitehta sihkkarastimii, govaid redigeremii ja sullasaččaide

e) Buhtadus sámi oahpponeavvuid sisaoastinortnega geažil

- Gitta 250 oahpponeavvu rádjai 20% buvttangoluin
- Gitta 251 - 500 oahpponeavvu rádjai 30% buvttangoluin
- Gitta 501 – 800 oahpponeavvu rádjai 50% buvttangoluin

Buvttangolut leat golut buohkanassii b) teknikkalaš buvttadeapmái, c) erenoamáš buvttadanvuohkái ja d) oppalaš goluide.

Meroštallannjuolggadusat fierpmádatbáikkiid bisuheapmái guhkit áigái go 5-jagi áigodahkii:

- Doarjjasturrodas meroštallojuovo vuodustuvvon ohcama vuodul gitta 75 000 ru rádjai

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go vihta vahku lea gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat diedihit ahte dohkkeha go doarjjaavttuid
- Vuosttaš máksinávžžuhusa mielde galgá doarjjaoažžu sáddet šiehtadusa maid lea dahkan girječálliguin, govvejeddjiguin, jorgaleddjiguin ja eará návccaiguin das ahte oahpponeavvu ollásit dahje oasis das sáhttet almmuhuvvot, juogaduvvot ja ovddiduvvot girjehámis, elektrovnnalaččat (dás mielde maiddái neahttavuodot veršuvdna) dahje makkár ihkinassii almmuheamis. Go johtu rievda, de galgá sáddejuvvot divvojuvvon ovdánanplána muttuiguin
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagis goas doarjja juolluduvvo ja galgá gárvvistuvvot mañimusat 2 jagi mañjá doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš oktavuodain sáhttet prošeavttat

oazžut guhkiduvvot gárvvistanáigemeari gitta 3 jahkái doarjjareivve beaivádeami maŋŋá, dat ferte vuodustuvvot erenoamážit

- Prentejuvvon oahpponeavvuide máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo, 25 % dalle go mánus ja prentenšiehtadus gárvánit ja loahppa 25 % dalle go buvttá lea gárvvistuvvon ja go loahpparaporta lea buktojuvvon
- Oahpponeavvut nugo plakáhtat, spealut ja sullasaččat: máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea čađahuvvon ja go loahpparaporta lea buktojuvvon
- Digitála oahpponeavvuide máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea čađahuvvon ja go loahpparaporta lea buktojuvvon
- Doarjjaoažžu galgá raporteret prošeavtta fágalaš jođu guhtta mánu maŋŋágo prošeakta lea álggahuvvon. Dan maŋŋá galgá doarjjaoažžu raporteret guovtti gearddi dassáži go prošeakta lea gárvvistuvvon. Doarjjaoažžu galgá maŋŋá go prošeakta lea loahpahuvvon buktit fágalaš raportta ruđaid geavaheamis. Raporteren galgá dahkkojuvvo dan ulbmilolahusa ektui mii lea ohcamis ja prošeaktačilgehusas. Raporttas galgá boahit ovdan makkár gelbbolašvuodamihtuid oahppoplánas oahpponeavvu gokčá. Doarjjaoažžut galget buktit guokte gáhppálaga prošeaktaraporttas, ovttá mii lea elektrovnnalaččat ja nuppi báberveršuvdnan, maid sáhtá almmuhit Sámedikki neahttsiiddus dahje sámi oahpponeavvuid neahttsiidduin
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađuiiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga prošeavtta čađahepmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtá buohtastahttojuvvo dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvo. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajođiheaddji/ovddasvástideaddji vuolláičállit
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalldárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvo revišuvdnastándárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Doarjjaoažžus lea vuoigatvuohta oazžut guhkit áiggi jos Sámediggi gáibida rievdadusaid prošeavttas maŋŋá go dat lea álggahuvvon
- Jos doarjjaoažžu reastaluvvá, prošeavtta doaimma bissehuvvo dahje nohká, dahje doarjjaoažžu eará sivaidd geažil ii sáhte dahje ii dáhto gárvvistit prošeavtta, de sáhtá Sámediggi váldit badjelasas almmuheami. Doarjjaoažžu galgá šiehtadusas girječállin bidjat sierra dieđuid dán birra ja girječállin galgá leat dan dohkkehan. Seamma guoská šiehtadussii eará vehkiiguin
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jus ii mávsse ruovttoluotta addojuvvon áigemearái, de sáhtá Sámediggi gáibidit maŋnonanreanttu lassín, gč. Juovlamánu 17. b. lága nr. 100 reanttuidd birra maŋnonan mávssu oktavuodas
- Ii sáhte šat vuordit eanet doarjaga prošeaktii dahje liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida rievdadusaid mat divrudit goluid mealgat
- Sámedikkis lea vejolašvuohta bidjat johtui dárkkisteami das ahte geavahuvvojit go doarjjaruđat eavttuid mielde ja doarjjareivve gáibádusaid mielde
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuodot doarjjahálddašeami ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 9 775 000 ru doarjjan vuodđooahpahusa dábálaš oahpponeavvuide.

4.2.1.2 Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut

Tabella 4.2.1.2 Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10001	Erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvut	1 843	1 900	1 900	1 900	0,0 %
Submi		1 843	1 900	1 900	1 900	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddidit sámi sierra láhččojuvvon oahpponeavvuid mánáide, nuoraide ja ollesolbmuide davvi-, julev- ja máttasámegilli

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Lágádusat ja erenoamášpedagogalaš gelbbolašvuodaguovddážit main lea ovddasvástádus sierra láhččojuvvon oahpponeavvuid ovddideamis mánáide, nuoraide ja rávesolbmuide

Doarjjaortnega olahusjoavku

- Mánáidgárdemánat ja vuoddoskuvlla oahppit geat dárbbasit erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvuid

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle álggahuvvon sámi oahpponeavvoproševtta 2011:s
- Galle almmuhuvvon sierra láhččojuvvon sámi oahpponeavvu

Vuoruheamit 2011:s:

- Oahpponeavvut diedihuvvon, individuála dárbbuid vuodul
- Oahpponeavvut daidda geain leat oaidnin-, gullan-, matematihkka- ja lohkan/čállinváttisvuodát
- Kárten- ja bagadanávdnasat

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás ja skovvi doarjaga meroštallama várás berre geavahuvvot.

Diedut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Prošeaktačilgehus mii válldahallá boađusmihtu, olahusjoavkku, ovdánanplána ja čađahan vejolašvuoda. Prošeaktačilgehusas galgá maiddá boahit ovdan movt oahpponeavvu galgá kvalitehta dáfus sihkkarastojuvvot gustovaš oahppoplánadahkosa, oahpahuslága ja eará kvalitehta gáibádusaid mielde. Ovdan galgá maiddá boahit movt oahpponeavvu dárkkistuvvo kvalitehta dáfus giela ja tearbmageavaheami, dorjot go teknikkalaš čovdosat sámi čálamearkkaid ja sáhtá go digitála osiid divvut ja heivehit odđa oahpponeavvoproševttaide. Dasto galgá boahit ovdan movt oahppogirjjiis govvejuvvojit dat erohusat mat sámi servodagas leat ja movt dásseárvoperspektiiva gozihuvvo
- Bušeahtta mas lea gollogeahčastat čadnojuvvon doaibmabijuide, ruhtadanplánii ja vurken- ja juogadanplánii
- Geahčastat proševtta organiseremis
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuodot doarjjahálddašeami ođasmahttin.

Gáibádusat doarjjaožžui:

- Sámediggi mearrida preanttuslogu ovttaskas oahppogirjái doarjjareivves. Ohppiid lohku vuodđoskuvlastatistihkas biddjojuvvo vuodđun. Dasa lassin galgá oahpponeavvodárbu Suomas ja Ruotas árvvoštallojuvvot
- Doarjjaoažžu galgá nuvtá juogadit dárbašlaš oahppogirjemeari skuvllaide Norggas. Dát ii guoskka daid oahpponeavvuide mat leat olámuttus dušše internehtas. Ohppiidlohku vuodđoskuvlastatistihkas biddjojuvvo vuodđun
- Deaddiluvvon ja digitála oahpponeavvut galget leat fidnemis márkkanis unnimusat 5 jagi.
- Digitála oahpponeavvuid galgá sáhttit geavahit nuvtá internehtas
- Doarjjaoažžu galgá fuolahit doaimma ja bajásdoallat digitála neavvuid unnimusat vihtta jagi dan rájes go leat leamaš fidnemis.
- Doarjjaoažžu galgá addit 20 gáhppálaga oahpponeavvus Sámediggái. Dát ii guoskka daid oahpponeavvuide mat leat olámuttus dušše internehtas
- Doarjjaoažžu galgá addit mánusa stáhtalaš buvttadeddjiide heivehuvvon oahpponeavvus
- Doarjjaoažžu galgá addit mánusa elektrovnnalaš divvunprográmma ovddideapmái
- Oahpponeavvu galgá maid sáhttit almmuhit ollesteakstagirjin DAISY-formáhtain
- Oahpponeavvu galgá merkejuvvot gustovaš standárddaid mielde ja dan galgá sáhttit čatnat oahpponeavvodiehtovuđđui GREP, Máhttolokten sámegeiella
- Doarjjaoažžu galgá almmuhit ahte Sámediggi lea addán doarjaga oahpponeavvu ráhkadeapmái ja almmuheapmái

Meroštallannjuolggadusat:

Oktasaš prentejuvvon ja digitála oahpponeavvuide:

a) Mánusa ovddideapmi

- Girječállid ja jorgaleddjiid friijaoastin gitta ovtta jahkái, šiehtadusa mielde guoskevaš bargoaddiin, dahje girječállibálkkáš mánusa oastima oktavuodas 2 500 ru siiddu nammii odđa teavsttas, dáláš oahpponeavvuid bálkkáš jorgaleapmái, heiveheapmái, ođasmahttimii ja áiegeguovdilastimii lea 1 500 ru siiddu nammii 2000 guoskkahagain. Erenoamáš oktavuodain sáhttet girječállit ja jorgaleddjit ostojuvvot luovus gitta guovtti jahkái. Dat galgá sierra vuodustuvvot.
- Korrektuvrra lohka ovddas 100 ru siidui mas leat 2000 guoskkahaga
- Referánsajovkui gitta 50 000 ru rádjai, ferte vuodustuvvot man ollu golut šaddet

b) Buvttadeapmi

Prentejuvvon oahpponeavvut:

- Ollislaš buvttadangoluide lohkojuvvojit mielde teknihkalaš buvttadus ja doaimmahusgolut, ja doarjja rehkenastojuvvo čuovvovaš vuogi mielde árka nammii (mii lea 16 siiddu):
 - gitta 15 % rádjai govat 8 000 ru
 - gitta 30 % rádjai govat 11 000 ru
 - gitta 50 % rádjai govat 14 000 ru
 - eanet go 50 % govat 17 000 ru

Govaiguin oaivvilduvvojit govat, tevnnegat, tabeallat, formelat jed.

Teknikkalaš buvttadeapmin oaivvilduvvojit formáhta, báberkvalitehta, ivdnegeavaheapmi, korrektuvradivvumat, čatnan ja olggoš. Doaimmahusgollun oaivvilduvvojit gielalaš, fágalaš ja pedagogalaš válmmaštallan ja korrektuvrra lohkan

Digitála oahpponeavvut:

- Ollislaš buvttangollun lohkojuvvojit digitála oahpponeavvu olles buvttadeapmi ja dat rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul, gitta 700 000 ru rádjai

Jos submi bajábealde namuhuvvon meriiguin ii leat doarváii ollislaš buvttadusgoluide, de sáhtta ohcci ovddidit gollogeahčastaga ohccojuvvon prošeavtta várás. Dát ferte vuodustuvvot čálalaččat. Olles buvttadeapmin lohkkujuvvojit sisdoalu ja funksjonalitehta čilgehusa ráhkadeapmi, ovddidangolot, jorgaleapmi ja oahpponeavvu geahččaleapmi

c) Prentejuvvon oahpponeavvuid erenoamáš golut

- Erenoamáš oktavuodain sáhtta prentejuvvon oahpponeavvuide addit gitta 150 000 ru doarjaga. Ovdamearkka dihte dalle jus leat stuorra báلكkážat govvejeddjiiide, govvideddjiiide ja vuoigatvuodaoamasteddjiiide. Dát ferte vuodustuvvot čálalaččat

d) Oppalaš golut

- Dasa lassin sáhtta b) buvttadangoluin rehkenastit gitta 100 % rádjai prentejuvvon oahpponeavvuid ja 50 % digitála oahpponeavvuid oppalaš goluide. Oppalaš gollun lohkkujuvvojit eará golut mat lágádus leat oahpponeavvu ráhkadeapmái lassin daidda mat ovdanbohtet čuoggás b). Dat sáhttet ovdamearkka dihte leat lágádusa viessoláigogolot, hálddahusgolot, mátkegolot, golut olggobeale konsuleantabálvalusaide, vuoigatvuodaoamasteddjiiide, fágalaččat kvalitehta sihkkarastimii, govaid redigeremii ja sullasaččaide

e) Buhtadus sámi oahpponeavvuid sisaoastinortnega geažil

- Gitta 250 oahpponeavvu rádjai 20% buvttadangoluin
- Gitta 251 - 500 oahpponeavvu rádjai 30% buvttadangoluin
- Gitta 501 – 800 oahpponeavvu rádjai 50% buvttadangoluin

Buvttadangolot leat golut buohkanassii b) teknikalaš buvttadeapmái, c) erenoamáš buvttadanvuohkáii ja d) oppalaš goluide.

Meroštallannjuolggadusat fierpmádatbáikkiid bisuheapmái guhkit áigái go 5-jagi áigodahkii:

- Doarjjasturrodat meroštallojuvvo ákkastuvvon ohcama vuodul gitta 75 000 ru rádjai

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go 5 vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid
- Vuosttaš máksinávžžuhusa mielde galgá doarjjaoažžu sáddet šiehtadusa maid lea dahkan girječálliguin, govvejeddjiguin, jorgaleddjiguin ja eará návccaiguin das ahte oahpponeavvu ollásit dahje oasis das sáhttet almmuhuvvot, juogaduvvot ja ovddiduvvot girjehámis, elektrovnnalaččat (dás mielde maiddáii neahttavuđot veršuvdna) dahje makkár ihkinassii almmuheamis. Go johtu rievdá, de galgá sáddejuvvo divvojuvvon ovdánanplána muttuiguin
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagis goas doarjja juolluduvvo ja galgá gárvvistuvvot mañimusat 2 jagi mañná doarjjareivve beavádeami. Erenoamáš oktavuodain sáhttet prošeavttat oažžut guhkiduvvot gárvvistanáigemeari gitta 3 jahkái doarjjareivve beavádeami mañná, dat ferte vuodustuvvot erenoamážit
- 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea čadahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja go vejolaš prošeaktaraporta lea buktojuvvon
- Doarjjaoažžu galgá raporteret prošeavtta fágalaš jođu guhtta mánu mañnágo prošeakta lea álggahuvvon. Dan mañná galgá doarjjaoažžu raporteret guovtti gearddi dassáži go prošeakta lea gárvvistuvvon. Doarjjaoažžu galgá mañná go prošeakta lea loahpahuvvon buktit fágalaš raportta ruđaid geavaheamis. Raporteren galgá dahkkujuvvo ulbmilolahusa ektui mii lea ohcamis ja prošeaktačilgehusas. Raporttas galgá boahit ovdan makkár gelbbolašvuodamihtuide oahppoplánas oahpponeavvu dávista. Doarjjaoažžut galget buktit guokte gáhppálaga prošeaktaraporttas, ovttá mii lea elektrovnnalaččat ja nuppi báberveršuvdnan, maid sáhtta almmuhit Sámedikki neahttsiiddus dahje sámi oahpponeavvuid neahttsiidduin
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađuiguin

prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga prošeavtta čađaheapmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhttá buohtastahthuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajodiheadđji/ovddasvástideaddji vuolláičállit

- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođaštít rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revišuvdnastándárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduođaštus galgá duođaštít lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Doarjjaoažžus lea vuoigatvuohta oažžut guhkit áiggi jos Sámediggi gáibida rievdadusaid prošeavttas maŋŋá go dat lea álggahuvvon
- Jos doarjjaoažžu reastaluvvá, prošeavtta doaibma bissehuvvo dahje nohká, dahje doarjjaoažžu eará sivaidda geažil ii sáhte dahje ii dáhto gárvvistit prošeavtta, de sáhttá Sámediggi váldit badjelasas almmuheami. Doarjjaoažžu galgá šiehtadusas girječállin bidjat sierra dieđuid dán birra ja girječállin galgá leat dan dohkkehan. Seamma guoská šiehtadussii eará vehkiiguin
- Sámediggi sáhttá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhttá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jus ii mávsse ruovttoluotta addojuvvon áigemearrái, de sáhttá Sámediggi gáibidit maŋŋonanreanttu lassín, gč. Juovlamánu 17. b. lága nr. 100 reanttuid birra maŋŋonan mávssu oktavuodas
- Ii sáhte šat vuordit eanet doarjaga prošeaktii dahje liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida rievdadusaid mat divrudit goluid mealgat.
- Sámedikkis lea vejolašvuohta bidjat johtui dárkkisteami das ahte geavahuvvojit go doarjjaruđat eavttuid mielde ja doarjjareivve gáibádusaid mielde
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 900 000 ru doarjja erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvuide.

4.2.1.3 Oahpponeavvut mánáidgárddiide

Tabella 4.2.1.3 Oahpponeavvut mánáidgárddiide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10004	Oahpponeavvut mánáidgárddiide	1 004	1 000	1 000	1 500	500 50,0 %
Submi		1 004	1 000	1 000	1 500	500 50,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddidit oahpponeavvuid ja fágagirijálašvuođa gustovaš mánáidgárddiid rámmaplána vuodul

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Lágádusat ja eará fágabirrasat mat ráhkadit ja buvttadit oahpponeavvuid

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi mánát mánáidgárddiin

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu álggahuvvon sámi oahpponeavvoproševttat 2011:s
- Man ollu almmuhuvvon oahpponeavvut

Vuorueamat 2011:s:

- Ođđasisprentemat
- Oahpponeavvut ja fágagirjjálašvuohta mii gusket mánáidgárddi rámma-plána čuovvovaš fágasurggiide:
 - - Luondu, biras ja tehnikka
 - - Etihka, osku ja filosofija

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemeari lea guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat mat leat sáddejuvvon dien beavvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega ja skovvi doarjaga meroštallama várás berrešii geavahuvvot

Dieđut mat galget bohtit ovdan ohcamis:

- Prošeaktačilgehus mii válddahallá boađusmihtu, olahusjoavkku, ovdánanplána ja čadahan vejolašvuođa. Prošeaktačilgehusas galgá maiddá bohtit ovdan movt oahpponeavvu galgá kvalitehta dáfus sihkkarastojuvvot mánáidgárddiid rámma-plána sisdoalu ja doaimmaid ja eará kvalitehta gáibádusaid mielde. Ovdan galgá maiddá bohtit movt oahpponeavvu dárkkistuvvo kvalitehta dáfus giela ja tearbmaheameami ektui, dorjot go tehnikkalaš čovdosat sámi čálamearkkaid ja sáhtta go digitála osiid divvut ja heivehit ođđa oahpponeavvoproševttaide. Dasto galgá bohtit ovdan movt oahppogirjii govvejuvvojit dat erohusat mat sámi servodagas leat ja movt dáseárvoperspektiiva gozihuvvo
- Bušeahhta mas lea gollogeahčastat čadnojuvvon doaibmabijuide, ruhtadanplánii ja vurken- ja juogadanplánii
- Geahčastat proševtta organiseremis
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcaneavttat doarjjahálddašemi ođasmahttin.

Gáibádusat doarjjaožžui:

- Sámediggi mearrida preanttuslogu ovttaskas oahppogirjái doarjjareivves. Dasa lassin galgá oahpponeavvodárbu Suomas ja Ruotas árvvoštallojuvvo
- Doarjjaožžu galgá nuvttá juogadit dárbašlaš oahppogirjemeari mánáidgárddiide. Dát ii guoskka daid oahpponeavvuide mat leat olámuttus dušše internehtas
- Deaddiluvvon ja digitála oahpponeavvut galget leat fidnemis márkanis unnimusat 5 jagi.
- Digitála oahpponeavvuid galgá sáhttit geavahit nuvttá internehtas
- Doarjjaožžu galgá fuolahit doaimma ja bajásdoallat digitála neavvuid unnimusat vihtta jagi dan rájes go leat leamaš fidnemis
- Doarjjaožžu galgá addit 20 gáhppálaga oahpponeavvus Sámediggái. Dát ii guoskka daid oahpponeavvuide mat leat olámuttus dušše internehtas
- Doarjjaožžu galgá addit mánusa stáhtalaš buvttadeddjiide heivehuvvon oahpponeavvus
- Doarjjaožžu galgá addit mánusa elektrovnnalaš divvunprográmma ovddideapmái
- Oahpponeavvu galgá maid sáhttit almmuhit ollesteakstagirjin DAISY-formáhtain
- Doarjjaožžu galgá almmuhit ahte Sámediggi lea addán doarjaga oahpponeavvu ráhkadeapmái ja almmuheapmái

Meroštallannjuolggadusat:

Oktasaš prentejuvvon ja digitála oahpponeavvuide:

a) Mánusa ovddideapmi

- Girječálliid ja jorgaleddjiid friijaoastin gitta ovttá jahkái, šiehtadusa mielde guoskevaš bargoadiin, dahje girječállibálkkáš mánusa oastima oktavuodas 2 500 ru siiddu nammii ođđa teavsttas, dáláš oahpponeavvuid bálkkáš jorgaleapmái, heiveheapmái, ođasmahttimii ja áigequovdilastimii lea 1 500 ru siiddu nammii 2000 guoskkahagain
- Korrektuvrra lohka ovddas 100 ru siidui mas leat 2000 guoskkahaga
- Referánsajovkui gitta 50 000 ru rádjai, ferte vuodustuvvot man ollu golut šaddet

b) Buvttadeapmi

Prentejuvvon oahpponeavvut:

- Ollislaš buvttadangoluide lohkkójuvvojit mielde teknihkalaš buvttadus ja doaimmahusgolut, ja doarjja rehkenastojuvvo čuovvovaš vuogi mielde árkká nammii (mii lea 16 siiddu):
 - - gitta 15 % rádjai govat 8 000 ru
 - - gitta 30 % rádjai govat 11 000 ru
 - - gitta 50 % rádjai govat 14 000 ru
 - - eanet go 50 % govat 17 000 ru

Govaiguin oavvilduvvojit govat, tevnnegat, tabeallat, formelat jed.

Teknikkalaš buvttadeapmin oavvilduvvojit formáhta, báberkvalitehta, ivdnegeavaheapmi, korrektuvradivvumat, čatnan ja olggoš. Doaimmahusgollun oavvilduvvojit gielalaš, fágalaš ja pedagogalaš válmmaštallan ja korrektuvrra lohkan.

Digitála oahpponeavvut:

- Ollislaš buvttangollun lohkkójuvvojit digitála oahpponeavvu olles buvttadeapmi ja dat rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul, gitta 700 000 ru rádjai

Olles buvttadeapmin lohkkójuvvojit sisdoalu ja funkšunálitehta čilgehusa ráhkadeapmi, ovddidangolot, jorgaleapmi ja oahpponeavvu testen.

c) Prentejuvvon oahpponeavvuid erenoamáš golut

- Erenoamáš oktavuodain sáhtta prentejuvvon oahpponeavvuide addit gitta 150 000 ru doarjaga. Ovdamearkka dihte dalle jus leat stuorra bálkkážit govaheddjiide, govvideddjiide ja vuoigatvuoda-oamasteddjiide. Dát ferte vuodustuvvot čálalaččat

d) Oppalaš golut

- Dasa lassin sáhtta b) čuoggá buvttangoluin rehkenastit gitta 100 % rádjai prentejuvvon oahpponeavvuid ja 50% digitála oahpponeavvuid oppalaš goluide. Oppalaš gollun lohkkójuvvojit eará golut mat lágádusas leat oahpponeavvu ráhkadeapmái lassin daidda mat ovdanbohtet čuoggás b). Dat sáhttet ovdamearkka dihte leat lágádusa viessoláigogolot, hálddahušgolot, mátkegolot, golot olggobeale konsuleantabálvalusaide, vuoigatvuoda-oamasteddjiide, fágalaččat kvalitehta sihkkarastimii, govaid redigeremii ja sullasaččaide

e) Buvttadus sámi oahpponeavvuid sisaoastinortnega geažil

- Gitta 250 oahpponeavvu rádjai 20% buvttangoluin
- Gitta 251 - 500 oahpponeavvu rádjai 30% buvttangoluin
- Gitta 501 – 800 oahpponeavvu rádjai 50% buvttangoluin

Buvttadangolut leat golut buohkanassii b) teknikkalaš buvttadeapmái, c) erenoamáš buvttadanvuohkái ja d) oppalaš goluide.

Meroštallannjuolggadusat fierpmádatbáikkiid bisuheapmái guhkit áigái go 5-jagi áigodahkii:

- Doarjjasturrodat meroštallojuvvo ákkastuvvon ohcama vuodul gitta 75 000 ru rádjai

Meroštallannjuolggadusat oahpponeavvuide nugo plakáhtaide, spealuide ja sullasaččaide:

- Doarjaga sturrodat meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama mielde

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go 5 vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid
- Vuosttaš máksinávžžuhusa mielde galgá doarjjaoažžu sáddet šiehtadusa maid lea dahkan girječálliguin, govvejdjiiguin, jorgaledjiiguin ja eará návccaiguin das ahte oahpponeavvu ollásit dahje oasisit das sáhttet almmuhuvvot, juogaduvvot ja ovddiduvvot girjehámis, elektrovnnalaččat (dás mielde maiddái neahttavuđot veršuvdna) dahje makkár ihkinassii almmuheamis. Go johtu rievdá, de galgá sáddejuvvot divvojuvvon ovdánanplána muttuiguin
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahttajagis goas doarjja juolluduvvo ja galgá gárvvistuvvot maŋimusat 2 jagi maŋŋá doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš oktavuodain sáhttet prošeavttat oažžut guhkiduvvot gárvvistanáigemeari gitta 3 jahkái doarjjareivve beaivádeami maŋŋá, dat fertet vuodustuvvot erenoamážit
- Deaddiluvvon oahppogirjiide máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo, 25 % dalle go mánus ja deaddilanšiehtadus leat gárvásat ja loahppa 25 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea gárvvistuvvon ja go prošeaktaraporta lea buktojuvvon
- Oahpponeavvut nugo plakáhtat, spealut ja sullasaččat: 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta álggahuvvo ja 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea gárvvistuvvon ja go prošeaktaraporta lea buktojuvvon
- Digitála oahpponeavvuide máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo ja 50 % máksojuvvo dalle go prošeakta lea gárvvistuvvon ja go prošeaktaraporta lea buktojuvvon
- Doarjjaoažžu galgá raporteret prošeavtta fágalaš jođu guhtta mánu maŋŋágo prošeakta lea álggahuvvon. Dan maŋŋá galgá doarjjaoažžu raporteret guovtti gearddi dassáži go prošeakta lea gárvvistuvvon. Doarjjaoažžu galgá maŋŋá go prošeakta lea loahpahuvvon buktit fágalaš raportta ruđaid geavaheamis. Raporteren galgá dahkkojuvvot dan ulbmilolahusa ektui mii lea ohcamis ja prošeaktačilgehusas. Raporttas galgá boahtit ovdan makkár gelbbolašvuodamihtuid oahppoplánas oahpponeavvu gokčá. Doarjjaoažžut galget buktit guokte gáhppálaga prošeaktaraporttas, ovttá mii lea elektrovnnalaččat ja nuppi báberveršuvdnan, maid sáhtta almmuhit Sámedikki neahttsiiddus dahje sámi oahpponeavvuid neahttsiidduin
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisabođuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisabođuiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisabođuid mat gullet njuolga prošeavtta čađaheapmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahthuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajodiheaddji/ovddasvástideaddji vuolláičállit
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhta fápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalldárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revisuvdnastándárdda RS 800 ektui Revisuvnna cealkámušat revisuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasisit, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revisuvdnaduodaštus galgá duodaštit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Doarjjaoažžus lea vuoigatvuohta oažžut guhkit áiggi jos Sámediggi gáibida rievdadusaid prošeavttas maŋŋá go dat lea álggahuvvon

- Jos doarjjaoažžu reastaluvvá, proševtta doaibma bissehuvvo dahje nohká, dahje doarjjaoažžu eará sivaidd geažil ii sáhte dahje ii dáhto gárvvistit proševtta, de sáhtá Sámediggi váldit badjelassas almmuheami. Doarjjaoažžu galgá šiehtadusas girječállin bidjat sierra dieđuid dán birra ja girječállin galgá leat dan dohkkehan. Seamma guoská šiehtadussii eará vehkiiguin
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jus ii mávsse ruovttoluotta addojuvvon áigemearrái, de sáhtá Sámediggi gáibidit maŋŋonanreanttu lassin, gč. Juovlamánu 17. b. lága nr. 100 reanttuid birra maŋŋonan mávssu oktavuodas
- Ii sáhte šat vuordit eanet doarjaga prošektii dahje liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida rievdadusaid mat divrudit goluid mealgat
- Sámedikkis lea vejolašvuohta bidjat johtui dárkkisteami das ahte geavahuvvojit go doarjjaruđat eavttuid mielde ja doarjjareivve gáibádusaid mielde
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin

Ortnega hálldaša sámediggeráđdi dahje dat orgána masa sámediggeráđdi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 500 000 ru doarjja sámi oahpponeavvuide mánáidgárddiid geavahusa váste.

4.2.2 Gelbbolašvuoda bajideapmi

Tabealla 4.2.2 Gelbbolašvuodalokten

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10100	Stipeanda sámi joatkkaskuvlaoahppiide	2 380	2 400	2 400	2 400	0,0 %
10101	Fálgalaš gelbbolašvuodalokten	149	800	0	0	-
10102	Stipeanddat alitohppui	2 490	1 550	2 350	2 350	0,0 %
Submi		5 019	4 750	4 750	4 750	0,0 %

4.2.2.1 Stipeanda ohppiide geain lea sámegealla joatkkaskuvlla fágasuorggis

Tabealla 4.2.2.1 Stipeanda ohppiide geain lea sámegealla joatkkaskuvlla fágasuorggis

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10100	Stipeanda ohppiide geain lea sámege. JS fágasuorggis	2 380	2 400	2 400	2 400	0,0 %
Submi		2 380	2 400	2 400	2 400	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Oažžut eanet ohppiid joatkkaskuvllain válljet sámegealla vuosttaš giellan erenoamážit ja oahpahusa sámi gielas oppalaččat

Doarjjaoažžu ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Joatkkaskuvllaid ollesáiggeohppit geain lea sámegealla fágasuorggis

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu ollesáiggeohppit joatkkaskuvllain geain lea sámegealla fágasuorggis

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berre geavahuvvot

Diedut mat galget boahitit ovdan ohcamis:

- Ahte oahppi lea ollesáiggeoahppi dakkár oahpposajis mas lea vuoigadahttojuvvon oažžut doarjaga Stáhta loatnakássas
- Skuvlla duođaštus oahppistáhtusis ja oahpahusas sámegeielas biddjojuvvon mielde ohcamii

Máksineavttut:

- Stipeanda máksojuvvon ollásit go dárbbaslaš duođaštus lea ovddiduvvon

Meroštallannjuolggadusat:

- Stipeanda juhkkujuvvon gorálaččat:
 - ohppiide geain lea sámegeiella vuosttaš giellan
 - ohppiide geain lea sámegeiella nubbin giellan
 - ohppiide geain lea sámegeiella vierisgiellan

Ohppiide geain lea sámegeiella nubbin giella, vuoliduvvo stipeanda 25 % daid ohppiid ektui geain sámegeiella lea vuosttaš giellan. Ohppiide geain lea sámegeiella amas giella, vuoliduvvo stipeanda 50 % daid ohppiid ektui geain sámegeiella lea vuosttaš giellan

Juohke giellajoavkku siskkobealde juogaduvvo jahkásaš stipeandarámma nu ahte doarjjavuoigadahttojuvvon oahppit geat devdet juolludaneavttuid, ožžot ovttá mađe guhtege. Stipeanda lea eanemusat gitta 10 000 ru rádjai oahppojuvvo oahppi nammii.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvon 2 400 000 ru stipeandan sámi joatkkaskuvllaid ohppiide geain sámegeiella lea fágasuorggis.

4.2.2.2 Stipeanda alit ohppui

Tabealla 4.2.2.2 Stipeanddat alitohppui

(i 1000 kr)

Poasta	Cilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10102	Stipeanddat alitohppui	2 490	1 550	2 350	2 350	0,0 %
Submi		2 490	1 550	2 350	2 350	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegeielat fágaoibmuid rekrutteren iešguđege fágasurggiid siskkobealde

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Universitehtaid ja allaskuvllaid studeanttat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle juolluduvvon stipeandda vuoruhuvvon fágasurggiid siskkobealde

Vuoruheamit 2011:s:

- Oahpaheaddjioahppu ja ovdaskuvlaoahpaheaddjioahppu mas sámegeiella lea fágasuorggis
- Alit oahppu mátta-, julev- ja davvisámegeielas geain lea sámegeiella fágasuorggis. Geahča sierra meroštallannjuolggadusaid mátta- ja julev sámegeielaid várás

- Alit oahppu oahpponeavvopedagogihkas
- Dulkaohppu sámi dulkkaid ja jorgaleddjiid várás
- Lassioahppu sámi mánáidgárdesuoggis
- Veajuiduhtinstipeanda – das várrejuvvo 150 000 ru

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearmi jagi 2011 gidđaoahppobadjái lea guovvamánu 1. b. Ohcamat sáddejuvvo dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Ohcanáigemearmi jagi 2011 čakčaoahppobadjái lea golggoamánu 1. b. Ohcamat sáddejuvvo dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Oahppočuoggáid lohku lohkanbájis. Stipeanda addojuvvo sidjiide geat váldet unnimusat 15 oahppočuoggá.
- Duođastus máksojuvvo lohkanbadjedivadis dahje duođastit dieđiheami allaskuvlla dahje universitehta eksámenii.

Meroštallannjuolggadusat:

- Addojuvvo doarjja gitta 15 000 ru rádjai ohppui gaskal 15 ja 29 oahppočuoggá
- Addojuvvo 15 000 doarjja sámegeat álgolohkamiidda main leat uhcimusat 15 oahppočuoggá
- Addojuvvo doarjja gitta 30 000 ru rádjai ohppui gaskal 30 ja 59 oahppočuoggá
- Addojuvvo doarjja gitta 60 000 ru rádjai ohppui 60 dahje eanet oahppočuoggáid ovddas
- Sierra meroštallannjuolggadusat ohppiide geat váldet alit oahpu mátta- dahje julevsámegeat
- Addojuvvo gitta 500 ruvdnosaš lassistipeanda mátta- ja julevsámi oahpuide main leat gaskal 15 ja 29 oahppočuoggá
- Addojuvvo gitta 7 500 ruvdnosaš lassistipeanda mátta- ja julevsámi oahpuide main leat gaskal 30 ja 59 oahppočuoggá
- Addojuvvo gitta 10 000 ruvdnosaš lassistipeanda mátta- ja julevsámi oahpuide main leat 60 oahppočuoggá dahje eanet
- Jus rámma rasttilduvvo ollu gelbbolaš ohcciid geažil, juogaduvvojit várrejuvvo ruđat ohcciid gaska gorálaččat

Máksineavttut:

- Galgá buktit duođastusa das ahte lea čadahan eksámena. Sámediggi sáhtá jagi sisa bearráigeahččat ahte ohcci lea čadahan eksámena ja gáibidit stipeanda ruovttoluotta ollásit jos eksámen ii leat čadahuvvo
- Váldonjuolggadus lea ahte ii addojuvvo stipeanda seamma dási ohppui eanet go oktii
- Stipeanda máksojuvvo ollásit dalle go dárbbaslaš duođastus lea ovddiduvvo

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 350 000 ru doarjjan stipeandaide alit oahpu váste. Juohke vuoruheami ruhta juhkkujuvvo ovttamađe lohkanbájiid gaskkas.

4.2.3 Mánáidgárddit

Tabella 4.2.3 Mánáidgárddit

Poasta	Čilgehus		RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10200	Doarjja sámi mánáidgárddiide	a)	10 279	9 905	9 905	9 405	-500 -5,0 %
Submi			10 279	9 905	9 905	9 405	-500 -5,0 %

a) 500 000 ru sirdojuvvo kapihttalii 13.1.7 Prošeakta sámi duhkorasat ja ped.ávdnasat mánáidgárddiide, poasta 51200

4.2.3.1 Doarjja sámi mánáidgárddiid

Tabella 4.2.3.1 Doarjja sámi mánáidgárddiide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus		RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10200	Doarjja sámi mánáidgárddiide	a)	10 279	9 905	9 905	9 405	-500 -5,0 %
Submi			10 279	9 905	9 905	9 405	-500 -5,0 %

a) 500 000 ru sirdojuvvo kapihttalii 13.1.7 Prošeakta sámi duhkorasat ja ped.ávdnasat mánáidgárddiide, poasta 51200

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sihkkarastit sámi mánáide mánáidgárdefálaldaga mii lea vuodđuduvvon sámi gillii ja kultuvrii

Doarjjaoažžu:

- Sámi mánáidgárddiid eaiggádat ja norgalaš mánáidgárddit main leat sámi mánát

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi mánát mánáidgárddiin

Sámi mánáidgárddi lea dakkár mánáidgárddi mii njuolggadusaiguin lea mearridan ahte mánáidgárddi doaimmahuvvo sámi giela ja kultuvrra vuodul. Mánáidgárddi galgá nannet mánáid identitehta sápmelažžan dainna lágiin ahte dat ovddida sáme giela geavaheami ja gaskkusta sámi kultuvrra.

Mánáidgárddi jođihit sáme gielat pedagogalaš bargit.

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle sámi mánáidgárddi
- Galle mánáidgárddi main lea fálaldat sámi mánáide

Vuoruheamit 2011:s:

- Mánáidgárddit main njuolggadusain lea mearriduvvon ahte mánáidgárddi doaibma vuodđuduvvo sámi gillii ja kultuvrii
- Sámi giellaoahpahuš sámi mánáide mánáidgárddiin

A) Juolludaneavttut sámi mánáidgárddiide:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Dieđut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Mánáidgárddi jahkeplána 2011, mii biddjojuvvo mielddusin ohcamii, galgá čájehit makkár konkrehta doaibmabijut galget čađahuvvot sámi giela ja kultuvrra nannema dihte. Jahkeplánas fertte oidnot makkár gelbbolašvuhta mánáidgárddis lea sámi giela ja kultuvrra ektui.

- Mánáidgárddi guhkes áiggi plána makkár doaimbajuid bokte lea áigumuš nannet sámi giela ja kultuvrra, biddjojuvvo mielde ohcamii, galgá čájehit movt sámi giella- ja kulturoahpahuš lea ovdánan
- Galgá leat unnimusat okta sámegeiela hálli bargi ossodagas, gii aktiivvalaččat geavaha sámegeiela sihke mánáiguin ja ollesolbmuiguin. Ohcama mielde lea vejolaš spiehkastit giellagáibádusas. Dat eaktuda ahte mánáidgárdeeaiggát ovddalgihtii lea almmolaččat almmuhan virggi.
- Mánáidgárddis dahje mánnájoavkkus galget leat unnimusat 5 máná vuolles 3 jagi dahje 10 máná badjel 3 jagi. Ohcama vuodul lea vejolaš spiehkastit mánnálogu gáibádusas jahkái hávállasi, mánáidgárddiid ektui mat ovdal leat ožžon doarjaga ja mat gaskaboddosaččat báhcet mánnálogu ráji vuolábeallái
- Sámi mánát galget leat nu guhkás go lea vejolaš seamma lokálain mánáidgárddi ja gieldda siskkobealde
- Bearašmánáidgárddiin maid njuolggadusain lea mearriduvvon ahte ortnet dahje ovttaskas ruoktu vuodđuduvvo sámi giellii ja kultuvrii, galgá veahkkebargi hállat sámegeiela ja mánáin galgá leat sámi duogáš
- Gieldda bearráigeahččanváldin galgá duođastit ahte mánáidgárddis lea okta bargi dahje das lea oktavuohka sámegeielat bargiiguin giellaoahpahušas, dalle go sádde ohcama
- Muđui gustojit dat eavttut maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjjaortnegiid ođasteapmi maid Sámedikkis sáhtá ohcat

Gáibádusat doarjjaoažžui:

- Doarjaga ii oaččo geavahit dábálaš doibmii nugo ovdamearkka dihte viessoláigui, elrávdnjegoluide ja investeremiidda maid ii sáhte čatnat bargui sámi gielain ja kultuvrrain mánáidgárddis
- Doarjja galgá geavahuvvot guoskevaš bušeahhtajagi

Meroštallannjuolggadusat:

- Vuodđomearri ossodaga nammii lea gitta 70 000 ru rádjai
- Vuodđomearri bearašmánáidgárdái lea gitta 45 000 ru rádjai, dalle go bearašmánáidgárddis lea ovddasvástádus unnimusat guovtti ruovttus gos leat sámegeielat mánát
- Gitta 30 000 ru rádjai sámegeielat bargi nammii olles virggis mánáidgárddis, ráddjejuvvo bajásguvlui guovtti sámegeielat bargi nammii ossodagas

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go lea gollan 5 vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat vástidit ahte dohkkeha go doarjjaeavttuid
- Doarjjaoažžu galgá buktit 2010 raportta ja rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Rehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtá buohtastahhtojuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja rehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvo. Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalodárkkisteaddji duođastit rehketdoalu ruđaid geavaheamis
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jus ii mávsse ruovttoluotta addojuvvon áigemearrái, de sáhtá Sámediggi gáibidit maŋŋonanreanttu lassín, gč. Juovlamánu 17. b. lága nr. 100 reanttuid birra maŋŋonan mávssu oktavuodas
- Sámedikkis lea vejolašvuohka bidjat johtui dárkkisteami das ahte geavahuvvojit go doarjjaruđat eavttuid mielde ja doarjjareivve gáibádusaid mielde
- Doarjja máksojuvvo ollásit dalle go eavttut leat devdojuvvon

- Muđui gustojit dat eavttut maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjjaortnegiid ođasteapmi maid Sámedikkis sáhtta ohcat

B) Juolludaneavttut sámegiela oahpahussii sámi mánáide mánáidgárddiin:

- Rabas ohcanáigemearri lea golggotmánu 15. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget boahhtit ovdan ohcamis:

- Mánáidgárddi njuolggadusat galget leat ohcama mielde
- Plána sámegiela oahpahusa várás biddjojuvvo mielde ohcamis, ja das galgá leat čilgehus movt doarjja galgá geavahuvvot
- Ohccit geat ovdal leat ožžon doarjaga galget maiddái bidjat mielde guhkes áiggi plána mas oidno sámi giella- ja kulturoahpahusa progresuivna
- Giella gozihaneiseváldin galgá dalle go ohcan sáddejuvvo duođastit ahte mánáidgárddis leat virggis sámegielat bargit dahje ahte sii geavahit sámegielat olbmuid giellaoahpahusas.
- Muđui gustojit dat eavttut maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjjaortnegiid ođasteapmi maid Sámedikkis sáhtta ohcat

Gáibádusat doarjjaožžui:

- Doarjaga ii oáččo geavahit dábálaš doibmii nugo ovdamearkka dihte viessoláigui, elrávdnjegoluide ja investeremiidda maid ii sáhte čatnat bargui sámi gielain ja kultuvrrain mánáidgárddis
- Sámi mánát galget leat nu guhkás go lea vejolaš seamma lokálain mánáidgárddi ja gieldda siskkobealde

Meroštallannjuolggadusat:

- Addojuvvo gitta 65 000 ru doarjjan ossodaga nammi sámi giellaoahpahusa várás mánáidgárddiin
- Doarjja meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul. Mánáidgárddit gos leat unnán sámegielat resurssat vuoruhuvvojit
- Doarjja meroštallojuvvo mánnologu mielde mii lea geavahuvvon sámi giellaoahpahussii

Máksineavttut:

- Doarjjaožžu galgá ovdal go lea gollan 5 vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat vástidit ahte dohkkeha go doarjjaeavttuid
- Doarjjaožžu galgá buktit 2010 rehketoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Rehketoalu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahthuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja rehketoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvo. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de ferte rehketoalu ruđaid geavaheamis leat duođastan registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalodárkkisteaddji
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaožžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jus doarjjaožžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jus ii mávsse ruovttoluotta addojuvvon áigemearrái, de sáhtta Sámediggi gáibidit maŋŋonanreanttu lassin, gč. Juovlamánu 17. b. lága nr. 100 reanttuid birra maŋŋonan mávssu oktavuodas
- Sámedikkis lea vejolašvuhta bidjat johtui dárkkisteami das ahte geavahuvvojit go doarjjaruđat eavttuid mielde ja doarjjareivve gáibádusaid mielde
- Doarjja máksojuvvo ollásit go buot eavttut leat devdojuvvon

- Muđui gustojit dat eavttut maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjjaortnegiid ođasteapmi maid Sámedikkis sáhtta ohcat

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi. Jahkái 2011 várrejuvvo 9 405 000 ru doarjja sámi mánáidgárddiide ja mánáidgárddiide gos leat sámemánát.

4.3 Doaibmabijut oahpponeavvoráhkadeami nannemii

Tabella 4.3 Doaibmabijut oahpponeavvoráhkadeami nannemii (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
103	Matematihkkagirjiid jorgaleami ja heiveheapmi	4 000	4 000	4 000	4 000	0 0,0 %
104	Ovddasmanniprošeakta - resurasskuvla julevsár a)	2 000	800	800	0	-800 -100,0 %
Submi		6 000	4 800	4 800	4 000	-800 -16,7 %

a) Ovddasmanniprošeakta - resurasskuvla julevsámi guovllus joktojuvvo 2011:s. Ruhta 2010 rájes mii ii leat geavahuvvon, sáhtta sirdojuvvo jahkái 2011.

4.3.1 Oahppogirjiid jorgaleapmi ja heiveheapmi

Tabella 4.3.1 Matematihkkagirjiid jorgaleami ja heiveheapmi

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10300	Matematihkkagirjiid jorgaleami ja heiveheapmi	4 000	4 000	4 000	4 000	0 0,0 %
Submi		4 000	4 000	4 000	4 000	0 0,0 %

Áššis 21/08 Sámedikki oahpponeavvoovddideami strategalaš plána 2009-2012 leat ulbmilat ja strategijat oahpponeavvuid ráhkadeapmái mearriduvvon.

2010:s lea sihttojuvvon lágádusain jorgalit matematihka oahppobuktosa 1.-10. jahkeceahkkái davvisámegillii ja 1.-4. jahkeceahkkái julev- ja lullisámegillii. Lassin ovdalaš várrejuvvon ruhtii de várrejuvvo maiddái 2011:s ruhta dán doaibmii. Ruhta galgá maiddái gokčat tearbmabarggu.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 4 000 000 ru matematihkkabuktosiid jorgaleapmái ja heiveheapmái.

4.3.2 Ovddasmanniprošeakta - resurasskuvla julevsámi guovllus

Tabella 4.3.2 Ovddasmanniprošeakta - resurasskuvla julevsámi guovllus (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
10400	Ovddasmanniprošeakta - resurasskuvla julevsámi guo	2 000	800	800	0	-800 -100,0 %
Submi		2 000	800	800	0	-800 -100,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

Ovddidit oahpponeavvuid julevsámegillii gustovaš oahppoplánadahkosa vuodul

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Divttasvuona suohkan

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Vuodđoskuvlaoahppit

Juolludaneavttut:

- Doarjaga lagat eavttut bohten ovdan sierra doarjjareivves

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjaga ovddasmanniprošektii – resursaskuvla julevsámi guovllus

Sámediggeráđđi hálddaša ortnega.

Ovddasmanniprošekta – resursaskuvla julevsámi guovllus jotkojuvvo 2011:s. 2010 báhcán geavatkeahces ruhta sirdojuvvo jahkái 2011.

4.4 Sámi oahpponeavvoportála

Tabealla 4.4 Sámi oahpponeavvuskádat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %		
105	Sámi oahpponeavvuskádat	a)	0	0	0	3 500	3 500	-
Submi			0	0	0	3 500	3 500	-

a) Vízžojuvvon poasttas 801 Erenoamáš prošeavttat

Prošekta lea čuovvoleapmi Sámedikki oahpponeavvoráhkadeami strategalaš pláνας 2009-2012. Prošeavtta ulbmil lea hábmet sámi oahpporesurssaid neahttabálvalusaid ja dat galgá fállat golbma vuodđobálvalusa:

- Neahttaportála mas sáhtta gávdnat sámi oahpponeavvuid
- Digitála oahpponeavvuid publiserenreaidu
- Sámi juohkinarena

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 čuovvolit Ráđđehusa doaibmaplána sámegielaid várás. Dán juolludusas várrejuvvo 162 000 ru sámi oahpponeavvoportálai.

Jahkái 2011 várrejuvvon 3 500 000 ru Sámi oahpponeavvoportálai.

5 Giella

Sámi álbmogis galgá leat vejolašvuohta ja vuoigatvuohta geavahit gielas. Sámegiela suodjaleapmi ja ovddideapmi lea deatalaš sámi kultuvrra boahtteáigái.

Váldomihttomearri

- Sámegiella galgá geavahuvvot árijalaččat ja galgá leat oidnosis almmolašvuođas

Oassemihttomearri

- Birgenvejolaš ja árijalaš arenat sámegiela váste
- Sámegiella galgá geavahuvvot guovlluin gos giella lea rašis dilis
- Guovlluin gos sámegiella lea beaivválaš giella lea nana dihtomielašvuohta geavahit sámegiela

Strategiijat

- Gulahallama bokte báikkálaš, regionála ja guovddáš eiseválddiiguin ja eará aktevrraiguin háhkat buriid rámmaeavttuid sámegiela várás
 - Bargat dan ala vai sámelága giellanjuolggadusat ođastuvvojit
 - Bargat dan ala vai sámegiela hálddašanguovlu viiddiduvvošii
- Nannet ja ovddidit sámegiela sámi tearbmabarggu bokte
- Nannet, suodjalit ja buktit oidnosii sámegiela sámi báikenammabarggu bokte
- Álggahit barggu odđa sátnebánkkuin sámegiela várás
- Gulahallama bokte relevánta aktevrraiguin oainnusmahttit sámegielaid áitojuvvon dili
- Ovttrasáidiid Ráđđehusain čadáhít sámegiela doaibmajuid mat leat Ráđđehusa doaibmaplánas sámegielaid várás
- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte ovdánahttit sámegiela geavaheami, ja earenoamážit deattuhit lullisámegiela
- Bargat dan ala vai áshuvvošii nationála sámi giellaorgána sámi giellabarggu nannema várás
- Bisuhit ja viidáseappot ovddidit dáláš arenaid, ja áshat odđa arenaid sámegiela várás
- Váikkuhit sámi sisdoallu ovddideami skuvlaasttoáigeortnegiin ja kulturskuvllain

5.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 5.1 Čeahkketabealla - Sámegiella

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
	Njuolgga doarjagat	47 950	51 271	51 271	51 599	328 0,6 %
	Ohcanvuđot doarjja	5 512	6 610	6 610	7 610	1 000 15,1 %
Submi		53 462	57 881	57 881	59 209	1 328 2,3 %

5.2 Njuolgga doarjagat

Tabella 5.2 Guovttegielalašvuodadoarjagat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
150	Guovttegielalašvuodadoarjagat - gielldat/suohkanat	37 650	40 671	40 671	40 829	158 0,4 %
153	Guovttegielalašvuodadoarjagat - Fylkkagielldat/-suohkan	5 100	5 100	5 100	5 100	0 0,0 %
Submi		42 750	45 771	45 771	45 929	158 0,3 %

5.2.1 Guovttegielalašvuoda doarjagat

Tabella 5.2.1 Guovttegielalašvuodadoarjagat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
150	Guovttegielalašvuodadoarjagat - gielldat/suohkanat	37 650	40 671	40 671	40 829	158 0,4 %
153	Guovttegielalašvuodadoarjagat - Fylkkagielldat/-suohkan	5 100	5 100	5 100	5 100	0 0,0 %
Submi		42 750	45 771	45 771	45 929	158 0,3 %

5.2.1.1 Gielddat/Suohkanat

Tabealla 5.2.1.1 Guovttegielalašvuodadoarjagat - Gielddat/suohkanat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
15000	Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune	7 554	7 554	7 554	7 554	0,0 %
15001	Karášjoga gielda/Karasjok kommune	7 320	7 320	7 320	7 320	0,0 %
15002	Deanu gielda/Tana kommune	5 082	5 082	5 082	5 082	0,0 %
15003	Porsángu gielda/Porsanger kommune	5 313	5 313	5 313	5 313	0,0 %
15004	Unjárgga gielda/Nesseby kommune	2 863	2 863	2 863	3 021	5,5 %
15005	Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune	3 476	3 476	3 476	3 476	0,0 %
15008	Divtasvuona suohkan/Tysfjord kommune	3 021	3 021	3 021	3 021	0,0 %
15010	Snåase suohkan/Snåsa kommune	3 021	3 021	3 021	3 021	0,0 %
15011	Loabága suohkan/Lavangen kommune	0	3 021	3 021	3 021	0,0 %
Submi		37 650	40 671	40 671	40 829	0,4 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegiela hálddašanguovllu álbmot galgá oazžut bálvalusaid sámegillii, sihke čálalaččat ja njálmmálaččat
- Suohkanat aktiivvalaččat mielde sámegiela ovdánahttinbarggus

Doarjjaortnega doarjjaoazžut:

- Sámegiela hálddašanguovllu suohkanat, vrd. sámelága

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegiela hálddašanguovllu álbmot

Finnut Consult AS evaluerii sámegiela hálddašanguovllu suohkaniid ja fylkasuohkaniid guovttegielalašvuodadoarjagiid 2009:s, Sámedikki gohččuma vuodul. Dan evaluerema vuodul lea sámediggeráđđi hábmen gulaskuddannotáhta mas evttoha movt meroštallanvuodđu, ulbmilolahuseavttut ja juolludaneavttutja galget mearridivvot. Dát notáhtta lea sáddejuvvon gulaskuddamii sámegiela hálddašanguovllu suohkaniidda ja fylkasuohkaniidda. Gulaskuddanáigemearri lea juovlamánu 1. b. 2010. Maŋŋel gulaskuddama áigu sámediggeráđđi ovddidit sierra ášši guovvamánu 2011 dievasčoahkkimii gos meroštallannjuolggadusat, ulbmilolahusa eavttut ja juolludaneavttut mearriduvvojit. Dievasčoahkkima mearrádus šaddá de lasáhussan Sámedikki 2011 bušehtti.

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru čuovvolit Ráđđehusa doaibmaplána sámegiela váste. Dán juolludeamis várrejuvvo 158 000 ru sámegiela hálddašanguovllu suohkaniid guovttegielalašvuodadoarjagiidda.

Jahkái 2011 várrejuvvo 40 829 000 ru guovttegielalašvuoda doarjjan sámegiela hálddašanguovllu suohkaniidda.

5.2.1.2 Fylkkagielddat/-suohkanat

Tabealla 5.2.1.2 Guovttegielalašvuodadoarjagat - Fylkkagielddat/-suohkanat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
15006	Finnmárku fylkkagielda/Finnmark fylkeskommune	1 400	1 400	1 400	1 400	0,0 %
15007	Romssa fylkkasuohkan/Troms fylkeskommune	1 200	1 200	1 200	1 200	0,0 %
15009	Norlandda fylkkasuohkan/Nordland fylkeskommune	1 300	1 300	1 300	1 300	0,0 %
15011	Davvi-Trondelága fylkkasuohkan/Nord-Trøndelag fylkes	1 200	1 200	1 200	1 200	0,0 %
Submi		5 100	5 100	5 100	5 100	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Almmolašvuotta galgá bálvalit sámegiela hálddašanguovllu sámi álbmoga sámegillii čálalaččat ja njálmmálaččat.

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Sámegiela hálddašanguovllu fylkkasuohkanat, sámelága giellanjuolggadusaid vuodul

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegiela hálddašanguovllu álbmot

Finnut Consult AS evaluerii sámegiela hálddašanguovllu suohkaniid ja fylkasuohkaniid guovttegielalašvuodadoarjagiid 2009:s, Sámedikki gohččuma vuodul. Dan evaluerema vuodul lea sámediggearddi hábmen gulaskuddannotáhta mas evttoha movt meroštallanvuoddu, ulbmilolahuseavttut ja juolludaneavttutja galget mearridivvot. Dát notáhtta lea sáddejuvvon gulaskuddami sámegiela hálddašanguovllu suohkaniidda ja fylkasuohkaniidda. Gulaskuddanáigemearri lea juovlamánu 1. b. 2010. Maŋŋel gulaskuddama áigu sámediggearddi ovddidit sierra ášši guovvamánu 2011 dievasčoahkkimii gos meroštallannjuolggadusat, ulbmilolahusa eavttut ja juolludaneavttut mearriduvvojit. Dievasčoahkkima mearrádus šaddá de lasáhussan Sámedikki 2011 bušhtii.

Jahkái 2011 várrejuvvo 5 100 000 ru guovttegielalašvuoda doarjjan sámegiela hálddašanguovllu fylkkasuohkaniidda.

5.2.2 Sámi giellaguovddážit

Tabealla 5.2.2 Sámi giellaguovddážit

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
15300	Porsángu - Sámi giella- ja kulturguovddáš	520	550	550	567	17 3,1 %
15301	Gáivuotn – Sámi giellaguovddáš	520	550	550	567	17 3,1 %
15302	Divtasvuodna – Árran julevsáme guovddáš	520	550	550	567	17 3,1 %
15303	Evenášši – Várdobáiki sámi guovddáš	520	550	550	567	17 3,1 %
15304	Unjárga – Isak Saba guovddáš	520	550	550	567	17 3,1 %
15305	Deatnu – SEG	520	550	550	567	17 3,1 %
15306	Romsa – Gáisi Giellaguovddáš	520	550	550	567	17 3,1 %
15307	Roros – Aajege - Saemien gieles- jeh maahtoejamge	520	550	550	567	17 3,1 %
15308	Áltá – Áltá Sámi Giellaguovddáš	520	550	550	567	17 3,1 %
15309	Loabága - Ástávuona giellagoahtie	520	550	550	567	17 3,1 %
Submi		5 200	5 500	5 500	5 670	170 3,1 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegiella gullo ja oidno giellaguovddážiid doaibmaguovllus

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Ásahuvvon sámi giellaguovddážit

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Giellaguovddážiid doaibmaguovllu álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Čadahuvvon sámegielkursat ja eará sámegiela oahpahusfálaldagat
- Čadahuvvon giellamovttiidan- ja giellaovddidandoaimmat ja lágideamit báikkálaš servodagas
- Čadahuvvon giellamovttiidandoaimmat sámegiela ovddideapmái

- Leat go geavaheaddjit duhtavaččat fálddagain

Juolludaneavttut ja máksineavttut:

- 2011 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái mañemusat njukčamánu 1. b. 2011
- 2012 bušeahttadárbu sáddejuvvo Sámediggái mañemusat njukčamánu 1. b. 2011
- Dárkkistuvvon jahkerekketdoallu 2010 ovddas, sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2011
- Raporta ruđaid geavaheami birra doaibmaplána 2010 ektui sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2011
- Doarjja máksojuvvo guovtti oasis. Vuosttaš oasis máksojuvvo bušeahttajagi álggus. Nubbi oasis máksojuvvo dalle go juolludaneavttut leat ollašuhthojuvvon.
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuhthojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jus ii mávsse ruovttoluotta addojuvvon áigemearrái, de sáhtá Sámediggi gáibidit mañnonanreanttu lassín, gč. Juovlamánu 17. b. lága nr. 100 reantuid birra mañnonan mávssu oktavuodas
- Sámedikkis lea vejolašvuohta bidjat johtui dárkkisteami das ahte geavahuvvojit go doarjjaruđat eavttuid mielde ja doarjjareivve gáibádusaid mielde
- Ásahusain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušeahtas, ja main lea sierra stivra, galgá leat unnimusat 40-60 % sohkabealovddastus stivrras 2012 bušeahttajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida juohke jagi movt doaibmadoarjja sámi giellaguovddážiidda juogaduvvo.

Jahkái 2011 várrejuvvo 5 670 000 ru doarjjan sámi giellaguovddážiidda.

5.3. Ohcanvuđot doarjagat

Tabella 5.3 Ohcanvuđot doarjagat - Sámegealla

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
151	Giellaprošeavttat hálddašanguovllu siskkoalbe	2 736	2 450	2 450	3 450	1 000 40,8 %
152	Giellaprošeavttat hálddašanguovllu olggobealde	2 776	4 160	4 160	4 160	0 0,0 %
Submi		5 512	6 610	6 610	7 610	1 000 15,1 %

5.3.1 Giellaprošeavttat sámegealla hálddašanguovllus

Tabella 5.3.1 Giellaprošeavttat hálddašanguovllu siskkoalbe

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
15100	Giellaprošeavttat hálddašanguovllu siskkoalbe	2 736	2 450	2 450	3 450	1 000 40,8 %
Submi		2 736	2 450	2 450	3 450	1 000 40,8 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegiela nannen ja geavaheami lasiheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Almmolaš ja priváhta ásašusat ja organisašuvnnat
- Ovttaskas aktevrat mat ožžot fágalaš veahki ásašusaiguin ja/dahje organisašuvnnaiguin proševtta čadahepmái

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegiela hálddašanguovllu álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle proševtta leat álggahuvvon 2011:s
- Galle proševtta leat čadahuvvon
- Galle sámegiel arenat leat
- Leat go geavaheaddjit duhtavaččat

Vuoruheamit 2011:s:

- Proševttat mat nannejit sámegiela geavaheami gulahallangiellan skuvlaastoáiggeortnegis
- Proševttat mat ovddidit sámegiela geavaheami eanet ja odđa giellaarenain
- Proševttat mat váikkuhit sámegiela ealáskahttima guovlluin gos sámegiella lea fuones dilis
- Gielladikšundoaimmat mat nannejit sámegiela guovlluin gos sámegiella geavahuvvo beaivválaččat
- Tearbma- ja báikenammaproševttat
- Mánáid dihtorspealuid jorgaleapmi ja heiveheapmi sámegillii
- Mánáid- ja nuoraidfilmmaid dubben
- Leairaskuvla ja giellalávgun mánáide, nuoraide ja rávis olbmuide
- Proševttat mat ovddidit plakáhtaid sámegillii “Mánáidgárddi fágasuorggi rámmaplánas” Natur, miljø og teknikk”

2011:s ii addojuvvo doarjja čuovvovaččaide:

Proševttaide mat lunddolaččat gullet oahpahuslága ulbmila vuollái, doaibma- ja investerengoluide ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušeahhtapoasttaid boke

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Proševttat mat nannejit máttasámegiela galget erenoamážit deattuhuvvot
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget boahtit ovdan ohcamis:

- Prošektačilgehus mas válddahallojuvvojit boadusmihttu, olahusjoavku, ovdánanplána ja čadahan vejolašvuohta
- Bušeahtta mas lea gollugeahčastat čadnojuvvon doaibmabijuide ja ruhtadanplánii
- Ohcamiin galgá čilgejuvvo ahte čuhcet go doaibmabijut maidda lea ohcojuvvon ruhta sierra láhkai nissonolbmuide ja almmáiolbmuide
- Jos ohcci lea ovttaskas olmmoš, de ferte dahkkojuvvo čálalaš šiehtadus ásašusain dahje organisašuvnnain das ahte oažžu dain fágalaš veahki proševtta čadaheami oktavuodas
- Terminologija- ja báikenammaproševttain galgá informántta bálká leat mielde proševtta bušeahtas

- Terminologijja proševttain gáibiduvvo unnimusat oahppu sámegeielas vuodđofága dahje bachelor-dásis
- Muđui gustojit dat eavttut maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjjaortnegiid ođasteapmi maid Sámedikkis sáhtá oheat

Gáibádusat doarjjaoažžui

- Terminologijjaproshevttain, sihke tearpmaid ráhkadeami ja sániid čohkkema oktavuodas, galget Sámedikki njuolggadusat terminologijjabargui čuvvojuvvot. Tearpmat ja giellaávdnasat mat ráhkaduvvojit galget addojuvvot Sámediggái elektrovnnalaččat dalán go prošekta lea loahpahuvvon. Sámediggi addá doarjaga terminologijjaproshevttaide dainna eavttuin ahte Sámedikkis lea vuoigatvuohta addit ávdnasiid dutkama várás ja almmuhit bohtosiid.
- Báikenammaproshevttaid oktavuodas galget njuolggadusat maid Sámedikki nammakonsuleantabálvalus lea mearridan čuvvojuvvot. Kopijja dahje vuodđoávdnasat buot čohkkejuvvon ávdnasiin galget addojuvvot Sámediggái elektrovnnalaččat dalán go prošekta lea loahpahuvvon. Sámediggi addá doarjaga báikenammaproshevttaide dainna eavttuin ahte Sámedikkis lea vuoigatvuohta geavahit čohkkejuvvon ávdnasiid beaivválaš bargui báikenamaiguin, logaldallamiiguin, čállosiiguin, dutkamiin ja sullasaččain
- Doarjjaoažžu galgá almmuhit ahte Sámediggi lea addán doarjaga doaibmabidjui/prošektii

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama ja prošektačilgehusa vuodul, gitta 300 000 ru rádjai

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go lea gollan 5 vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat diedihit ahte dohkkeha go doarjjaeavttuid.
- Doarjagat mat leat vuollel 50 000 ru máksojuvvojit ollásit dalle go prošekta álggahuvvo. Jus doarjja lea badjel 50 000 ru, de máksojuvvo bealli dalle go prošekta álggahuvvo. Loahppaoassi máksojuvvo dalle go prošekta lea čađahuvvon, golut leat duođastuvvon ja prošektaraporta lea buktojuvvon
- Prošekta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi go doarjja juolluduvvo ja válmmostuvvot mañimusat guokte jagi mañnel juolludanreivve dáhtona. Earenoamáš oktavuodain sáhtá prošekta oazžut mañiduvvot válmmostandáhtona gitta 3 jagi mañnel juolludanreivve dáhtona, dan ferte sierra vuodustit
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta mü čájeha movt ruđat leat geavahuvvon. Prošektarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisabođuidd, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisabođuiguin proševttas. Prošektarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisabođuidd mat gullet njuolga proševtta čađaheapmái. Prošektarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtá buhtastahttojuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošektarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošektarehketdoalu galgá prošektajođiheaddji/ovddasvástideaddji vuolláičállit
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođastit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošektarehketdoallu galgá reviderejuvvot revisuvdnastándárdda RS 800 ektui Revisuvnna cealkámušat revisuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallegeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallegeahčastagas. Revisuvdnaduodaštus galgá duođastit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuidd dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi

rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jus ii mávsse ruovttoluotta addojuvvon áigemearrái, de sáhtta Sámediggi gáibidit maŋŋonanreanttu lassin, gč. Juovlamánu 17. b. lága nr. 100 reanttuid birra maŋŋonan mávssu oktavuodas

- Li sáhte šat vuordit eanet doarjaga prošeaktii dahje liigegoluide
- Sámedikkis lea vejolašvuohta bidjat johtui dárkkisteami das ahte geavahuvvojit go doarjjaruđat eavttuid mielde ja doarjjareivve gáibádusaid mielde
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašeami ođasmahttin

Sámegiela hálddašanguovlu lea viidánan maŋimus jagiid mánggáin gielddain, ja danne lea Sámediggi ožžon eanet prošeaktaruhtaohcamiid hálddašanguovllus go ovdal. Danne lea prošeaktaruđaid juogadeapmi dássejuvvon gaskal poastta 5.3.1 ja 5.3.2. Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru čuovvolit Ráđđehusa doaibmaplána sámegiela váste. Dán juolludeamis várrejuvvo 1 000 000 ru giellaprošeavttaide sámegiela hálddašanguovllu siskkobealde.

Ortnega hálddaša sámediggráđđi dahje dat orgána masa sámediggráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 3 450 000 ru doarjjan giellaprošeavttaide sámegiela hálddašanguovllu siskkobealde.

5.3.2 Giellaprošeavttat olggobealde sámegiela hálddašanguovllu

Tabella 5.3.2 Giellaprošeavttat hálddašanguovllu olggobealde

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
15200	Giellaprošeavttat hálddašanguovllu olggobealde	2 776	4 160	4 160	4 160	0,0 %
Submi		2 776	4 160	4 160	4 160	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegiela nannen ja geavaheami lasiheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Almmolaš ja priváhta ásašusat ja organisašuvnnat
- Ovttaskas aktevrat mat ožžot fágalaš veahki ásašusaiguin ja/dahje organisašuvnnaiguin prošeavtta čadahepmái

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot olggobealde sámegiela hálddašanguovllu

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle prošeavtta álggahuvvon 2011:s
- Galle prošeavtta leat čadahuvvon
- Arenaid lohku sámegiela várás
- Man duhtavaččat geavaheaddjit leat

Vuoruheamit 2011:s:

- Prošeavttat mat nannejit sámegiela geavaheami gulahallangiellan skuvlaastoáiggeortnegis
- Prošeavttat maid ulbmilin lea nannet giela gaskkusteami sohkabuolvvaid gaskka
- Prošeavttat mat movttiidahttet sámegiela geavaheami juohkebeaivválaš eallimis ja astoáiggedoaimmain
- Terminologiija- ja báikenammaprošeavttat

- Prošeavttat mat ovddidit sámegiellaheami eanet ja ođđa giellaarenain
- Prošeavttat mat buvttihit oidnosii sámegiella čállingiella almmolaččat
- Mánáid dihtorspealuid jorgaleapmi ja heiveheapmi sámegillii
- Mánáid- ja nuoraidfilmmaid dubben
- Leairaskuvla ja giellalávgun mánáide, nuoraide ja rávesolbmuide
- Prošeavttat mat ovddidit plakáhtaid sámegillii “Mánáidgárddi fágasuorggi rámmaplánas” Natur, miljø og teknikk”

2011:s ii addojuvvo doarjja čuovvovažži:

Prošeavttaide mat lunddolaččat gullet oahpahuslága ulbmila vuollái, doaibma- ja investerengoluide ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušehttaipoasttaid bokte

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Prošeavttat mat nannejit máttasámegiella galget deattuhuvvot erenoamážit
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Prošeaktačilgehus mas válddahallojuvvojit boadusmihttu, olahusjoavku, ovdánanplána ja čadahan vejolašvuohta
- Bušehtta mas lea gollugeahčastat čadnojuvvon doaibmabijuide ja ruhtadanpláni
- Ohcamiin galgá čilgejuvvo ahte čuhcet go doaibmabijut maidda lea ohccojuvvon ruhta sierra láhkai nissonolbmuide ja almmáiolbmuide
- Jos ohcci lea ovttaskas olmmoš, de fertet dahkkojuvvo čálalaš šiehtadus ásahusain dahje organisašuvnnain das ahte oažžu dain fágalaš veahki prošeavtta čadaheami oktavuodas
- Terminologiija- ja báikenammaprošeavttain galgá informántta bálká leat mielde prošeavtta bušehtas
- Terminologiija prošeavttain gáibiduvvo unnimusat oahppu sámegiella vuodđofága dahje bachelor-dásis
- Muđui gustojit dat eavttut maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Daid doarjjaortnegiid ođasteapmi maid Sámedikkis sáhtá ohcat

Gáibádusat doarjjaoažžui

- Terminologiijaprošeavttain, sihke tearpmaid ráhkadeami ja sániid čohkkema oktavuodas, galget Sámedikki njuolggadusat terminologiijabargui čuvvojuvvo. Tearpmat ja giellaávdnasat mat ráhkaduvvojit galget addojuvvo Sámediggái elektrovnnalaččat dalán go prošeakta lea loahpahuvvon. Sámediggi addá doarjaga terminologiijaprošeavttaide dainna eavttuin ahte Sámedikkis lea vuoigatvuohta addit ávdnasiid dutkama várás ja almmuhit bohtosiid.
- Báikenammaprošeavttaid oktavuodas galget njuolggadusat maid Sámedikki nammakonsuleantabálvalus lea mearridan čuvvojuvvo. Kopiiija dahje vuodđoávdnasat buot čohkkejuvvon ávdnasiin galget addojuvvo Sámediggái elektrovnnalaččat dalán go prošeakta lea loahpahuvvon. Sámediggi addá doarjaga báikenammaprošeavttaide dainna eavttuin ahte Sámedikkis lea vuoigatvuohta geavahit čohkkejuvvon ávdnasiid beaivválaš bargui báikenamaiguin, logaldallamiiguin, čallosiiguin, dutkamiin ja sullasaččain
- Doarjjaoažžu galgá almmuhit ahte Sámediggi lea addán doarjaga doaibmabidjui/prošeaktii

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama ja prošeaktačilgehusa vuodul, gitta 300 000 ru rádjai

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go lea gollan 5 vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dieđihit ahte dohkkeha go doarjjavevttuid
- Doarjjagat mat leat vuolled 50 000 ru máksojuvvojit ollásit dalle go prošeakta álggahuvvo. Jus doarjja lea badjel 50 000 ru, de máksojuvvo bealli dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppaoassi máksojuvvo dalle go prošeakta lea čađahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja prošeaktaraporta lea buktojuvvon
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi go doarjja juolluduvvo ja válmastuvvot maŋimusat guokte jagi maŋgel juolludanreivve dáhtona. Earenoamáš oktavuodain sáhtá prošeakta oažžut maŋiduvvot válmastandáhtona gitta 3 jagi maŋgel juolludanreivve dáhtona, dan ferte sierra vuodustit
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta mii čájeha movt ruđat leat geavahuvvon. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboáduid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboáduiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboáduid mat gullet njuolga prošeavtta čađaheapmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtá buohtastahattojuvvo dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvo. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajođiheadji/ovddasvástideaddji vuolláičállit
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duodaštít rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvo revišuvdnastandárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštít lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde evttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jus ii mávsse ruovttoluotta addojuvvon áigemearrái, de sáhtá Sámediggi gáibidit maŋnonanreanttu lassín, gč. Juovlamánu 17. b. lága nr. 100 reantuid birra maŋnonan mávssu oktavuodas
- Ii sáhte šat vuordit eanet doarjaga prošeaktii dahje liigegoluide
- Sámedikkis lea vejolašvuohka bidjat johtui dárkkisteami das ahte geavahuvvojit go doarjjaruđat evttuid mielde ja doarjjareivve gáibádusaid mielde
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin

Sámegeala hálldašanguovlu lea viidánan maŋimus jagiid mánggáin gielddain, ja danne lea Sámediggi ožžon eanet prošeaktaruhtaohcamiid hálldašanguovllus go ovdal. Danne lea prošeaktaruđaid juogadeapmi dássejuvvon gaskal poastta 5.3.1 ja 5.3.2.

Ortnega hálldaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 4 160 000 ru doarjjan giellaprošeavttaide olggobealde sámegeala hálldašanguovllu.

6 Kultuvra

Máŋggabealat kultureallin nanne sámi gullevašvuoda ja identitehta, ja váikkuha ealli báikegottiid gos olbmot háliidit ássat.

Váldomihttomearri

- Ealli ja máŋggabealat sámi dáidda- ja kultureallin

Oassemihttomearri

- Nanu ja aktiivvalaš sámi deaivvadanbáikkid, kulturásahusat ja museat
- Sámi dáiddalaš ja kultuvrralaš ovdanbuktimiid girjáivuohta mat gaskkustuvvojat servodagas
- Máŋggabealat valáštallandoaimmat sámi álbmogii
- Viiddes kulturdoaimbafálaldat sámi mánáide ja nuoraide
- Buorre girjerádjofálaldat sámi geavaheddjiide

Strategiijat

- Gulahallama bokte báikkálaš, regionála ja guovddáš eiseválddiiguin ja earáiguin nannet sámi kulturovddideami rámmaeavttuid
 - Nannet ja ovddidit ovttasbarggu earáiguin mat barget sámi kulturovddidemiin
 - Nannet gulahallama sámi valáštallanserviiguin ja organisašuvnnaiguin movttidahttin dihte sámi valáštallantaleantaid
 - Nannet gulahallama sámi nuoraiguin
- Váikkuhit dan sámi mediafálaldaga nannema, mii buori vuogi mielde fuolahit mátta-, julev- ja davvisámegielaide giellaguovvluid
- Váikkuhit sámi teahterdoaimma viidodaga nannema
- Bargat sámi valáštallama viidodaga sihkkarastimiin
- Árijjalaš váikkuhangaskaomiid geavaheami bokte váikkuhit sámi dáidda- ja kultureallima bisuheami ja viidáset ovddideami
- Sámedikki ja fylkkagielddaid gaskasaš ovttasbargošiehtadusaid bokte vel eanet geatnegahttit ovttas ovddidit sámi dáidda- ja kultureallima
- Dáiddáršiehtadusa bokte láchit dili sámi dáidaga dahkamii ja gaskkusteapmái
- Bargat vuoruhuvvon sámi kulturviesuid hukseamiin sámi ásašudiedáhusa mielde
- Čuovvolit sámi ásašudiedáhusa vuoruhuvvon doaimbajuid
- Váikkuhit ahte sámi museat ožžot buriid rámmaeavttuid doaimbamii ja fágalaš ovddideapmái
- Viidáseappot bargat sámi čoahkkananbáikkiid ja kulturásahusaid realiseremiin

6.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 6.1 Čoahketabealla - Kultuvra

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
	Njuolga doarjagat	59 455	62 491	64 430	65 672	1 242 1,9 %
	Ohcanvuodot doarjja	12 735	15 239	15 239	15 949	710 4,7 %
	Sámi dáiddáršiehtadus	5 137	5 515	5 515	5 915	400 7,3 %
Submi		77 327	83 245	85 184	87 536	2 352 2,8 %

6.2 Njuolggá doarjagat

Tabcella 6.2.2 Sámi festiválat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20400	Riddu Riddu	688	706	706	943	237 33,6 %
20401	Guovdageainnu musihkkafestivála	1 046	1 067	1 067	1 100	33 3,1 %
20402	Markomeannu	424	435	435	449	14 3,2 %
20403	Kárášjoga beassašfestivála	424	435	435	449	14 3,2 %
20404	Guovdageainnu filbmefestivála	300	308	308	308	0 0,0 %
Submi		2 882	2 951	2 951	3 249	298 10,1 %

6.2.1 Sámi kulturviesut ja kulturgaskkustanáhusat

Tabcella 6.2.1 Sámi kulturviesut ja kulturgaskkustanáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20200	Árran Julevsame Guovdasj, Divtasvuodna	1 551	1 590	1 590	1 640	50 3,1 %
20201	Sámi Dáiddaguovddáš, Kárášjohka	2 504	2 567	2 567	2 647	80 3,1 %
20202	Ája Samisk Senter, Gáivuotna	1 138	1 166	1 166	1 202	36 3,1 %
20203	Mearrasámi gelbbolašvuodaguovddáš, Billávuotna	500	513	513	529	16 3,1 %
20204	Sijti Jarne, Aarborte	1 284	1 316	1 316	1 316	0 0,0 %
20205	Várdobáiki, Evenášši/Skánit	723	741	741	764	23 3,1 %
20206	Gamtofta, Ráisavuotna	59	62	62	64	2 3,2 %
20207	Pihtásámi viessu	439	450	450	464	14 3,1 %
20208	Sámi viessu Oslos	240	246	246	254	8 3,3 %
20209	Vilgesvárre	48	50	50	50	0 0,0 %
20210	Lásságámmi	240	246	246	254	8 3,3 %
20211	Sáččá sámi viessu	186	191	191	0	-191 -100,0 %
20212	Mearrasámi čeahkkádusat	0	50	50	52	2 4,0 %
20213	Villmarkscampen Tölládals –Bihtásámi	0	50	50	52	2 4,0 %
20214	Rükkaidgaskasaš sámi filbmaguovddáš	0	0	0	300	300 -
Submi		8 912	9 238	9 238	9 588	350 3,8 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi kulturgaskkustanáhusat mat čálmustahttet sámi kultureallima ja doibmet sámi kultuvrra ovddidanarenan

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Dáláš sámi kulturviesut ja kulturgaskkustanáhusat mat leat tabeallas 6.2.1

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Dan guovllu álbmot gos kulturgaskkustanáhusat leat ceggejuvvo

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána ektui
- Kulturgaskkustanáhusaid čadahan lágideamit
- Man muddui geavaheadjit leat duhtavaččat kulturgaskkustanáhusaid doaibmamiin sámi kulturarenan sámegeiela ja sámi kultuvrra čálmustahttima ektui

Juolludaneavttut ja máksineavttut:

- Doaibmaplána 2011 sáddejuvvo Sámediggái mañemusat cuoŋománu 1. b. 2011
- 2012 bušeahhtadárbu sáddejuvvo Sámediggái mañemusat cuoŋománu 1. b. 2011
- 2010 rehketdoallu sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvo dahje stáhtafápmuduvvo rehketdoalldárkkisteaddji duodaštit ruhtageavaheami rehketdoalus

- Raporta ruđaid geavaheami birra doaibmaplána 2010 ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat borgemánu 1. b. 2011
- Go doarjja lea vuollel 100 000 ru, de dat máksojuvvo ollásit bušeahhtajagi álggus.
- Go doarjja lea badjel 100 000 ru, de máksojuvvo 50 % bušeahhtajagi álggus. Loahppa 50 % máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašuhthojuvvon
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuhthojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Sámi Dáiddaguovddáža doarjagis várrejuvvo 340 000 ru čájáhusbuhtadussan sámi dáiddáriidda
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuođas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiiin
- Ásahusain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušeahta bokte galgá leat unnimusat 40-60% sohkaaloavddastus stivrras 2012 bušeahhtajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida juohke jagi movt doaibmadoarjja sámi kulturviesuide juogaduvvo

Jahkái 2011 várrejuvvo 9 588 000 ru doarjjan sámi kulturviesuide ja kulturgaskkustanáhusaide.

6.2.2 Sámi festiválat

Tabealla 6.2.2 Sámi festiválat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20400	Riddu Riddu	688	706	706	943	237 33,6 %
20401	Guovdageainnu musihkkafestivála	1 046	1 067	1 067	1 100	33 3,1 %
20402	Markomeannu	424	435	435	449	14 3,2 %
20403	Kárášjoga beassášfestivála	424	435	435	449	14 3,2 %
20404	Guovdageainnu filbmafestivála	300	308	308	308	0 0,0 %
Submi		2 882	2 951	2 951	3 249	298 10,1 %

Sámediggi galgá ásahusdieđáhusa mielde nammadit stivralahtu Guovdageainnu musihkkafestivála, Guovdageainnu filbmafestivála ja Kárášjoga beassášfestivála stivrraide.

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi festiválat mat čalmmustahttet, gaskkustit ja ovddidit sámi kultuvrra

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Ásahuvvon festiválat mat bohtet ovdan tabeallas 6.2.2

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Festiváloassálastit ja báikkálaš servodagat gos festiválat lágiduvvojit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Čilgehus mo festivála čalmmustahtá, gaskkusta ja ovddida sámi kultuvrra

Juolludan- ja máksineavttut:

- Doaibmaplána 2011 sáddejuvvo Sámediggái mañemusat cuoñománu 1. b. 2011
- Bušehtadárbu 2012 váste sáddejuvvo Sámediggái mañemusat cuoñománu 1. b. 2011
- Rehketdoallu 2010 sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2011. Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit ruhtageavaheami rehketdoalus
- Raporta ruðaid geavaheami birra doaibmaplána 2010 ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái mañemusat borgemánu 1. b. 2011
- 50 % doarjagis Guovdageainnu musihkkafestiválie, Guovdageainnu filbmafestiválie ja Kárášjoga beassášfestiválie máksojuvvo go formálalaš eavttut Sámedikki searvamii festiválieid stivrraide leat ollašuhthtojuvvon. Loahppa 50 % Guovdageainnu musihkkafestiválie, Guovdageainnu filbmafestiválie ja Kárášjoga beassášfestiválie máksojuvvo mañña borgemánu 1. b. 2011 ja go bajábealde namahuvvon eavttut leat ollašuhthtojuvvon
- 50 % doarjagis eará festiválieid máksojuvvo bušehttajagi álggus. Loahppa 50 % máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašuhthtojuvvon
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuhthtojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s.
- Guovdageainnu Musihkkafestivála doarjagis lea ruhta Sámi Grand Prix CD doaluide biddjon mielde. Guovdageainnu Musihkkafestivála ii sáhte dán ulbmili šat oheat doarjaga Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiin
- Riddu Riđu doarjagis lea ruhta artistabálkkáide biddjon mielde. Riddu Riđu ii sáhte dán ulbmili šat oheat doarjaga Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiin
- Márkomeanu doarjagis lea ruhta artistabálkkáide biddjon mielde. Márkomeannu ii sáhte dán ulbmili šat oheat doarjaga Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiin
- Kárášjoga Beassášfestivála doarjagis lea ruhta artistabálkkáide biddjon mielde. Kárášjoga Beassášfestivála ii sáhte dán ulbmili šat oheat doarjaga Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiin
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruðaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit maññonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maññonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Ásahusain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušehta bokte galgá leat unnimusat 40-60% sohka-bealovddastus stivrras 2012 bušehttajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida juohke jagi movt doaibmadoarjja sámi festiválieid juogaduvvo.

Jahkái 2011 várrejuvvo 3 034 000 ru sámi festiválieid.

6.2.3 Sámi valáštallan

Tabella 6.2.3 Sámi valáštallan

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20500	Sámi Valáštallan Lihttu - Norga (SVL-N)	1 004	929	929	1 003	74 8,0 %
20501	Sámi spábbačiekčanlihttu (SSL)-Samisk fotballforbund	475	487	487	487	0 0,0 %
20502	Sámi Valáštallan Lihttu (SVL-N)-Arctic Winter Games	150	800	800	150	-650 -81,3 %
20503	Sámi Heargevuoddjin-lihttu/Saami Reendeer-Race Federation	0	200	200	207	7 3,5 %
Submi		1 629	2 416	2 416	1 847	-569 -23,6 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Valáštallandoaimmat maid Sámiid Valáštallanlihttu/Samenes idrettsforbund (SVL), Sámi Spábbačiekčanlihttu/Samisk fotballforbund (SSL) ja Sámi heargevuoddjinlihttu/Saami Reindeer-Race Federation organiserejit doibmet sámi mánáid ja nuoraid arenan fysalaš aktivitehtii ja ovtastallamii, ja maidáa nannejit identitehta.

Doarjjaortnega doarjjaožžut:

- Valáštallanorganisašuvnnat ja -lihtut mat bohtet ovdan tabeallas 6.2.3

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána ektui
- Galle báikkálaš searvvi leat miellahtun sámi valáštallanorganisašuvnnain
- Galle kurssa lágiduvvojit bargiide ja duopmáriidda sámi valáštallansuorggis
- Čadašuvvon valáštallandoaimmat lulli- ja julevsámi guovlluin
- Čadašuvvon valáštallandoaimmat mánáide ja nuoraide
- Man muddui geavaheaddjit leat duhtavaččat fáladagain

Juolludan- ja máksineavttut:

- Arctic Winter Games (AWG) doarjja galgá geavahuvvot SVL searvama plánemii ja čuovvoleapmái sihke valáštallan- ja kulturoasis AWG oktavuodas. Doarjaga hálddaša SVL-N.
- Doaibmaplána 2011 sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat cuoŋománu 1. b. 2011
- 2012 bušeahhtadárbu ja doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat cuoŋománu 1. b. 2011
- Dárkkistuvvon rehketoallu 2010 sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat borgemánu 1. b. 2011
- Raporta ruđaid geavaheami birra doaibmaplána 2010 ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat borgemánu 1. b. 2011
- 50 % doarjagis máksojuvvo bušeahhtajagi álggus. Loahppa 50 % máksojuvvo go juolludaneavttut leat ollašuhthojuvvon
- Jus juolludaneavttut eai leat ollašuhthojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaožžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaožžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaožžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit maŋnonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋnonan máksimiid jna. oktavuodas.

- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiiin.
- Ásahusain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušehta bokte galgá leat unnimusat 40-60 % sohkaalovddastus stivrras 2012 bušehttajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaibmadoarjja sámi valáštallamiidda juogaduvvo

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 847 000 ru doarjjan sámi valáštallamiidda.

6.2.4 Sámi teáhter

Tabella 6.2.4 Sámi teáhter (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20600	Beaivváš Sámi -Našunálateáhter	15 200	15 607	15 607	16 100	493 3,2 %
20601	Áarjelhsaemien Teatere	1 319	1 590	1 590	1 640	50 3,1 %
Submi		16 519	17 197	17 197	17 740	543 3,2 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ásahuvvon sámi teáhterat doibmet arenan gos kultuvrra beassá vásihit, gos kultuvra gaskustuvvo, ja gos sámegeiella geavahuvvo ja čalmmustahttojuvvo.

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Sámi teáhterat mat bohtet ovdan tabeallas 6.2.4

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Doaibmaguovllu ássit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána ektui
- Čađahuvvon teáhterčájálmasat
- Čađahuvvon teáhterčájálmasat sámegeilli mánáide ja nuoraide
- Man muddui olahusjoavku lea duhtavaš teáhteriid fálaldagain

Juolludaneavttut ja máksineavttut:

- 2011 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat cuoŋománu 1. b. 2011
- 2012 bušehttdárbu sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat cuoŋománu 1. b. 2011
- 2010 rehketoallu doaibmaplána vuodul maid rehketoalldárkkisteaddji lea duodaštan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2011
- Raporta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon 2010 doaibmaplána vuodul, ja maid jahkečoahkkin dahje válđočoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái maŋemusat borgemánu 1. b. 2011
- 50 % máksojuvvo bušehttajagi álgogehččen. Loahppa 50% máksojuvvo go doarjaga eavttut leat ollašuttuovvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuttuovvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari

sisá mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas

- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemii
- Ásahusain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušeahta bokte galgá leat unnimusat 40-60% sohka-bealovddastus stivrras 2012 bušeahhtajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaibmadoarjja sámi teáhteriidda juogaduvvo.

Jahkái 2011 várrejuvvo 17 740 000 ru doarjjan sámi teáhteriidda.

6.2.5 Sámi prentosat

Tabealla 6.2.5 Sámi prentosat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20800	Gába	543	557	557	574	17 3,1 %
20801	Nuorttanaste	790	810	810	810	0 0,0 %
20803	Ungdomsblad Š	1 238	1 269	1 269	1 310	41 3,2 %
20804	Sámis	0	300	300	309	9 3,0 %
20805	Daerpies Dieric/sorsamisk kirkeblad	0	100	100	103	3 3,0 %
Submi		2 571	3 036	3 036	3 106	70 2,3 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Mánnggabealat sámi prentosat čálalaš arenan buot golmma sámi čálagillii

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Sámi prentosat mat bohtet ovdan tabeallas 6.2.5

Doarjjaortnega olahusjoavku

- Sámi prentosiid lohkkat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle prentosa prentejuvvojit
- Galle prentosa prentejuvvojit lulli,- ja julev ja davvisámegillii

Juolludaneavttut:

- Juolludaneaktun bláđiide Gába, Š ja Sámis lea ahte unnimusat 20 % sisdoalus almmuhuvvo lulli- ja/dahje julevsámegillii
- 2011 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái ovdal cuoŋománu 1. b. 2011
- 2012 bušeahttadárbu sáddejuvvo Sámediggái ovdal cuoŋománu 1. b. 2011
- 2010 rehketoallu maid rehketoalldárkkisteaddji lea duođastan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2011
- Raporta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon 2010 doaibmaplána vuodul, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2011
- 50 % máksojuvvo bušeahhtajagi álgogeahčen. Loahppa 50% máksojuvvo go doarjaga eavttut leat ollašuhthojuvvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuhthojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon

juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreantuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reantuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas

- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiiin
- Doarjjaoažžu ii sáhte vuordit eanet doarjaga prentosiid almmuhemiide Sámedikki ohcanvuđot doarjjaortnegiid bokte

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaibmadoarjja sámi prentosiidda juogaduvvo.

Jahkái 2011 várrejuvvo 3 106 000 ru doarjjan sámi prentosiidda.

6.2.6 Girjebusset

Tabella 6.2.6 Doarjja sámi girjebussiide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20900	Karášjohka	543	557	557	574	17 3,1 %
20901	Porsángu	543	557	557	574	17 3,1 %
20902	Guovdageaidnu	244	250	250	258	8 3,2 %
20903	Deatnu/Unjárga	1 508	1 534	1 534	1582	48 3,1 %
20904	Gáivuotna	594	609	709	731	22 3,1 %
20905	Julevsámi	1 289	1 321	1 321	1362	41 3,1 %
20906	Oarjelsámi	1 424	1 546	1 546	1594	48 3,1 %
20907	Lulli-Romsa	0	0	0	300	300 -
Submi		6 145	6 374	6 474	6 975	601 9,4 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Girjerádjofálaldat mainna sámi geavaheddjiin ja earáin lea álki ávkkástallat

Doarjjaortnega doarjjaoažžu:

- Gielddat ja fylkkagielddat mat eaiggáduššet ja jodihit sámi girjebusedoaimma

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Álbmot girjebussiid doaibmaguovllus

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána ektui
- Galle ovttadaga luoikkahuvvon
- Čadahuvvon lágideamit girjebusse olis
- Man muddui geavaheadjit leat duhtavaččat fálaldagain

Juolludaneavttut:

- 2011 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái maŋimusat cuoŋománu 1. b. 2011
- 2012 bušeahttadárbu sáddejuvvo Sámediggái maŋimusat cuoŋománu 1. b. 2011
- 2010 rehketoallu maid rehketoalldárkkisteaddji lea duođaštan, sáddejuvvo Sámediggái maŋimusat borgemánu 1. b. 2011
- Raporta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon 2010 doaibmaplána vuodul, ja jahkečoahkkin dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2011

- 50 % máksojuvvo bušeahhtajagi álgoeahčen. Loahppa 50% máksojuvvo go doarjaga eavttut leat ollašuhthtojuvvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuhthtojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s. Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievvti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaimbadoarjja sámi girjebussiide juogaduvvo.

Jahkái 2011 várrejuvvo 6 975 000 ru sámi girjebussiid doibmii.

6.2.7 Museat

Tabecalla 6.2.7 Museat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
21002	Gálogietti musea	a) 93	96	96	0	-96 -100,0 %
21003	Árran Julevsame guovddasj/lulesamisk senter	3 009	3 684	4 284	4 415	131 3,1 %
21004	Saemien Sijte	2 312	2 370	2 370	2 443	73 3,1 %
21007	Museaodastus	1 799	0	639	0	-639 -100,0 %
21008	RidduDuottar musea	7 802	7 802	7 802	8 040	238 3,1 %
21009	Deanu ja Várjat mueumssiida	5 782	6 127	6 127	6 314	187 3,1 %
21010	Vardobáiki musea	a) 0	600	1 200	1 336	136 11,3 %
21011	Senter for nordlige folk AS / Davvi álbmogiid guovddáš OS	0	600	600	619	19 3,2 %
Submi		20 797	21 279	23 118	23 167	49 0,2 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Seailudit, hálldašit ja gaskustit sámi kulturhistorjja báikegottiin

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Dat sámi museat mat leat tabeallas 6.2.7

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Báikegottiid olbmot gosa museat leat ásahuvvon

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaimbaplána ektui
- Gallis leat fitnan galledeamen
- Musea čadahan lágideamit
- Almmuhuvvon prentosat
- Man muddui geavaheadjit leat duhtavaččat fálaldagain
- Bargiid lohku museafágalaš gelbbolašvuodain museaid ángiruššansurggiid siskkobealde

Juolludaneavttut ja máksineavttut:

- 2011 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái mañimusat cuoñománu 1. b. 2011
- 2012 bušeahhtadárbu sáddejuvvo Sámediggái mañimusat cuoñománu 1. b. 2011
- 2010 rehketoallu maid rehketoalldákkisteaddji lea duođaštan, sáddejuvvo Sámediggái mañimusat borgemánu 1. b. 2011. Rehketoallu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon, galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldákkisteaddji dohkkehit jus doarjja lea badjel 150 000 ru
- Raporta mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon 2010 doaibmaplána vuodul, ja maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái mañimusat borgemánu 1. b. 2011
- Vuollel 100 000 ruvdnosaš doarjja máksojuvvo ollásit bušehttajagi álgogeahčen. Jus doarjja lea badjel 100 000 ru, de máksojuvvo 50 % bušehttajagi álgogeahčen. Loahppa 50% máksojuvvo go doarjjaeavttut leat ollašuhthtojuvvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuhthtojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit mañjonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra mañjonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiiin.
- Deanu ja Várjjat sámi museasiidda doarjagis leat čuovvovaččat mielde:
 - Doarjja Ceavccageađggi kulturmuittoguvlvi seailuhanplána mielde maid Sámediggi lea dohkkehan
 - Doarjja nuortasámi siidda kulturbirrasa suodjaleapmái ja čalmmustuhttimii dan seailuhanplána vuodul maid Sámediggi lea dohkkehan
 - Doarjja Vuonnamárkaniid hálddašeapmái ja prošekteremii
- Doarjagis RidduDuottarMuseai, leat čuovvovaččat mielde:
 - Min áiggi dáidaga oastin
 - Sámi museafierpmádaga oktiordnen
- Doarjagis Árran julevsáme guovddasjii lea mielde doarjja bihtánsámi museadoibmii
- Doarjagis Várdobáiki lea mielde doarjja Gállogietti museai
- Ásahusain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušehta bokte galgá leat unnimusat 40-60% sohkaalovddastus stivrras 2012 bušehttajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida movt doaibmadoarjja sámi museaide juogaduvvo.

Jahkái 2011 várrejuvvo 23 167 000 ru sámi museaide.

6.3 Ohcanvuđot doarjagat

Tabealla 6.3 Ohcanvuđot doarjja - Sámi kultuvra

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
200	Kulturovddideapmi	9 353	9 539	9 539	9 739	200	2,1 %
201	Sámi lágádusat	2 682	2 750	2 750	2 750	0	0,0 %
212	Sámi girjebussii oastin	0	2 000	2 000	2 500	500	25,0 %
213	Sámi deaivvadansajit	700	950	950	1 175	225	23,7 %
Submi		12 735	15 239	15 239	16 164	925	6,1 %

6.3.1 Kulturovddideapmi

Tabealla 6.3.1 Kulturovddideapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
20000	Girjjálašvuohta	1 854	2 586	2 586	2 586	0	0,0 %
20010	Musihkkaalmmuheamit	2 097	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
20040	Kulturdoaimbajit mánáid ja nuoraide	1 568	1 900	1 900	1 900	0	0,0 %
20050	Eará kulturdoaimbajit	3 300	2 693	2 693	2 893	200	7,4 %
20060	Sámegiela sárggusráiddut	534	460	460	460	0	0,0 %
Submi		9 353	9 539	9 539	9 739	200	2,1 %

6.3.1.1 Girjjálašvuohta

Tabealla 6.3.1.1 Girjjálašvuohta

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
20000	Girjjálašvuohta	1 854	2 586	2 586	2 586	0	0,0 %
Submi		1 854	2 586	2 586	2 586	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Lasihit sámi girjjálašvuođa almmuhemiid meari

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Lágádusat ja eará almmuheaddjit main lea sierra fitnodat

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi girjjálašvuođa lohkkat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu sámi girjjálašvuohta almmuhuvvo
- Máta-, julev- ja davvisámegiela girjjálašvuođa oassi ollislaš prošeaktalogus

Vuoruheamit 2011:s:

- Gitta 60 % várrejuvvo:
 - Čáppagirjjálašvuhtii main originálamánus lea sámegillii, girjjálašvuohta mánáid ja nuoraide várás vuoruhuvvo
 - Čáppagirjjálašvuohta mánáid ja nuoraide várás mii lea jorgaluvvon sámegillii
- Gitta 20 % doarjagis várrejuvvo fágagirjjálašvuhtii/áššeprosia main originálamánus lea sámegillii.
- Gitta 20 % doarjagis várrejuvvo jietnagirjjiide mánáid ja nuoraide várás

Jagis 2011 ii addojuvvo doarjja čuoovvovaččaide:

- Diehtoohcangirjjiide, leksikála dahkosiidda ja referánsadahkosiidda

- Jahkegirjiide, báikkálaš historjjá jahkegirjiide dahje eará girjiide mat leat oaivvilduvvon báikkálaš olbmuid várás
- Skuvla- ja oahppogirjiide
- Dieđalaš nákkosgirjiide, dutkanraporttaide ja čielggadusaide

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea cuoŋománu 1. b 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Dieđut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Ohcama mielddusin galgá leat gárvvistuvvon mánus ja siehtadus čálliguin ja vejolaš govvejeddjiguin
- Go ohcá almmuhit jorgaluvvon girjjálašvuoda, de galgá soahpamuš originálamánusa vuoigatvuođaeaggádiin leat mielde
- Go ohcá almmuhit jietnagirji, de galgá soahpamuš originálamánusa vejolaš vuoigatvuođaeaggádiin leat mielde
- Ohcama mielddusin galgá leat fágalaš árvvoštallan maid olggobeale fágakonsuleanta lea dahkan. Dát ii guoskka jietnagirjiide mat ovdal leat almmuhuvvon girjin
- Bušeahhta mas oidno doaimbajuid ja ruhtadanplána gollomeroštus
- Ohcamis galgá válddahallojuvvot čuoŋa go ohccojuvvon doaimbajidju earaláhkai nissonolbmuid go almmáiolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuodot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Gáibádusat doarjjaožžui:

- 10 gáhppálaga gárvvistuvvon buktagis sáddejuvvojit Sámedikki bibliotekki
- Doarjjaožžu galgá dieđihit ahte Sámediggi lea dorjon doaimbajidju/proševtta

Meroštallannjuolggadusat:

a) Čállihonorára

- Fágagirjjálašvuohta 85 000 ru
- Honorára fágagirjjálašvuođa jorgaleami ovddas, gitta 1 500 ru rádjai juohke siiddus mas leat 2000 čállinguoskkahaga
- Románat, noveallat ja mitalusat 85 000 ru
- Divttat, čájáhusat 75 000 ru
- Smávvamánáidgirjiit 55 000 ru
- Girjjálašvuođa jorgalanonorára, gitta 1 500 ru rádjai juohke siiddus 2000 guoskkahagain

b) Buvttadeapmi

Prentejuvvon girjiin:

Ollislaš buvttadusgollun lohkkovuvvojit teknikkalaš buvttadeapmi ja doaimmahuslaš golut, ja doarjja rehkenastovuvvo čuoŋvovaččat árkká nammii (mearkkaša 16 siiddu):

- Dábálaš livttes barddáldat (prosa) 9 500 ru
- Váddáset barddáldat (lyriikka ja čájáhus) 11 000 ru

Jus supmi gč. bajábeale máksomeriid, ii govčča ollislaš buvttadangoluid, de sáhtta ohcci bidjat ovdan ohccojuvvon proševtta gollomeroštallama. Dat galgá ákkastuvvot čálalaččat.

Teknikkalaš buvttadeapmin oaivvilduvvo formáhta, báberkvalitehta, ivdnegeavaheapmi, korrektuvradivvum, čatnan ja olggoš.

Doaimmahuslaš gollun lohkkoujvvojit gielalaš, fágalaš ja pedagogalaš mudden ja korrektuvrra lohkan.

Jietnagirjjiide:

Ollislaš buvttadangoluide gullá buot buvttadeapmi ja buhtadus, ja meroštallojuvvo ákkastuvvon ohcama vuodul, gitta 200 000 ru rádjai.

Jus supmi gč. bajábeale máksomeriid, ii govčča ollislaš buvttadangoluid, de sáhtta ohcci bidjat ovdan ohccojuvvon proševtta gollomeroštallama. Dat galgá ákkastuvvot čálalaččat.

Buot buvttadeapmi mearkkaša teknihkalaš buvttadeapmi, bádden ja mángen.

c) Illustrašuvdnagolut

Illustrašuvdnamávssut šiehtaduvvojit juohke earkil dilis govvadáiddáriin/illustrerejeddjiin. Dása gullet maddái dat olggoššiidut maid fitnolaš illustrerejeddjit ráhkadit.

Buvttademiide main leat illustrašuvnnat badjel 20 % sáhtta addit gitta 20 000 ru rádjai doarjaga illustrašuvdnagoluide. Dat ferte vuodustuvvot čálalaččat.

d) Oppalaš golut

Dan lassin sáhtta b) čuoggás goluin rehkenastit gitta 75 % oppalaš gollun prentejuvvon girjjiide ja gitta 40% rádjai jietnagirjjiin

Oppalaš gollun lohkkoujvvojit eará golut mat lágádusas leat girjji ráhkadeapmái lassin daidda mat bohtet ovdan čuoggás b). Dat sáhttet earret eará leat golut mat lágádusas leat viessoláigui, kontorhálldahussii, mátkkiide, olggobeale konsuleantabálvalusaide, vuodđovuoigatvuodáide, fágalaš kvalitehta sihkarastimii, govvardigeremii ja sullasaččaide.

e) Vuovdaleapmi ja juohkin

Dasa lassin sáhtta doarjjaoažžu oažžut gitta 15 % rádjai b) čuoggá buvttadangoluin vuovdaleapmái ja juohkimii.

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá maŋemustá 5 vahku sisa doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjjaevttuid
- 50 % sáhtta máksojuvvot čálalaš máksinávžžuhusa vuodul go prošekta lea álggahuvvon. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošekta lea čadahuvvon ja golut leat duodaštuvvon
- Prošekta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi go doarjja juolluduvvo ja válbmejuvvot maŋimusat 2 jagi maŋja doarjjareivve beaivádeami. Jus prošekta ii leat válbmejuvvon áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihit dieđiheami haga
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Prošektarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađuiiguin proševttas. Prošektarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga proševtta čadaheapmái. Prošektarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahhtojuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošektarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošektarehketdoalu galgá prošektajođiheadđi/ovddasvástideaddji vuolláičállit
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošektarehketdoallu galgá reviderejuvvot revisuvdnastandárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revisuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.

- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin.
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga prošekti dahje liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida dakkár rievdadusaid maid geažil golut sáhttet lassánit mealgat
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Ortnega hálldaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 586 000 ru doarjjan girjjálašvuhtii.

6.3.1.2 Musihkkaovddideapmi

Tabella 6.3.1.2 Musihkkaovddideapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20010	Musihkkaovddideapmi	2 097	1 900	1 900	1 900	0,0 %
Submi		2 097	1 900	1 900	1 900	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Eanet doaibmabijut sámi musihka ovdanbuktima várás
- Sámi musihka oažžuma sihkkarastin

Doarjjaortnega doarjjaoažžu:

- Sámi musihka almmuheaddjit: lágádusat/skearffitnodagat/registrerejuvvon doaimmahagat

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi musihka oastit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi musihka almmuhemiid lohku
- Sámi musihkkaaktevrraid guoimmuhemiid lohku

Vuoruheamit 2011:s:

- Musihkkaalmmuheamit mánáide
- Nuorra sámi artisttaid musihkkaalmmuheamit
- Musihkkaalmmuheamit main lea hutkás musihkka

Doarjja ii addojuvvo investeremiida.

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri cuoŋománu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beavvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

- Oassin ohcamiid áššemeannudeamis bivdit mii olggobeale konsuleanttaid árvoštallat ohcamiid

Diedut mat galget boahitit ovdan ohcamis:

- Galgá ráhkaduvvot prošeaktaválddahallan mii máinnaša mo prošeavtta ovdáneapmi čatnasa guovddáš dáhpáhusaide ja man muddui prošeakta lea čadahahtti. 5 demo gáhppálaga galget mielddustuvvot. Muđui sáhtta čujuhit ovddit musihkkaalmmuhemiide.
- Bušeahtta mas lea doaimbajuid ja ruhtadanplána gollomeroštus
- Ohcamis galgá válddahallojuvvot čuohta go ohccojuvvon doaimbajidju earaláhkái nissonolbmuid go almmáolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Gáibádušat doarjjaoažžui:

- Doarjjaoažžu galgá dieđihit ahte Sámediggi lea dorjon doaimbajidju/prošeavtta

Meroštallannjuolggadusat:

- Gitta 80 % rádjai doarjja dohkkehuvvon goluid vuodul

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go vihtta vahku lea gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dieđihit ahte dohkkeha go doarjjaeavttuid
- 50 % doarjagis máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čadahuvvon, golut leat duodaštuvvon ja prošeaktaraporta lea buktojuvvon
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahhtajagi go doarjja juolluduvvo ja válbmejuvvot mañimusat 2 jagi mañjá doarjjareivve beaivádeami. Jus prošeakta ii leat válbmejuvvon áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihit dieđiheami haga
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađiiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga prošeavtta čadaheapmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahthuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajodiheadji/ovddasvástideaddji vuolláicállit
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketoalldárkkisteaddji duodaštut rehketoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revisuvdnastandárdda RS 800 ektui Revisuvnna cealkámušat revisuvdnabarggu oktavuodas erenomáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenomáš bealit rehketoallogeahčastagas ja erenomáš oasit, kontot dahje poasttat rehketoallogeahčastagas. Revisuvdnaduodaštus galgá duodaštut lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Musihkkaalmmuhemiid oktavuodas galget 10 gáhppálaga gárvvistuvvon buktagis sáddejuvvot Sámediggái
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjujuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit mañjonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra mañjonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin

- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga prošekti dahje liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida dakkár rievdadusaid maid geažil golut sáhttet lassánit mealgat
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Ortnega hálldaša sámediggeráđđi dahje dat orgána, masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 900 000 ru doarjjan musihkkaovddidemiide.

6.3.1.3 Kulturdoaimbajut mánáid ja nuoraid várás

Tabella 6.3.1.3 Kulturdoaimbajut mánáide ja nuoraide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20040	Kulturdoaimbajut mánáide ja nuoraide	1 568	1 900	1 900	1 900	0,0 %
Submi		1 568	1 900	1 900	1 900	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Mánngalágan kulturdoaimmat mánáid ja nuoraid várás

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Organisašuvnnat ja ásašusat
- Eará kulturdoaimmaheaddjit vuosttažettiin ovttasbarggus almmolaš ja priváhta ásašusaiguin ja organisašuvnnaiguin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi guovlluid mánát ja nuorat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Čadašuvvon doaibmajuid lohku
- Doaibmajuid lohku sierralágan kultursurggiin
- Doaibmajuid lohku sierra sámi guovlluin

Vuoruheamit 2011:s:

- Dáidda- ja duoddedoaimbajut main mánát ja nuorat oassálastet árjjalaččat
- Sámi teáhterdoaimbajut main mánát ja nuorat oassálastet árjjalaččat
- Prošeavttat mat leat mielde ovddideamen sámi mánáid ja nuoraid deaivvadansajiid Troanddima ja Romssa gávpogiin
- Musihkkafálaldagat main mánát ja nuorat leat mielde
- Dakkár doaimmaid ovddideapmi luonddu sámi mánáid ja nuoraid várás, maid boarrásat leat mielde gaskusteamen

Doarjja ii addojuvvo doaibma- ja investerengoluide

Juolludaneavttut:

- Rabas ohcanáigemearri čakčamánu 1. b. rádjai 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Dieđut mat galget boahit ovdan obcamis:

- Galgá ráhkaduvvot prošeaktačilgehus mas válldahallojuvvo ovdánanplána muttuiguin ja prošeavtta čadahanvejolašvuodain

- Bušeahtta mas lea gollomeroštus doaibmabijuid ja ruhtadanplána vuodul
- Ohcamis galgá válddahallojuvvot čuohcá go ohccojuvvon doaibmabidju earaláhkái nissonolbmuide go almmáiolbmuide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Gáibádusat doarjjaoažžui:

- Doarjjaoažžu galgá dieđihit ahte Sámediggi lea dorjon doaibmabiju/prošeavtta

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjjasturrodad meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul gitta 150 000 ru rádjai

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go lea gollan 5 vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dieđihit ahte dohkkeha go doarjjaeavttuid
- Vuolles 20 000 ruvdnosaš doarjja máksojuvvo ollásit go prošeakta álggahuvvo. Jus doarjja lea badjel 20 000 ru, de 50 % máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čadáhuvvon, golut duodaštuvvon ja prošeaktaraporta buktojuvvon
- Prošeakta galgá válmastuvvot mañimusat jagi mañná doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtta oažžut prošeavtta válbmenbeavvi mañiduvvot gitta guovtti jahkái mañná doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii válbmejuvvo áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihit dieđiheami haga
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađiiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga prošeavtta čadahepmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahthuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajođiheaddji/ovddasvástideaddji vuolláičállit. Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštít rehketdoalu ruđaid geavaheamis
- Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revisuvdnastandárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revisuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallegeahčastagas ja erenomáš oasit, kontot dahje poasttat rehketdoallegeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštít lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit mañnonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reanttuid birra mañnonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin.
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga prošeaktii dahje liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida dakkár rievdadusaid maid geažil golut sáhttet lassánit mealgat
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána, masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 900 000 ru doarjjan kulturdoaimbajuiide mánáid ja nuoraid várás.

6.3.1.4 Eará kulturdoaimbajut

Tabella 6.3.1.4 Eará kulturdoaimbajuiide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20050	Eará kulturdoaimbajut	3 300	2 693	2 693	2 678	-15 -0,6 %
Submi		3 300	2 693	2 693	2 678	-15 -0,6 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Mánnggalágan sámi kulturdoaimmat

Doarjjaortnega doarjjaoažžu:

- Sámi ásahusat, organisašuvnnat ja sámi kulturdoaimmaheaddjit geain lea sierra fitnodat. Gielddat ja fylkkagielddat eai leat doarjjavuogadahttojuvvon dán ortnega bokte
- Eará kulturdoaimmaheaddjit ovttasbarggus almmolaš ja priváhta ásahusaiguin ja organisašuvnnaiguin
- Skuvla- ja álbmotgirjerájut leat vuogadahttojuvvon oažžut doarjaga prošeavttaide maiguin sámi girjjálašvuotta ovdánahttojuvvo ja gaskkustuvvo girjerájuiin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu čadáhuvvon doaimbajut
- Man ollu doaimbajut iešguđet kultursurggiin

Vuoruheamit 2011:s:

- Sámi kulturdoaluid oasseruhtadeapmi Sámi álbmotbeaivvi guovvamánu 6. b. čalmmustuhttima oktavuodas
- Sámi kulturdoalut main váldodeaddun lea sámi kultuvra
- Dokumentárabuvttadusaid sámi diliid birra oasseruhtadeapmi
- Sámi govvaáidda- ja duodječájáhusat Norggas, oktan katalogaiguin ja plakáhtaiguin
- Duodjekursa kulturbargiide
- Prošeavttat mat ovddidit ja gaskkustit sámi girjjálašvuoda girjerájuiide
- Sámi artisttaid honorárat

Doarjja ii addojuvvo doaimma- ja investerengoluide.

Juolludaneavttut:

- Rabas ohcanáigi gitta čakčamánu 1. b. 2011 rádjai. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Galgá ráhkaduvvot prošeaktačilgehus mas lea ovdánanplána muttuiguin ja prošeavtta čadahanvejolašvuodain
- Dokumentárabuvttademiid oasseruhtadeapmái galget ovddiduvvot plánat movt gaskkustit ja olámuddui buktit buktaga

- Sámi kulturdoaluid oktavuodas Sámi álbmotbeivvi čalmmusteami oktavuodas guovvamánu 6. b. galgá ohccis leat oktasaš ruhtadeapmi earáiguin
- Bušeahtta mas lea gollomeroštus doaibmabijuid ja ruhtadanplána vuodul
- Ohcamis galgá válddahallojuvvot čuohcá go ohccojuvvon doaibmabidju earaláhkái nissonolbmuid go almmáiolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahállddašeami ođasmahttin.

Gáibádusat doarjjaoažžui:

- Doarjjaoažžu galgá almmuhit ahte lea ožžon doarjaga Sámedikkis doaibmabidju/prošektii

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjaga sturrodat rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul gitta 150 000 ru rádjai
 - Stuoramus doarjja sámi kulturdoaluide sámi álbmotbeivvi, guovvamánu 6. beivvi čalmmusteami oktavuodas lea 20 000 ru
 - Eanemus doarjja prošeavttaide sámi girjjálašvuoda ovdánahttimii ja gaskkusteapmái girjerájuin lea gitta 20 000 ru rádjai
 - Doarjja sámi artisttaide Norggas sáhtta leat gitta 15 000 ru rádjai artistta nammii. Artistabálká ii galgga leat eanet go 30 000 ru juohke lágideamis

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go lea gollan 5 vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dieđihit ahte dohkkeha go doarjjaeavttuid
- Vuollel 20 000 ruvdnosaš doarjja máksojuvvo ollásit go prošeakta álggahuvvo. Jus doarjja lea badjel 20 000 ru, de 50 % máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čadáhuvvon, golut duodaštuvvon ja prošeaktaraporta buktuojuvvon
- Prošeakta galgá válmastuvvot maŋimusat jagi maŋŋá doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtta oažžut prošeavtta válbmenbeivvi maŋiduvvot gitta guovtti jahkái maŋŋá doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii válbmejuvvo áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Doarjjaoažžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisabođuidd, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiguin ja sisabođuiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisabođuidd mat gullet njuolga prošeavtta čadahaepmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahttojvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajodiheadji/ovddasvástideaddji vuolláičállit
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalldárkkisteaddji duodaštut rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revišuvdnastándárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštut lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋnonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋnonan máksimiid jna. oktavuodas

- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjareivve eavttuide dávistemiiin.
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga prošehtii dahje liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida dakkár rievdadusaid maid geažil golut sáhttet lassánit mealgat
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi odasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána, masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 678 000 ru doarjjan eará kulturdoaimbajuide.

6.3.1.5 Sámegeielat govvasárggusráiddut

Tabella 6.3.1.5 Sámegeielat govvasárggusráiddut

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20060	Sámegeielat govvasárggusráiddut	534	460	460	460	0,0 %
Submi		534	460	460	460	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámegeielat govvasárggusráidduid almmuheamit

Doarjjaortnega doarjjaoažžu:

- Sámegeielat govvasárggusráidduid almmuheaddjit

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámegeielat govvasárggusráidduid lohkkat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Galle almmuhuvvon sámegeielat govvasárggusráiddu

Vuoruheamit 2011:s:

- Sámegeielat govvasárggusráiddut
- Bálddalas almmuheamit mátta-, julev- ja davvisámegilli

Doarjja ii addojuvvo doaimba- ja investerengoluide

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri njukčamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget boahit ordan ohcamis:

- Galgá ráhkaduvvot prošeaktačilgehus mas válldahallojuvvo deatlaš áigemuttut ja proševtta čađahanvejolašvuohta
- Bušeahhta mas lea gollomeroštus doaimbajuid ja ruhtadanplána vuodul
- Ohcamis galgá válldahallojuvvo čuoheá go ohcojuvvon doaimbajuidju earaláhkái nissonolbmuid go almmáiolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi odasmahttin

Gáibádusat doarjjaožžui:

- Doarjjaožžu galgá almmuhit ahte Sámediggi lea dorjon doaibmabiju/prošeavtta

Meroštallannjuolggadusat:

Doarjaga sturrodat rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul.

Máksineavttut:

- Doarjjaožžu galgá ovdal go lea gollan 5 vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dieđihit ahte dohkkeha go doarjjaeavttuid
- Vuollel 20 000 ruvdnosaš doarjja máksojuvvo ollásit go prošeakta álggahuvvo. Jus doarjja lea badjel 20 000 ru, de 50 % máksojuvvo go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, golut duodaštuvvon ja prošeaktaraporta buktojuvvon
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahttajagi go doarjja juolluduvvo ja válbmejuvvot mañimusat jagi mañná doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtta oazžut prošeavtta válbmenbeaivvi mañiduvvot gitta guovtti jahkái mañná doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii válbmejuvvo áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Doarjjaožžu galgá buktit rehketdoalu ja raportta ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađuiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga prošeavtta čađaheapmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahtojuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajođiheaddji/ovddasvástideaddji vuolláicállit
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalldárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revisuvdnastándárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revisuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaožžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaožžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mü lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit mañnonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reanttuid birra mañnonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin.
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga prošeaktii dahje liigegoluide, earret go jos Sámediggi gáibida dakkár rievdadusaid maid geažil golut sáhttet lassánit mealgat
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđdi dahje dat orgána, masa sámediggeráđdi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 460 000 ru doarjjan sámeielat govvasárggusráidduide.

6.3.2 Sámi lágádusat

Tabcella 6.3.2 Sámi lágádusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
20100	Sámi lágádusat	2 682	2 750	2 750	2 750	0,0 %
Submi		2 682	2 750	2 750	2 750	0,0 %

Doarjaortnega mihttomearri:

- Doaibmi sámi lágádusat

Doarjaortnega doarjjaoažžut:

- Lágádusat mat vuosttažettiin almmuhit sámegilli

Doarjaortnega olahusjoavku:

- Sámegielat almmuhemiid geavaheaddjit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Lágáduslohku
- Sámegielat almmuhemiid lohku
- Man ollu girjjiid ja eará almmuhemiid lágádusat leat vuovdán

Vuoruheamit 2011:s:

- Ásahuvvon sámi lágádusat mat ollašuttet juolludaneavttuid

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Lágádus galgá leat registrerejuvvon Norggas ja dan váldoulbmil galgá vuosttažettiin leat sámegilli almmuhit
- Lágádus galgá leat almmuhan unnimusat 10 namahusa maŋimus golmma jagis
- Lágádusa bruttogávpejohtu galgá leat unnimusat 500 000 ru jahkái
- Almmuheamit sámegilli galget leat 75 % bruttogávpejođus
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Meroštallannjuolggadusat:

Doarjaga juohkáseapmi:

a) Vuodđodoarjja

- 15 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daidda geain lea vuoigatvuohta oazžut doarjaga ja geat ollašuttet doarjjaeavttuid

b) Doaibmadoarjja

- 30 % jahkásaš rámmas juogaduvvo lágádusaide daid doaimma mielde, sihkkarastit ahte buvttaduvvojit eanet sámegielat almmuheamit. Doarjaga juohkimis fertet váldit vuhtii lágádusa ollislaš sámegielat almmuhemiid ja sámi musihkkaalmmuhemiid 2010:s. Doarjaga rehkenastimis biddjojuvvo vuodđun árkkaid lohku (mearkkaša 16 siiddu juohke árkkas) juohke gárvvistuvvon sámegielat almmuheamis ja galle sámi musihkkaalmmuheami leat gárvvistuvvon 2010:s.

- 20 % jahkásaš rámmas juogaduvvo daid lágádusaid buvttadusa mielde, mat buvttadit sámi oahpponeavvuid (Sámedikki oahpponeavvoráhkadeami strategalaš plánas áigodahkii 2009-2012 lea mearriduvvon mii dat galgá adnojuvvot sámi oahpponeavvun). Doarjaga juolludettiin vuhtiiváldojuvvo lágádusa jagi 2010 sámi oahpponeavvuid ollislaš buvttadeapmi. Doarjjasturrodaga meroštaladettiin biddjojuvvo vuodđun juohke sámi oahpponeavvu árkalohku (16 siiddu juohke árkkas) mat leat gárvvistuvvon 2010:s. Digitaliserejuvvon oahpponeavvuide meroštallojuvvo 2000 deattastaga siiddu nammii.
- c) Doarjja vuovdaleapmái ja juohkimii
- 35 % jahkásaš rámmas juhkkojuvvo sámi almmuhemiid vuovdaleapmái ja juohkimii. Juogadettiin doarjaga lágádusaide biddjojuvvo vuodđun dat proseantaoassi maid lágádus lea ožžon čuoggás b) Doaibmadoarjja

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go lea gollan 5 vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dieđihit ahte dohkkeha go doarjjaeavttuid
- Doarjja máksojuvvo go revisuvdnaduodaštus čájeha visogova 2010 sámegielat almmuhemiid ollislaš girjebuvttadeamis ja go revisuvdnaduodaštuvvon rehketdoallu ja -raporta čájehit mo 2010 ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo ollásit dan bušehttajagis go dat juolluduvvo. Máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon mañimusat golgotmánu 1. b. 2011
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit mañnonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reanttuid birra mañnonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemii
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Ortnega hálldaša sámediggeráđđi dahje dat orgána, masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 750 000 ru sámi lágádusaide.

6.3.3 Investerendoarjja sámi girjebussiide

Tabella 6.3.3 Sámi girjebussii oastin

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
212	Sámi girjebussii oastin	0	2 000	2 000	2 500	500 25,0 %
Submi		0	2 000	2 000	2 500	500 25,0 %

Doarjjaortnega mihttomeari:

- Bisuhit ja ovddidit sámi girjebussefálaldaga

Doarjjaortnega doarjjaoažžu:

- Suohkanat ja fylkkasuohkanat mat eaiggáduššet ja doaimmahit sámi girjebussiid

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Olbmot geat orrot guovlluin gos girjebusset doibmet

Ulbmilolahusa eavttut:

- 1 oston girjebusse ovttasbarggus suohkaniiguin/ fylkkasuohkaniiguin

Vuoruheamit:

- Sámi girjebusse máttasámi guvlui

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea cuoŋománu 1. b. 2011. Ohcamat mat leat sáddejuvvon dien dáhtona maŋŋá eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Dieđut mat galget boahitit ovdan ohcamis:

- Doarjjaoažžu ráhkada čađahanplána sisaoastimii, mas lea dárkilis gollomeroštallan ja ruhtadanplána maid Sámediggi dohkkeha ovdal go gávpešiehtadus dahkko
- Doarjjaoažžu geatnegahttojuvvo doaimmahit girjebusse unnimusat 10 jagi. Olles doarjja dahje oassi das sáhtta gáibiduvvot máksojuvvot ruovttoluotta jus doaibma heaittihuvvo dahje rievdá ovdal áigemearri lea gollan
- Ii addojuvvo eanet doarjja doaibmabidjui dahje vejolaš lassigoluide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjjasturrodas meroštallojuvvo ákkastallojuvvon ohcama vuodul

Máksineavttut:

- Vuosttaš oassi doarjagis máksojuvvo go gávpešiehtadus lea dahkkojuvvon
- Loahppa oassi doarjagis máksojuvvo go busse lea skáhppojuvvon ja doarjjaoažžu lea buktán raportta ja rehketdoalu mii duođašta doarjaga geavaheami
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Gevatkeahces ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemearri sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassín gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin.
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána, masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 500 000 ru sisaoastindoarjjan ođđa sámi girjebussiide.

6.3.4 Sámi deaivvadansajit

Tabella 6.3.4 Sámi deaivvadansajit

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
213	Sámi deaivvadansajit	700	950	950	1 175	225 23,7 %
Submi		700	950	950	1 175	225 23,7 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Deaivvadansajit mat doibmet sámi giela ja kultuvrra gaskkustan- ja ovdánanarenan

Doarjjaortnega doarjjaoažžu:

- Sámi deaivvadansajit ovttaskas olbmuide, joavkkuide ja servviide

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi deaivvadansajiid lagasbirrasa olbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána mielde
- Doaimmaid lohku boares olbmuide, mánáide ja nuoraide

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Doarjja ii addojuvvo investeremiidda visttiid oktavuodas dahje gitta installašuvnnaide

Diedut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Ohcama mielddusin galgá leat doaibmaplána 2011 várás ja bušehtadárbu 2012 várás
- Deaivvadansajit fertejit duodaštit ahte sis lei doaibma juovlamánu 31. b. 2010 muttus, ja ahte sis lei sierra dohkkehuvvon stivra
- Vai oažžu doarjaga, ferte doarjjaoažžu ovddemustá láigohit lanjaid, sus ferte leat sierra visti dán várás dahje oktasaš bádji duoji várás
- Deaivvadansajit mat ožžot doaibmadoarjaga eará boasttaid bokte Sámedikki bušehtas, eai oaččo doarjaga dán ortnega bokte
- Servviin ja lihtuin mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušehta bokte galgá leat unnimusat 40-60 % sohkaalovddastus stivrras 2012 bušehttajagi rájes
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjjasturrodas rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go 5 vahku leat gollan doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjaga eavttuid.
- 50 % máksojuvvo go doarjjaoažžu dan bivdá, loahppa 50 % máksojuvvo go raporta ja rehketdoallu mii čájeha ruđaid geavaheami 31.12.10 muttus geigejuvvo Sámediggái. Raporta 2010 doaibmaplána mielde ja rehketdoallu sáddejuvvo Sámediggái maŋimus borgemánu 1. b. 2011
- Rehketdoallu galgá čájehit goluid ja boađuid oktiibuot, dat mearkkaša oktan eará vejolaš doarjagüguin ja boađuiguin. Rehketdoalus galget lea mielde dušše dakkár golut ja boađut mat čatnasit njuolggadusat maid doaimmaid čađaheapmái

- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revišuvdnastandárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallegeahčastagas ja erenomáš oasit, kontot dahje poasttat rehketdoallegeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Doarjja máksojuvvo dan bušeahhtajagi go dat juolluduvvo
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašeami ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđdi dahje dat orgána, masa sámediggeráđdi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 175 000 ru doarjjan sámi deaivvadansajiide.

6.4 Sámi dáiddáršiehtadus

Tabealla 6.4 Sámi dáiddáršiehtadus

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus		RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
20700	Dáiddafoanda	a)	700	700	700	700	0	0,0 %
20701	Stipeanda sámi dáiddáriidda	a)	2 087	2 200	2 200	2 250	50	2,3 %
20702	Doaibmadoarjja dáiddáorg. ja Sámi dáiddárráđdi	a)	1 750	1 920	1 920	1 970	50	2,6 %
20703	Govvadáidagiid ja dáiddaduoji oastinortnet	b)	350	370	370	370	0	0,0 %
20704	Fágalaš bagadeapmi	a)	250	275	275	275	0	0,0 %
20705	Čájáhusbuhtadus	a)	0	50	50	50	0	0,0 %
20706	Sámi čáppagirjjálašvuoda, musihka ja luđiid oastinortnet	a)	0	0	0	300	300	-
Submi			5 137	5 515	5 515	5 915	400	7,3 %

a) Dáid poasttaid hálddaša Sámi dáiddárráđdi

Borgemánu 19. b. 2004-mannosaš Dáiddáršiehtadusa válđošiehtadusa vuodul lea Sámediggi ja Sámi dáiddárráđdi šiehtadallan jagi 2011 dáiddáršiehtadusa, mii galgá leat fámus 01.01.2011 rájes 31.12.2011 rádjai. Šiehtadus ovddiduvvo Sámedikki dievasčoahkkimii dohkkeheapmái, gč. dáiddáršiehtadusa 8. artihkkala.

Sámediggi ja Sámi dáiddárráđdi leat soahpan 5 915 000 ruvdnosaš ekonomalaš rámma Sámedikki bušeahhta bokte jagi 2011 dáiddáršiehtadusii. Dát mearkkaša 400 000 ruvdnosaš lassáneami jagi 2010 dohkkehuvvon dáiddáršiehtadusa ektui.

6.4.1 Dáiddafoanda

700 000 ru várrejuvvo ortnegii. Ruđat hálddašuvvojit njuolggadusaid mielde. Bealit sohpe ahte 700 000 ru rámmas sáhtá várret ruđaid ad-hoc dárbbuide.

6.4.2 Stipeanda sámi dáiddáriidda

Sohppojuvvui ahte sámi dáiddáriid stipeandaortnegii juolluduvvo 2 250 000 ru, 50 000 ruvdnosaš lassáneapmi 2010 rájes 2011 rádjai.

6.4.3 Doaibmadoarjja sámi dáiddárorganisašuvnnaide ja Sámi dáiddárráđđái

Sohppojuvvui 1 970 000 ruvdnosaš ekonomalaš rámma doaibmadorjjan sámi dáiddárorganisašuvnnaide ja Sámi dáiddárráđđái, 50 000 ruvdnosaš lassáneapmi 2010 rájes 2011 rádjai.

6.4.4 Sámi govvadáidaga ja dáiddaduoji oastinortnet

Dán ortnegii várrejuvvo 370 000 ru maid Riddu Duottar Musea hálddaša. Ostojuvvon dáidda gálgá biddjojuvvot boahhteáiggi sámi dáiddamuseai. Dassážiigo musea lea huksejuvvon galgá dáidda gaskaboddasat vurkejuvvot Riddu Duottar Museas Kárášjogas. Riddu Duottar Musea hálddaša govvadáidaga ja dáiddaduoji oastinortnega.

6.4.5 Fágakonsuleanttat (Fágalaš bagadallan)

275 000 ru várrejuvvo Sámi dáiddárráđi fágakonsuleanttaid geahččalanortnegii, vrd. 2009 šiehtadusa. Sámi dáiddárráđi galgá árvoštallat ortnega 2011:s. Fágakonsuleantta váldobargun galgá leat sámi čáppagirjjálašvuoda, musihka ja juoigama ovddideapmi.

6.4.6 Čájálmasbuhtadus

Dán ortnegii várrejuvvo 50 000 ruvdno. Bealit leat soahpan ahte čájálmasbuhtadus hálddašuvvo stipeandan sámi govvadáidáriidda, dáiddaduojáríidda ja dáiddalaš govvejeddjide Sámi dáiddáriid ja Girječálliid buhtadusfoandda bokte. Čájálmasbuhtadus lea buhtadus dáidaga ovddas mii lea ostojuvvon *govvadáidaga* ja *duoji* oastinortnega bokte maid Sámediggi hálddaša. Sámi dáiddárráđi hálddaša dáiddafoandda, stipeandda sámi dáiddáriidda ja doaibmadoarjaga sámi dáiddárorganisašuvnnaide.

6.4.7 Ortnet sámi čáppagirjjálašvuoda ja sámi musihka ja juoigama ja eará áššiid várás.

Várrejuvvo 300 000 ru ortnegii 2011 várás. Oastinortnegii gullá girjjálašvuodda mánáide, nuoraide ja rávesolbmuid buot golmma virggálaš sámediggi buot girjjálašvuoda šanjeriin, oktan jietnagirjjiiguin ja luohtealmmuheamiiguin. Dan lassin dasa gullet árbevirolaš ja ođđaáiggi musihkkaalmmuheamit seamma šanjerisurguin buot ahkejoavkkuid várás.

7 Ealáhusat

Nana ja ealli servodagat juohkelágan ealáhusaiguin lea deatalaš eaktun bisuhit ássama sámi guovlluin. Dárbbášuvvojit eanet nissonolbmot mat vuodđudit ealáhusaid. Dat nannešii ealáhuseallima, ja bijašii vuodu mánggabealat ealáhuseallimii.

Váldomihttomearri:

- Nana ja mánggabealat ealáhuseallin mii fuolaha sámi kultuvrra, luonddu ja birra sámi guovlluin

Oassemihttomearri:

- Mánggabealat ealáhuseallima bargodilálašvuodda bisuhuvvo ja ovddiduvvo
- Eanedit nissonolbmuid logu fitnodateaiggáid ja fitnodatbargiid gaskkas

Strategiijat:

- Gulahallama bokte guovddáš, regionála ja báikkálaš eiseválddiiguin, ja earáiguin nannet buriid rámmaeavttuid sámi ealáhusovddideapmái
 - Bargat dan ala ahte Riddogolástuslávdegotti árvalus čuovvoluvvo
 - Bargat dan ala ahte Sámedikki mearrádus Deanučázadaga báikkálaš hálddašeami birra čuovvoluvvo
 - Bargat dan ala ahte čielggadeapmi Njeavdánčázadaga báikkálaš guollebivddu hálddašeami birra álggahuvvo
 - Bargat dan ala ahte nissonolbmuid riektedilli ja sajádat vuodđoealáhusain nannejuvvo ja oainnusmahttojuvvo
 - Láhčit dilálašvuodaid ealáhushtkamii, gealbudeapmái ja innovašuvdnii ovttasbarggu bokte Innovašuvdna Norggain ja gealbo- ja máhttobirrasiguin
- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte bisuhit ja ovdánahttit mánggabealat ealáhuseallima doarjjaruđaid buriin juogademiin sohkašielid gaskka
- Searvválaš doaimmaid bokte oččodit mánggalágan ealáhusaid
- Movttiidahttit nissonolbmuid álggahit ja viidáseappot ovddidit iežaset doaimma
- Movttiidahttit nuorra álggaheddjiid álggahit iežaset doaimma
- Searvat sámi kulturealáhusaid ovddideapmái
- Veahkehit bisuhit ja ovddidit mariidnaealáhusaid, boazodoalu ja eanadoalu deatalaš kulturguoddiin sámi guovlluin
- Veahkehit ovddidit ealáhuslaš duoji mas lea gánnáhahttivuohta ja mii vuovdá iešráhkaduvvon gálvvuid
- Veahkehit bisuhit ekologalaččat, ekonomalaččat ja kultuvrralaččat ceavzilis boazodoalu ja meahcásteami
- Váikkuhit dan ahte ásahuvvojit buorit buolvamolsunortnegat vuodđoealáhusain

7.1 Váikkuhangaskaommit

Boazodoallošiehtadallamiin fievrividuvvo jahkásaččat 2 000 000 ru Sámediggái mii galgá geavahuvvot boazodoalu lassiealáhusaide.

Eanandoallošiehtadallamiin fievrividuvvo jahkásaččat 2 000 000 ru Sámediggái mii galgá geavahuvvot eanadoalu ealáhusdoibmii.

Jahkái 2011 juolluda Sámediggi buohkanassii 14 002 000 ru duodjealáhusii. Ruđat juogaduvvojit čuovvovaš poasttaide kapihttalas 7 Ealáhus:

- 7.2.1 Duodjeinstituhta: 3 102 000 ru
- 7.4.2 Duoji fidnoahppiortnet – árvohákanprográmma: 1 500 000 ru
- 7.5 Duoji ealáhusšiehtadus: 9 400 000 ru

Ohcanvuđot doarjagiid geográfalaš doaibmaguovlu ealáhusovddideapmái ii guoskka duoji ealáhusšiehtadussii.

Tabealla 7.1 Čoahkketabealla - Sámi ealáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
	Njuolgga doarjagat	2 509	3 009	3 009	3 102	93 3,1 %
	Ohcanvuđot doarjja	15 477	16 911	16 911	16 911	0 0,0 %
	Árvoháhkkanprográmma	5 956	5 500	5 500	5 650	150 2,7 %
	Duodješehtadus	9 279	9 210	9 210	9 400	190 2,1 %
Sum		33 221	34 630	34 630	35 063	433 1,3 %

7.2 Njuolgga doarjja

Tabealla 7.2 Njuogga doarjagat - Sámi ealáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
301	Duodjeásahusat	2 509	3 009	3 009	3 102	93 3,1 %
Sum		2 509	3 009	3 009	3 102	93 3,1 %

7.2.1 Duodjeásahusat

Tabealla 7.2.1 Duodjeásahusat

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30100	Duodjeinstituhta	2 509	3 009	3 009	3 102	93 3,1 %
Sum		2 509	3 009	3 009	3 102	93 3,1 %

Duodjeinstituhta stivra viiddiduvvo nu ahte dasa gullá maiddái Duojáriid ealáhussearvi.

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddidit duodjeealáhusa dakko bokte ahte doarjut Duodjeinstituhta doaimma

Doarjjaortnega doarjjaoažžu:

- Duodjeinstituhta

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Duojárat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat dohkkehuvvon doaibmaplána ektui
- Olbmuid ja ásahusaid oktavuodáváldimat
- Čađahuvvon kurssat
- Olahusjoavkku duhtavašvuohta fáaldagain

Juolludaneavttut ja máksineavttut:

- Doaibmaplána jahkái 2011 sáddejuvvo Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2011
- Bušeahttdárbbut 2012 várás sáddejuvvojit Sámediggái ovdal njukčamánu 1. b. 2011
- Rehketoalloákkisteaddji duođastan 2010 rehketoallu sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2011
- Raporta ruđaid geavaheamis jagi 2010 doaibmaplána ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái ovdal borgemánu 1. b. 2011

- 50 % doarjagis máksojuvvo go formálalaš eavttut Sámedikki searvamii ásahusa stivrii leat devdojuvvon. Loahppa 50 % máksojuvvo maŋŋil borgemánu 1. b. 2011 ja go badjelis namuhuvvon doarjjaeavttut leat devdojuvvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuhthtojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Doarjagis Duodjeinstituhtii, várrejuvvo 1 000 000 ru duoji bagadanbálvalusaide
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Ásahusain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušehta bokte galgá leat unnimusat 40-60 % sohkaalovddastus stivrras 2012 bušehttajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjaga juohkima Duodjeinstituhtii.

Jahkái 2011 várrejuvvo 3 102 000 ru Duodjeinstituhtii.

7.3 Ohcanvuđot doarjagat

Tabealla 7.3 Ohcanvuđot doarjja - Sámi ealáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
300	Ealáhusovddideapmi	15 477	16 911	16 911	16 911	0 0,0 %
Sum		15 477	16 911	16 911	16 911	0 0,0 %

7.3.1 Ealáhusovddideapmi

Tabealla 7.3.1 Ealáhusovddideapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30030	Máŋggabealat ealáhusat	7 195	7 947	7 947	7 947	0 0,0 %
30000	Mariidna ealáhusat	3 892	4 165	4 165	4 165	0 0,0 %
30010	Eanadoallu	4 390	4 799	4 799	4 799	0 0,0 %
Sum		15 477	16 911	16 911	16 911	0 0,0 %

Ealáhusovddideami ohcanvuodot doarjagiid geográfalaš doaimaguvlui gullet dát báikkit:

2011 Guovdageaidnu	2030 Máttá-Várjät, čuowovaš vuodđobiirret:
	0101 Buodgáibeaski
2012 Áltá, čuowovaš vuodđobiirret:	0102 Reais(a)vuonna
0101 Stierdná	0103 Spurvnes /Sállam
0102 Sievju	0104 Njávdam
0103 Uhcca Liidnevuotna	0402 Lávwonjarga
0104 Stuora Liidnevuotna	0403 Juranjohka
0105 Gámavuotna	0404 Ruovdevuonna
0106 Fielvuotna	0405 Vuorjám(johka)
0107 Nyvoll	0503 Čoalbmejávi
0108 (Stuora) Girenjarga	0504 Máiddet/Skrotnes
0110 Latni	0505 Bajit Báhcceveadji
0201 Lákkonjargeahči	
0202 Dáhppeluokta/Vuojatluokta (Rivargoh	1902 Romsa, čuowovaš vuodđobiirret:
0203 Lákkovuonbahta	3301 Čie(k)jalluokta
0204 Dálbmeluokta	3302 Leaibediewá
0205 Vasbotnelv	3303 Moskaluokta
	3304 Moskavuodi
2014 Láhppi	3305 Rivnje/Vuotnasiida
	3306 Suortu (davt/siskit)
2017 Fálesnuorri	3307 Várpenjarga
	3308 Su(o)rgomohkki
2018 Muosát, čuowovaš vuodđobiirret	3309 Guohcavuopmi
0119 Muorral(vuotna)	3310 Ullsijordmoane -
0120 Vuotkevuotna (Uhcca-vuonaš)	
0121 Muotki	1913 Skánit (viiddiduwon olles suohkanii)
0122 Gunnarnes	
0123 Tufjord	1919 Rivttát
0124 Fávle-lžžát	
	1920 Loabát (viiddiduwon olles suohkanii)
2019 Mähkarávu (Nordkapp), čuowovaš vuodđobiirret:	
0113 Oarjjábealli-Vuotnabađaguovlu	1925 Ráisaavuotna, čuowovaš vuodđobiirret:
0114 Nuortaváhkeguovlu	0101 Gumpedallá
0115 Goaskinvákke - Ráktonjár-guovlu	0102 Øvre Bakkejord
0117 Skuohttanjarga	0103 Skuoddovuodi
0118 Mannskarvik-Reaipáhki (Ráiváhki)	0104 Smørgård
0119 Spierttanjarga (Spierta)	0201 Lurruaorda/Ráb-oassa
0200 Geaissavearra	0207 Boazojohka
0201 Geaissavearra	0208 Áisajávi
0202 Kniskkávjarga	
0203 Duvavuotna (Irivuotna)	1938 Igu
0204 Magerøystua	
0205 Finnvik	1939 Omasvuotna
0206 Váttavuotna (Váttavuonaneret)	
Bygda sames	1940 Gáivuotna
2020 Porsángu	1943 Návuotn
2021 Kárášjohka	1805 Nárviika, čuowovaš vuodđobiirret:
	0102 Hearjak
2022 Dawesiida, čuowovaš vuodđobiirret:	0109 Áravuopmi
0103 Dáigevuotna	0110 Jogasiida/Eanosiiida
0104 Gihppovuotna	0111 Luodnegohpie
0105 Dorskkášvuotna/Beahkkervuotna	
0106 Dawesiida	1849 Hábmmer, čuowovaš vuodđobiirret:
0107 Idjavuotna	0116 Strávnjunnie
0108 Irgevuotna/Áttamvuotna	0117 Vædtja (Veaggovári)
0109 Lagesvuonbahta/Gussanjarga	0118 Jávresoaigge
0110 Šeste (Čiesti)/Godviknes	0119 Grensefjellene – Rádjevárit
0111 Váttesbákt-seaibbuš	
0112 Gappatvári	1850 Divtasvuodna
0113 Eretoaivt	
0114 Vuonjalráššá	1853 Evenášši, čuowovaš vuodđobiirret:
	0109 Evenáššmárku
2023 Gángaviika	0110 Gállogieddi
	0111 Leairusáide/Osmárkku
2025 Deatnu	0114 Leangáviika/ Duorgga (Snubba)
	0117 Veaggo
2027 Unjarga	

Lassin geográfalaš doaimmaguvlui sáhtta doarjja addojuvot ealáhusovdáneapmái dáidda:

- sámi kultuvrralaš ealáhusaide miehtá riikka
- lassiealáhusaide boazodoalus
- sámi álbmot Sáččas ja muđui Leanggaviikka suohkanis
- máttasámi guovlu sámi álbmot

7.3.1.1 Mánngabealat ealáhuseallin

Tabealla 7.3.1.1 Mánngabealat ealáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30030	Mánngabealat ealáhusat	7 195	7 947	7 947	7 947	0,0 %
Sum		7 195	7 947	7 947	7 947	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit, ásahtit ja ovddidit bargosajiid mánngabealat ealáhuseallima siskkobealde

Doarjjaoažžu ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Fitnodagat ja ásaheaddjit bálvalus- ja smávvaindustriija siskkobealde
- Boazodoallit geat háliidit ásahtit dahje viidáset ovddidit lassiealáhusaid boazodoalu oktavuodas

Ulbmilolahusa eavttut:

- Unnimusat 40 % doarjagis lea addojuvvon nissonolbmuide ealáhusdoallin
- Unnimusat 20 % doarjagis lea addojuvvon odđavuodđudemiide
- Unnimusat 10 doarjaga leat addojuvvon boazodoalu lasseealáhusaide

Vuoruheamit 2011:s:

- Nissonolbmot ealáhusdoallin
- Ealáhusdoallit geat leat vuollel 35 jagi
- Gelbbolašvuoda bajideapmi, buvttavodddideapmi ja investeremat mat váikkuhit ollu fitnodatovddideami
- Buvttavodddideapmi ja investeremat boazodolliid lasseealáhusain
- Sámi kulturealáhusat mat addet bivevaš bargosajiid sámi designa-, filbma-, video-, foto-, musihkka- ja dáiddalaš doaimmain

2011:s ii addojuvvo doarjja čuovvovažžii:

- Bajásdoallamii, doaibmavuodot goluide, doaibmabijuide mat váikkuhit gilvvu botnjama, mobiila vuojániidda ja gálvojorriide, láigoviesuide, vuorkávistiide, visttiid ja giddodagaid oastimii, leasemii, sieiva lonohallamiidda, vuodđoohppui, kurssaid, semináraid ja konferánssaid lágideapmái ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušehtaid bokte

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearrin leat guovvamánu, cuoŋománu ja čakčamánu 1. beaivvit 2011:s
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Prošeakta- dahje doaibmabidjodoarjagiid vuolimus rádjii lea 30 000 ru

Dieđut mat galget boahit ovdan ohcamis:

- Ohccis galgá leat dohkálaš fágagelbbolašvuodta nugo relevánta oahppu ja ámmátvásihus
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariidda
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Ohcamis galgá čilgejuvvo galle bargosaji doaibmabidju addá nissonolbmuide ja almmáiolbmuide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcavuodot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Meroštallannjuolggadusat:

- Gitta 30 % rádjái doarjja dohkkehuvvon goluid vuodul ja stuorámus doarjja lea 300 000 ru. Ovttasbargodoaibmabijuid oktavuodas main lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, lea stuorámus doarjja 500 000 ru
- Sámediggi ii searvva prošeavttaid ruhtadeapmái main gollomeroštus lea badjel 5 000 000 ru
- Iežasoassi nugo iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat eanet go 20 % dohkkehuvvon gollomeroštusas

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu ferte 5 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaevttuid
- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit dalle go gustovaš duodaštus lea buktojuvvon. Ohcama vuodul sáhtá oassi doarjagis máksojuvvo. Gustovaš duodaštus lea duodaštus bájkkus, fápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Doarjagiid oktavuodas gitta 50 000 ru rádjái sáhtá investeremiid maidái duodaštit bájkočáláhusain mas guittet leat mielde
- Doarjagis ovddidanprošeavttaide máksojuvvo 50 % dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, prošeaktarehketdoallu ja prošeaktaraporta buktojuvvon. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađuiiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga prošeavtta čađaheapmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtá buohtastahttojuvvo dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvo. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajođiheaddji/ovddasvástideaddji vuolláičállit.
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvo revisuvdnastándárdda RS 800 ektui Revisuvnna cealkámušat revisuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revisuvdnaduodaštus galgá duodaštit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde
- Prošeakta galgá gárvvistuvvo maŋimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Erenoamáš diliin sáhtá doaibmabidju oažžut guhkit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi rádjái maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dat ferte vuodustuvvo sierra. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkujuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Ii addojuvvo šat eanet doarjja dán doaibmabidju/investeremii dahje vejolaš liigegoluide. Jus doarjjaoažžu háliida rievdat dan investerenplána, mii lea vuodđun ohcamii, de ferte ohcat dohkkeheami ovdalgo rievdadus čađahuvvo
- Gollo- ja ruhtadanplána sáhtá rievdaduvvo ohcama vuodul
- Jus prošeakta/doaibmabidju gáibida uhcit kapitála go dan mii lei eaktuduvvon, de sáhtá doarjja vuoliduvvo vástesaččat
- Prošeakta/doaibmabidju galgá čađahuvvo ovdanbiddjojuvvon plánaid vuodul. Doarjja sáhtá manahuvvo jus dat plánat, mat leat vuodđun doarjjalohpádussii, rievdaduvvojit ovdalgo Sámediggi čálalaččat lea mieđihan dasa
- Doarjja manahuvvo go doarjjaoažžu ohcá vealgesiehtadallama, reastaluvvá, dahje heaittiha doaimmas ovdalgo doarjja lea máksojuvvon
- Go prošeavtta/doaibmabiju birra namuhuvvo, de galgá muitaluvvo ahte Sámediggi lea juolludan doarjaga
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde evttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi

rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuođas

- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána, masa sámediggeráđđi fápmuda válldi. Jahkái 2011 várrejuvvo 7 947 000 ru doarjjan máŋggabealat ealáhuseallimii.

7.3.1.2 Mariidnaealáhusat

Tabella 7.3.1.2 Mariidna ealáhusat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30000	Mariidna ealáhusat	3 892	4 165	4 165	4 165	0,0 %
Sum		3 892	4 165	4 165	4 165	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddideapmi ja stuorat barggolašvuohta mariidnaealáhusaid siskkobealde

Doarjjaoažžu ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Ealáhusdoallit ja ásaheaddjit mariidnaealáhusaid siskkobealde

Ulbmilolahusa eavttut:

- Unnimusat 4 doarjaga addojuvvon ásaheaddjiide geat leat vuollel 30 jagi
- Buot doarjagat mat leat addojuvvon bivdofatnasiidda, leat addojuvvon bivdofatnasiidda mat leat vuollel 25 jagi boarrásat
- Unnimusat 4 doarjaga ealáhusdoliide geat leat nissonolbmot
- Man ollu doarjja addojuvvon vuostáiváldinrusttegiid viidáset ovddideapmái ja ođasmahttimii
- Man ollu doarjja addojuvvon ođđa buktagiid ásaheamiide, ovddideapmái ja/dahje viidáset náláštuhttimii mariidnaealáhusaid siskkobealde

Vuoruheamit 2011:s:

- Doarjja bivdofatnasiid oastimii
- Doarjja vuostáiváldinrusttegiid viidáset ovddideapmái ja ođasmahttimii
- Ođđa buktagiid ásaheamiide, ovddideapmái ja/dahje viidáset náláštuhttimii mariidnaealáhusaid siskkobealde
- Nissonolbmot ealáhusdoaimmaheaddjin

2011:s ii addojuvvo doarjja čuovvovažžii:

- Bajásdoallamii, doaibmavuđot goluide, doaibmabijuide mat váikkuhit gilvvu botnjama, mobiila vuojániidda ja gálvoorriide, láigoviesuide, vuorkávisttiide, visttiid ja giddodagaid oastimii, leasemii, sieiva lonuhallamiidda, vuodđoohppui, kurssaid, semináraid ja konferánssaid lágideapmái ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušehtaid bokte
- Ii addojuvvo doarjja oastit bivdofatnasiid mat leat badjel 25 jagi boarrásat
- Ii addojuvvo doarjja guollerusttegiid oastimii. Dát ii gusto go vuosttaš geardde oastá bivdofatnasa

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearrin leat guovvamánu, cuoŋománu ja čakčamánu 1. beaivvit 2011
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

- Prošeakta- dahje doaibmabidjodoarjagiid vuolimus rádjii lea 30 000 ru

Diedut mat galget boahhtit ovdan ohcamis:

- Doarjaga oktavuodas bivdofatnasiidda galgá doarjjaoažžu leat registrerejuvvon Guolástusmanntálii
- Doarjaga oktavuodas gádderusttegi, galgá dain leat dohkkehuvvon vuostáiváldin- ja oastindohkkehus
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariidda
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Ohcamis galgá čilgejuvvot galle bargosaji doaibmabidju addá nissonolbmuid ja almmáolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašeami ođasmahttin

Meroštallannjuolggadusat:

- Gitta 30 % rádjai dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja eanemusat 300 000 ru
- Gitta 30 % rádjai dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja eanemusat 150 000 ru oapmefatnasiidda mat leat vuollel 25 jagi
- Ovttasbargodoaibmabidjuid oktavuodas main lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, lea stuorámus doarjja 500 000 ru
- Sámediggi ii searvva proševttaid ruhtadeapmái main gollomeroštallan lea badjel 5 000 000 ru
- Iežasoašsi nugo iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat eanet go 20% dohkkehuvvon gollomeroštallamis

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu ferte 5 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaveavttuid
- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit dalle go gustovaš duođastus lea buktujuvvon. Ohcama vuodul sáhtta doarjja máksojuvvot oassemávssuin. Gustovaš duođastus lea duođastus bájkkus, fápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddjis. Doarjagiid oktavuodas gitta 50 000 ru rádjai sáhtta investeremiid mat leat čadahuvvon, duođastit bájkočáláhusain mas guittet leat mielde
- Doarjja ovddidanproševttaide máksojuvvo 50 % dalle go prošekta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošekta lea čadahuvvon, prošektarehketdoallu ja prošektararporta buktujuvvon. Doarjjaoažžu galgá buktit rehketoallu ruđaid geavaheamis. Prošektarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisabođuidd, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiguin ja sisabođuiguin proševttas. Prošektarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisabođuidd mat gullet njuolga proševtta čađaheapmái. Prošektarehketdoallu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahttojuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošektarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošektarehketdoallu galgá prošektajodiheadji/ovddasvástideaddji vuolláičállit.
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketoalldárkkisteaddji duođastit rehketoallu ruđaid geavaheamis. Prošektarehketdoallu galgá reviderejuvvot reviderejuvvon reviderejuvvon reviderejuvvon RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat reviderejuvvon reviderejuvvon oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketoallogeahčastagas ja erenomáš oasit, kontot dahje poasttat rehketoallogeahčastagas. Reviderejuvvon duođastus galgá duođastit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Doaibmabidju galgá gárvvistuvvot maŋimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Erenoamáš diliin sáhtta doaibmabidju ohcama mielde oažžut guhkit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dat ferte vuodustuvvot sierra. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkoujuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga.

- Li addojuvvo šat eanet doarjja dán doaibmabidjui/investeremii dahje vejolaš liigegoluide. Jus doarjjaoažžu háliida rievdadit dan investerenplána, mii lea vuodđun ohcamii, de ferte ohcat dohkkeheami ovdalگو rievdadus čađahuvvo
- Gollo- ja ruhtadanplána sáhtta rievdaduvvot ohcama vuodul.
- Jus prošeakta/doaibmabidju gáibida uhcit kapitála go dan mii lei eaktuduvvon, de sáhtta doarjja vuoliduvvot vástesaččat
- Prošeakta/doaibmabidju galgá čađahuvvot ovdanbiddjojuvvon plánaid vuodul. Doarjja sáhtta manahuvvot jus dat plánat, mat leat vuodđun lohpadussii, rievdaduvvojit ovdalگو Sámediggi čálalaččat lea mieđihan dasa
- Doarjja manahuvvo go doarjjaoažžu ohcá vealgesiehtadallama, reastaluvvá, dahje heaittiha doaimmas ovdalگو doarjja lea máksojuvvon
- Go prošeavtta/doaibmabiju birra namuhuvvo, de galgá muitaluvvot ahte Sámediggi lea juolludan doarjaga
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal گو lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin

Ortnega hálldaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 4 165 000 ru doarjjan mariidnaealáhusaide.

7.3.1.3 Eanandoallu

Tabella 7.3.1.3 Eanadoallu

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30010	Eanadoallu	4 390	4 799	4 799	4 799	0,0 %
Sum		4 390	4 799	4 799	4 799	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit barggolašvuoda ja doallostruktuvrra dálá dásis

Doarjjaortnega doarjjaoažžut ja olahusjoavku:

- Doaibmi doallodoallit geain lea iežaset doallu
- Ásaheaddjit geat háliidit álggahit iežaset doalu
- Ovttasbargoprošeakta Innovašuvdna Norggain ja Fylkkamánni eanadoalloossodagain

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu doallodoallit leat ožžon doarjaga
- Man ollu ođđaálggaheaddjit leat ožžon doarjaga
- Unnimusat 10 doarjaga ealáhusdilliide geat leat nissonolbmot
- Unnimusat 1 doarjja várrejuvvo stáhtalaš mielkeeriid oastimii ođđaálggaheami oktavuodas

Vuoruheamit 2011:s:

- Oddahuksemat ja doaibmavisttiid viidát divodeapmi
- Eanadoallomašinnat ja –reaidut reaidoservviide, ja bođu ohcciiide dain guovlluin gos eai leat eará eanadoallit
- Stáhta mielkeearit nuoraide geat leat vuollel 35 jagi boarrásat
- Nissonolbmot ealáhusdoaimmaheaddjin
- Joatkit ovttasbargoprošeavtta Innovašuvdna Norggain ja Finnmárkku fylkkamánni eanadoalloossodagain eanadoalu ovddidemiin dain guovlluin gos doallolohku lea njiedjamin.

2011:s ii addojuvvo doarjja čuovvovažžii:

- Bajásdoallamii, doaibmavuđot goluide, doaibmabijuide mat váikkuhit gilvvu botnjama, mobiila vuojániidda ja gálvojojriide, láigoviesuide, vuorkávisttiide, visttiid ja giddodagaid oastimii, leasemii, sieiva lonohallamiidda, vuodđoohppui, kurssaid, semináraid ja konferánssaid lágideapmái ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušehtaid bokte

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearrin leat guovvamánu, cuonjománu ja čakčamánu 1. beaivvit 2011
- Ohcanáigemearri oastit mielkeeari lea guovvamánu 1. b. 2011
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Doarjja stáhta mielkeeriide nuoraide geat leat vuollel 35 jagi boarrásat, addojuvvo gitta 5 jagi maŋŋá vuodđudeami
- Mášen- ja reaidoservviin galget leat njuolggadusat ja uhcimusat 2 doaibmi eanadoalli. Ohccit geat ožžot doarjaga, sáhttet leat lahttun dušše ovttas reaidorieggás
- Ii addojuvvo doarjja seamma ohccái oastit mášuinnaid ja reaiduid ovdalge leat vássán 5 jagi maŋimus juolludusa rájes
- Vuolimus doarjjarádjii proševttaide, doaibmabijuide dahje mielkeeriide lea 30 000 ru

Dieđut mat galget boahit ovdan ohcamis

- Galgá leat dohkálaš fágagelbbolašvuolta nugo relevánta oahppu ja ámmátvásihus
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariidda
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Ohcamis galgá čilgejuvvo galle bargosaji doaibmabidju addá nissonolbmuide ja almmáiolbmuide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Meroštallannjuolggadusat:

- Eanemusat 400 000 ru ja gitta 30 % rádjai dohkkehuvvon gollomeroštusas
- Ovttasbargodoaibmabijuid oktavuodas main lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, lea stuorámus doarjja 500 000 ru
- Eanemusat 100 000 ru ja gitta 20 % rádjai dohkkehuvvon gollomeroštallamis mášuinnaid ja reaidoservviid reaiduid investerema oktavuodas
- Dain guovlluin gos eai leat eará eanadoallit, sáhttet bođu ohccit ohcat doarjaga mášuinnaide ja reaiduide. Dát doarjja lea ráddjejuvvon 50 000 ruvdnui ja gitta 20 % rádjai dohkkehuvvon gollomeroštusas
- Vuollel 35 jahkásaš nuoraid rekrutteren ja gitta 5 jagi maŋŋá álggaheami: Eanemusat 100 000 ru ja gitta 1 ru. rádjai mielkeeliehttaris doarjjan go oastá stáhtalaš mielkeeari. Eanemus almmolaš ruhtadoarjja ii galgga leat badjel 50 % (1,75 ru liehttaris)
- Iežasoašsi nugo iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat eanet go 20% dohkkehuvvon gollomeroštallamis

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu ferte 5 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit dalle go gustovaš duodaštus lea buktuojuvvon. Ohcama vuodul sáhtá doarjja máksojuvvot oassemávssuin. Gustovaš duodaštus lea duodaštus báhkkus, fápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Doarjagiid oktavuodas mat leat gitta 50 000 ru rádjai, sáhtá čađahuvvon investeremiid maiddá duodaštit báhkočáláhusain mas guittet leat mielde
- Doarjagiid oktavuodas ovddidanprošeavttaide máksojuvvo 50 % go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađuiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollu galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga prošeavtta čađahepmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtá buohtastahtojuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajodiheaddji/ovddasvástideaddji vuolláičállit
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revisuvidnastándárdda RS 800 ektui Revisuvidnna cealkámušat revisuvidnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallegeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallegeahčastagas. Revisuvidnaduodaštus galgá duodaštit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Prošeakta galgá gárvvistuvvot maŋimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Ohcama mielde sáhtá prošeakta oažžut guhkit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dat ferte vuodustuvvot. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkuojuvvo doarjja almmá ovdagihiti dieđiheami haga
- Ii addojuvvo šat eanet doarjja dán doaibmabidju/investeremii dahje vejolaš liigegoluide. Jus doarjjaoažžu háliida rievdadit dan investerenplána, mii lea vuodđun ohcami, de ferte ohcat dohkkeheami ovdalgo rievdadus čađahuvvo
- Gollo- ja ruhtadanplána sáhtá rievdaduvvot ohcama vuodul
- Jus prošeakta/doaibmabidju gáibida uhcit kapitála go dan mii lei eaktuduvvon, de sáhtá doarjja unniduvvot vástesaččat.
- Prošeakta/doaibmabidju galgá čađahuvvot ovdanbiddjojuvvon plánaid vuodul. Doarjja sáhtá manahuvvot jus dat plánat, mat leat vuodđun lohpadussii, rievdaduvvojit ovdalgo Sámediggi čálalaččat lea mieđihan dasa
- Doarjja manahuvvo go doarjjaoažžu ohcá vealgešiehtadallama, reastaluvvá, dahje heaittiha doaimmas ovdalgo doarjja lea máksojuvvon
- Go prošeavtta/doaibmabidju birra namuhuvvo, de galgá muitaluvvot ahte Sámediggi lea juolludan doarjaga
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit maŋnonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reanttuid birra maŋnonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válđdi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 4 799 000 ru doarjjan eanandollui.

7.4 Lotnolasealáhusaid ja sámi mátkeealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Tabella 7.4 Lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30060	Lotnolasealáhusat	3 106	3 150	3 150	3 150	0,0 %
30061	Duodji - fidnoahppoortnet	1 500	1 500	1 500	1 500	0,0 %
30062	Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmajut	1 350	850	850	850	0,0 %
30063	Fágalaš forum ja ovddidanforum	a) 0	0	0	150	-
Sum		5 956	5 500	5 500	5 650	2,7 %

a) Vižžojuvvon kapihttalis 17 erenoamáš prošeavttat árvoháhkkanprográmma

Lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma geográfalaš doaibmaguovlu lea dat seammá go dat mii lea daid lotnolasealáhusaid ohcanvuđot doarjagiid várás, geahča Sámedikki 2011 bušehttdokumeantta kapihttala 7.3.1.

7.4.1 Lotnolasealáhusat – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkeealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Tabella 7.4.1 Lotnolasealáhusat - Lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30060	Lotnolasealáhusat	3 106	3 150	3 150	3 150	0,0 %
Sum		3 106	3 150	3 150	3 150	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ceavzilis lotnolasealáhusdoaimmat
- Ođđa fitnodatideat ja ođđa ásaheamit

Doarjjaoažžu ja doarjjaortnega olahusjoavku:

- Olbmot geat barget mátkeealáhusas ja smávit lágan biebmobuvttademiin
- Olbmot geat barget sámi mátkeealáhusain ja meahcceealáhusain lotnolasat vuoddoealáhusaiguin
- Meahcásteaddjit
- Olbmot geat háliidit ovddidit ja álggahit iežaset fitnodaga (álggahanstipeanda)
- Nissonolbmot ealáhusdoaimmaheaddjin

Ulbmilolahusa eavttut:

- 2 meahcceealáhusdoaimma leat ásahuvvon
- Unnimusat 4 doarjaga sámi mátkeealáhusdoaimmaide
- Unnimusat 3 doarjaga smávit lágan biebmobuvttadeapmái
- 1 vuostáiváldinrusttet meahcebuktagiid várás lea ásahuvvon
- 1 gealbudankursa sámi meahcceealáhusaid ja mátkkoštanealáhusaid siskkobearde
- Unnimusat 40 % álggahanstipeanda addojuvvon ođđaálggaheddjiide geat leat nissonolbmot
- Unnimusat 10 % álggahanstipeanda addojuvvon olbmuide vuollel 30 jagi
- Unnimusat 2 álggahanstipeanda addojuvvon meahcceealáhusdoaimmaide
- Unnimusat 2 álggahanstipeanda addojuvvon mátkeealáhusaide

Vuoruheamit 2011:s:

- Buvttaovddideapmi ja meahccebuktagiid kvalitehta sihkkarastin
- Vuovdin- ja márkandoaimbajut meahccealáhusaid sámi biepmu siskkobealde
- Sámi vásihanvuđot mátkeealáhusdoaimmaid ja meahccevuođot doaimmaid ovddideapmi ja vuodđudeapmi
- Smávítlágan biebmobuvttadeapmi
- Gelbbolašvuoda buorideapmi sámi mátkeealáhusaid ja meahccealáhusaid siskkobealde
- Investerendoarjja sáivačáhcebivdui ja meahccebuktagiid vuostáiváldinrusttegiidda
- Nissonolbmot vuodđudeaddjin

2010:s ii addojuvvo doarjja čuovvovazžii:

- Bajásdoallamii, doaimbavuđot goluide, doaimbajuide mat váikkuhit gilvvu botnjama, mobiila vuojániidda ja gálvojerriide, láigoviesuide, vuorkávistiide, visttiid ja giddodagaid oastimii, leasemii, sieiva lonohallamiidda, vuodđoohppui, kurssaid, semináraid ja konferánssaid lágideapmái ja doaimbajuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušehtaid bokte

A) Juolludaneavttut lotnolasealáhusaide:

- Ohcanáigemearrin leat guovvamánu, cuoŋománu ja čakčamánu 1. beaivvit 2011
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Vuolimus doarjjarádjji proševttaide dahje doaimbajuide lea 20 000 ru.

Diedut mat galget boahhtit ovdan ohcamis

- Ohccis ferte leat dohkálaš fágagelbbolašvuolta nugo relevánta oahppu ja ámmátvásihus
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariidda
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Ohcamis galgá čilgejuvvot galle bargosaji doaimbajidju addá nissonolbmuid ja almmáiolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin.

Meroštallannjuolggadusat:

- Gitta 50 % rádjái doarjja dohkkehuvvon goluid vuodul. Stuorámus doarjja lea 300 000 ru Ovttasbargodoaimbajuid oktavuodas main lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, lea stuorámus doarjja 500 000 ru
- Sámediggi ii searvva proševttaid ruhtadeapmái main gollomeroštallan lea badjel 5 000 000 ru
- Iežasoassi nugo iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat eanet go 20% dohkkehuvvon gollomeroštallamis

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu ferte 5 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehut doarjjaevttuid
- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit dalle go gustovaš duodaštus lea buktojuvvon. Ohcama vuodul sáhtta oassi doarjagis máksojuvvot. Gustovaš duodaštus lea duodaštus bänkkus, fápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketoalldárkkisteaddjis. Doarjagiid oktavuodas gitta 50 000 ru rádjái sáhtta čađahuvvon investeremiid maidái duodaštut bänkočáláhusain mas guittet leat mielde
- Doarjagis ovddidanproševttaide máksojuvvo 50 % dalle go prošekta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošekta lea čađahuvvon, prošektarehketdoallu ja prošektaraporta buktojuvvon. Prošektarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađuiiguin proševttas. Prošektarehketdolu galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga proševtta čađaheapmái. Prošektarehketdoalu

galgá bordit nu ahte sáhtá buohtastahthuvvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajođiheaddji/ovddasvástideaddji vuolláičállit.

- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot reviderejuvvot reviderejuvvot RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat reviderejuvvot oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasit, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Reviderejuvvot reviderejuvvot galgá duodaštit lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.
- Doaibmabidju galgá gárvvistuvvot mañimustá jagi sisa doarjjareivve dáhtona rájes. Erenoamáš oktavuodain sáhtá prošeakta oazžut guhkit gárvvistanáiggi gitta guokte jagi rádjai maññá doarjjareivve dáhtona, dat ferte sierra vuodustuvvot. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkoujvvo doarjja almmá ovdagihtii dieđiheami haga.
- Ii addojuvvo šat eanet doarjja dán doaibmabidju/investeremii dahje vejolaš liigegoluide. Jus doarjjaoažžu háliida rievdadit dan investerenplána, mü lea vuodđun ohcamii, de ferte ohat dohkkeheami ovdalگو rievdadus čađahuvvo
- Gollo- ja ruhtadanplána sáhtá rievdaduvvot ohcama vuodul
- Jus prošeakta/doaibmabidju gáibida uhcit kapitála go dan mü lei eaktuduvvon, de sáhtá doarjja vuoliduvvot vástesaččat.
- Prošeakta/doaibmabidju galgá čađahuvvot ovdanbiddjojuvvon plánaid vuodul. Doarjja sáhtá manahuvvot jus dat plánat, mat leat vuodđun lohpadussii, rievdaduvvojit ovdalگو Sámediggi čálalaččat lea mieđihan dasa
- Doarjja manahuvvo go doarjjaoažžu ohcá vealgesiehtadallama, reastaluvvá, dahje heaittiha doaimmas ovdalگو doarjja lea máksojuvvon
- Go prošeavtta/doaibmabiju birra namuhuvvo, de galgá mitaluvvot ahte Sámediggi lea juolludan doarjaga
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvot ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuodojuvvo ovdalگو lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvot ruovttoluotta dan áigemeari sisa mü lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit maññonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maññonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjagiid hálddašeami ođasmahttin

B) Juolludaneavttut vuodđudanstipeanddaid várás:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2011
- Sámedikki ohcanskovvi berrešii geavahuvvot

Dieđut mat galget boahhtit ovdan ohcamis:

- Ohccis galgá lea dohkálaš fágagelbbolašvuotta nugo relevánta oahppu dahje bargovásáhus
- Ohcamis galgá čilgejuvvot galle bargosaji doaibmabidju addá nissonolbmuide ja almmáiolbmuide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjagiid hálddašeami ođasmahttin

Gáibádusat doarjjaoažžui:

- Vuodđudanstipeanda sáhtá addojuvvot gitta ovttá jahkái

- Vuodđudanstipeanda sáhtta addojuvvot sihke plánemii ovdal fitnodatvuodđudeami ja ieš vuodđudeapmái
- Stipeanda sáhtta addojuvvot gokčat oasi eallingoluin (ieža bálkká), konsuleantabálkái, márkániskkadeapmái, ohppui, geahččalanbuvttadeapmái, mátkegoluide, uhcit investeremiidda, láigohuvvon veahkkái dahje sadjásažžii, konseptaovddideapmái ja eará fitnodatplánemii. Doarjja ii addojuvvo máksit divadiid jed. almmolaš ásausaide

Meroštallannjuolggadusat:

- Eanemusat sáhtta oazžut 75 % dohkkehuvvon goluin, gitta 150 000 ru rádjai
- Iežas bálkka sáhtta leat gitta 12 000 ru mánnui. Plánema oktavuodas ovdal fitnodatvuodđudeami sáhtta oazžut doarjaga iežas bálkái eanemusat 6 mánu ovddas. Iežas bálkka sáhtta vuoliduvvot jus stipeandaoazžus lea eará sisabohtu stipeandaáigodagas

Máksineavttut:

- Doarjjaoazžu ferte 5 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- 75 % stipeanddas máksojuvvo ávžžuhusa vuodul stipeandaáigodaga álggus. Loahppa 25 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, prošeaktarehketdoallu ja prošeaktaraporta lea buktojuvvon. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit goluid ja boađuid oktiibuot, dat mearkkaša oktan vejolaš doarjagiiguin ja boađiiguin prošeaktii. Prošeaktarehketdoalus galget váldojuvvot mielde dušše dakkár golut ja boađut mat gusket njuolgga prošeaktii. Prošeaktarehketdoallu galgá leat biddjojuvvon nu ahte dan sáhtta buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštusain. Jus lea stuorra earru gaskal dohkkehuvvon gollomeroštusa ja prošeaktarehketdoalu, de dan galgá kommenteret. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajođiheaddji/ovddasvástideaddji leat vuolláičállán. Stipeanddaid oktavuodas gitta 50 000 ru rádjai sáhtta duođastussan dasa ahte investeren lea čađahuvvon, maddái leat báhkočáláhus mas guittet leat mielde
- Prošeaktaraporta galgá leat čállojuvvon prošeaktaplána ja mearrádusa eavttuid vuodul.
- Prošeakta/doaibmabidju galgá čađahuvvot ovdanbiddjojuvvon plánaid vuodul. Stipeanda sáhtta manahuvvot jus dat plánat, mat leat vuodđun doarjjalohpádussii, rievdaduvvojit ovdalgo Sámediggi čálalaččat lea miedihhan dasa
- Stipeanda manahuvvo go stipeandaoazžu ohcá vealgešiehtadallama, reastaluvvá, dahje heaittiha doaimmas ovdalgo stipeanda lea máksojuvvon
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte stipeanda máksojuvvo ruovttoluotta jos stipeandaoazžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje stipeanda ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos stipeanda lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoazžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Vuostáiváldi lea geatnegahttojuvvon dieđihit Sámediggái čálalaččat jus prošeakta masa stipeanda lea juolluduvvon, lea loahpahuvvon
- Prošeakta galgá gárvvistuvvot dan stipeandaáigodaga rámma siskkobealde, mii lea mearriduvvon doarjjareivves. Erenoamáš oktavuodain sáhtta oazžut guhkidit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dat ferte vuodustuvvot. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkojuvvo doarjja almmá ovdagihtii dieđiheami haga. Jus vuostáiváldi háliida rievdadit dan investerenplána, mii lea vuodđun stipendii, de ferte ohcat lobi ovdalgo dat rievdaduvvo

- Jus prošeakta/doaibmabidju gáibida uhcit kapitála go dan mii lei eaktuduvvon, de sáhtta stipeanda vuoliduvvot vástesaččat
- Go prošeavtta/doaibmabiju birra namuhuvvo, de galgá mitaluvvot ahte Sámediggi lea juolludan doarjaga
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi odasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 3 150 000 ru lotnolasealáhusaide. Dan rámmas várrejuvvo 800 000 ru vuodđudanstipeanddaide.

7.4.2 Duodji - fidnoahppiortnet - lotnolasealáhusaid ja sámi mátkkoštanealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Tabealla 7.4.2 Duodji - fidnoahppoortnet - Lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30061	Duodji - fidnoahppoortnet - árvoháhkkanprográmma	1 500	1 500	1 500	1 500	0 0,0 %
Sum		1 500	1 500	1 500	1 500	0 0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Rekrutteren duodjealáhusii

Doarjjaortnega doarjjaožžu:

- Boazodoalu oahppokantuvra

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Duodjefidnoahppit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu duodjefidnoahppit
- Uhcimusat 40-60 % sohkabealjuohku duodjefidnoohppiid gaskkas

Juolludaneavttut:

- Fidnoahppišiehtadusa galgá Yrkesopplæringsnemnda leat dohkkehan
- Fidnoahppišiehtadusat eai sáhte bistit guhkit go guokte jagi, spiehkastahkan leat permišuvnnat mat addojuvvot áhpehisvuoda ja buozalmasvuoda geažil. Erenoamáš oktavuodain sáhtta šiehtadusaid guhkidit gitta golmma jagi rádjai. Dan ferte fylkkagiella dohkkehit. Fidnoahppi bálkka lea dattetge ráddjejuvvon dasa mii vástida guovtti jagi oahppanáigái
- Fidnoohppiin galgá leat teorehtalaš duodjegelbbolašvuoha dahje gelbbolašvuoha sullasaš fágain ovdalga fidnoahppišiehtadusa sáhtta dahkat
- Fidnoohppiid vällje sierra sisaváldinnammagoddi mas leat golbma lahtu
- Revisora duodašuvvon jagi 2010 rehketoallu sáddejuvvo Sámediggái mañimustá borgemánu 1. b. 2011
- Raporta 2010 ruhtageavaheamis šiehtadusa vuodul Sámedikkiin sáddejuvvo Sámediggái mañimustá borgemánu 1. b. 2011

Meroštallannjuolggadusat:

- Juohke fidnoahppi nammii addojuvvo fidnoahppifitnodahkii 100 000 ru doarjjan fidnoohppiid bálkka várás. Sáhtta válldit sisa eanemusat 10 fidnoahppi 2011:s

- Addojuvvo 500 000 ru fidnoahppiortnega hálldašeami várás

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo bušeahhtajagi álggus. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go doarjjaeavttut leat ollašuhthtojuvvon ja šiehtaduvvon fidnoahppišiehtadusaid vuodul
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuhthtojuvvon borgemánu 1. b. 2011 rádjai, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit ahte oažžu doarjaga Sámedikkis 2012:s. Doarjja sáhtta gáibiduvvot máksojuvot ruovttoluotta Sámediggái jus doarjjaoažžu ii ollašuhthtojuvvon eavttuid nu mo lea eaktuduvvon
- Jus doaibmabidju ii čađahuvvo ollásit, de sáhtta doarjaga ovdalis máksojuvvon oassi gáibiduvvot máksojuvot ruovttoluotta
- Ásahusain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušeahtha bokte, galgá leat uhcimusat 40-60 % sohkaaljuohku stivrras 2012 bušeahhtajagi rájes

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 500 000 ru Duodjái – fidnoahppiortnega várás lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmmas.

7.4.3 Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmabijut – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkkoštanealáhusaid árvoháhkkanprográmma

Tabella 7.4.3 Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmabijut

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30062	Čielggadanprošeavttat ja eará doaibmabijut	1 350	850	850	850	0,0 %
Sum		1 350	850	850	850	0,0 %

Áššis 10/08 Lotnolasealáhusaid ja sámi mátkkealáhusaid árvoháhkkanprográmmačilgehus, leat vuoruheamit árvoháhkkanprográmma várás mearriduvvon. Sámediggi vuorruha čuovvovaš doaibmabijuid 2011:s.

- Diehtujuohkin árvoháhkkanprográmma birra
- Doaibmabijut gelbbolašvuoda loktema várás heivehuvvon sámi lotnolasealáhusbargiide
- Fierpmádatovttasbargu meahccealáhusaid gaskkas ja sámi mátkkealáhusadoaimmaheddjiid gaskkas
- Čuovvolit prošeavtta Njurjot báikkálaš kultuvrras ja vuotnaovddideapmi Mearrasámi gelbbolašvuodačuovvovvot olis
- Vásihusturisma láchin dainna lágiin ahte das deattuhuvvo eaktivuohta ja jáhkehahttivuohta

Ortnega hálldaša sámediggeráđdi dahje dat orgána masa sámediggeráđdi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 850 000 ru čielggadanprošeavttaide ja eará doaibmabijuide – lotnolasealáhusaid árvoháhkkanprográmma.

7.4.4 Fága- ja ovddidanforum – lotnolasealáhusaid ja sámi mátkkealáhusaid árvoprográmma

Tabella 7.4.4 Fágalaš forum ja ovddidanforum

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30063	Fágalaš forum ja ovddidanforum	0	0	0	150	-
Sum		0	0	0	150	-

Fágaforum galgá buktit evttohusaid prográmmii ja lonohallat gaskaneaset dieđuid almmolaš doaibmabijuid birra. Ovddidanforum sáhtta sihkkarastit sámi dimenšuvnna ja sámi luonduválddejuumi

ovddidanprošektii. Ovddidanforumis galget leat mielde sámi ealáhusorganisašuvnnat ja resursaolbmot mat barget lotnolasealáhusain.

Jahkái 2011 várrejuvvo 150 000 ru fágaforumii ja ovddidanforumii.

7.5 Duoji ealáhusšiehtadus

Tabella 7.5 Duoji ealáhusšiehtadus for duodji

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30020	Doaibmadoarjagat	3 683	3 650	3 650	4 000	350 9,6 %
30021	Investeren- ja ovddidandoarjagat	3 095	3 100	3 100	3 140	40 1,3 %
30029	Doaibmadoarjjaortnega árvoštallan	300	0	0	0	0 -
30027	Čálgoortnegat	44	150	150	50	-100 -66,7 %
30028	Duoji fága- ja ekonomijalávdegoddi	47	200	200	100	-100 -50,0 %
30022/24	Vuovdinbáikkid duoji várás	550	550	550	550	0 0,0 %
30025/26	Sámi gávpeorganisašuvnnat duojs	1 560	1 560	1 560	1 560	0 0,0 %
Sum		9 279	9 210	9 210	9 400	190 2,1 %

Ortnegat gusket olles riiki sordjaskahtta Sámedikki ruđaid doaibmaguovllus ealáhusovddideapmái. Šiehtadusbealit sáhttet hálldašit ruđaid earaláhkai ollislaš ekonomalaš rámma siskkobeaide. Vejolaččat geavatkeahtes ruđaid duoji ealáhusšiehtadusas sáhtta Sámediggi geavahit earaláhkai eará áigumušaide gulahallama vuodul duodjeorganisašuvnnaiguin.

Duodješiehtadusa ulbmil:

- Ealáhusvuđot duoji ovddideapmi mas lea buoret gánnáhahttivuohta ja iešráhkaduvvon gálvvuid vuovdin

Sámedikki duodjeruđaid hálldaša sámediggeráđdi dahje dat orgána masa sámediggeráđdi fápmuda válddi.

7.5.1 Doaibmadoarjja - duoji ealáhusšiehtadus

Tabella 7.5.1 Doaibmadoarjagat - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30020	Doaibmadoarjagat	3 683	3 650	3 650	4 000	350 9,6 %
Sum		3 683	3 650	3 650	4 000	350 9,6 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Iešráhkaduvvon gálvvuide buoret johtu

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Ovtaolbmoftnodagat ja oasusearvvit mat devdet doaibmadoarjaga oazžuneavttuid, ja geat leat registrerejuvvon Norggas
- Uhcimusat 40-60 % sohkaaljuohku doarjjaožžuid gaskkas

Oasusserviid eaiggádat galget ollašuttit seamma gáibádusaid duodjeregistarii go ovtaolbmoftnodagat ge. Dát guoská gelbbolašvuhtii, eavttuide beassat čálihit iežas Sámedikki jienastuslohkui ja buktagiid dohkkeheapmái. Eaktuduvvo ahte oasusserviid bargiin lea duodjefágalaš gelbbolašvuhta.

Eavttut oázžut doaibmadoarjaga:

- Ohcci galgá deavdit Sámedikki jienastuslohkui čálihanavttuid, muhto ii dárbbas leat čálihan iežas jienastuslohkui. Erenoamáš oktavuodain sáhtta dán gáibádusas spiehkastit
- Leat ovttalbmofitnodat dahje oasusearvi ja leat čálihuvvon lasseárvodivatlohkui
- Iešráhkaduvvon dujiid vuovdin sámi kultuvrra ja árbevieruid vuodul unnimusat 50.000 ru ovddas mas ii leat mielde lasseárvodivat
- Ieščilgehusain duodaštit ahte sus lea reálagelbbolašvuohta ja/dahje duodaštus formála gelbbolašvuočas sámi duojs
- Ohccit geat ožžot doaibmadoarjaga leat geatnegasat addit dárbbaslaš dieđuid ekonomalaš raportta ráhkadeami bokte

Doaimmat dahje fitnodagat mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušeahta eará poasttain ovdamearkka dihti duodjegávppiide ja sámi deaivvadansajiide, eai oaččo doarjaga dán poasttas. Dát guoská maiddái oasusserviide ja oasusserviid bargiide. Eai ge dát sáhte ohat doaibmadoarjaga dán poasttas eará organisašuvdnavigiide ge.

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu duodjefitnodagat organiserejuvvon ovttalbmofitnodahkan dahje oasusearvin

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea golggotmánu 25. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Doarjjaoázžu galgá deavdit doaibmadoarjaga eavttuid
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoázžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoázžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonareanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin, ja dat gáibádusat mat leat addojuvvon Sámedikki 2011 bušeahtadokumeantta kapihttalas 3.2 ohcanvuđot doarjagat

2011 rájes dárkkistuvvo doaibmadoarjjaortnet vuđolaččat.

Meroštallannjuolggadusat:

- Ovttalbmofitnodat: Doarjja rehkenastojuvvo iešráhkaduvvon duoji dohkkehuvvon gávpejođu mielde, gitta 40 % rádjai, stuorámus doarjja lea 150 000 ru. Guovtti jagi geahččalanáigodagas ožžot dat ohccit mat leat registrerejuvvon olggobealde Finnmárkku gitta 50 % doarjaga ja eanemusat 150 000 ru
- Oasusearvvit: Doarjja rehkenastojuvvo iešráhkaduvvon duoji dohkkehuvvon gávpejođu mielde, gitta 40 % rádjai, stuorámus doarjja lea 100 000 ru. Bajimus gálvojohtorádji lea 3 000 000 ru.
- Jus ohccojuvvo eanet go 4,0 miljon ru mii lea šiehtadusrámma, de vuos vuoliduvvo bajimus doarjjasupmi 130 000 ruvdui ovttalbmofitnodagaide ja 80 000 ruvdui oasusserviide. Dasto vuoliduvvo eanemus proseantamearri dassážiigo ohcansubmi lea doaibmadoarjaga rámma siskkoalbealde

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 4 000 000 ru doaibmadoarjjan – duoji ealáhusšiehtadussii.

7.5.2 Investeren- ja ovddidandoarjja – duoji ealáhusšiehtadus

Tabella 7.5.2 Investeren- ja ovddidandoarjagat - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30021	Investeren- ja ovddidandoarjagat	3 095	3 100	3 100	3 140	40 1,3 %
Sum		3 095	3 100	3 100	3 140	40 1,3 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Ovddidit duodjefitnodagaid

Doarjjaortnega doarjjaoažžut ja olahusjoavku:

- Duojárat geain lea iežaset doaibma
- Duodjedoaimmaid álggaheadjit
- Duodjeorganisašuvnnat ja earát geat leat mielde ovddideamen duodjealáhusa
- Oahppit
 - Jo1 oahppit geat váldet Design ja duodji, ja geat geavahit čiekŋudanproševtta oahppan dihte gelbbolašvuodamihttomeriid mat leat duodji oahppoplánas – oahppu oahppofitnodagas.
 - Jo2 oahppit geat geavahit čiekŋudanproševtta oahppan dihte gelbbolašvuodamihttomeriid mat leat duodji oahppoplánas – oahppu oahppofitnodagas
 - Jo2 oahppit geat váldet Design ja duodji joatkkaskuvillas

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu addojuvvon doarjja odđáálggaheddjiide
- Man ollu addojuvvon doarjja investeremiidda
- Man ollu addojuvvon doarjja fitnodatovddideapmái
- Man ollu addojuvvon doarjja gelbbolašvuoda bajideapmái
- Man ollu addojuvvon álggahanstipeanda duojáriidda

Vuoruheamit 2011:s:

- Gelbbolašvuoda bajideami doaibmabijut álggaheddjiid ja ásahuvvon doaimmaheddjiid várás
- Investeremat ja doaibmabijut mat váikkuhit fitnodatovddideami
- Ovddidanproševttat duodjealáhusa várás
- Vuovdin- ja vuovdalandoaibmabijut
- Márkananalysa
- 100 000 ru várrejuvvo duodjestipeandan daidda ohppiide geat váldet joatkkaoahpu
- 300 000 ru várrejuvvo doaibmadoarjjaortnega vuđolaš suokkardeapmái

Dáid doaimmaide ii addojuvvo doarjja 2011:s:

- Bajásdoallamii, goluide mat čatnasit doaimmaheapmái, doaibmabijuide mat rievdadit gilvohallandili, mobiila fievruid ja jorriide, láigovisttiide, rádjovisttiide, visttiid ja opmodagaid oastimii, leasemii, buhtes lonohallamiidda, semináraid ja konferánssaid lágidemiide ja doaibmabijuide mat ruhtaduvvojit almmolaš bušeahhtapoasttain

A) Investeren- ja ovddidandoarjagiid juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearit leat guovvamánu, cuoŋománu ja čakčamánu 1. b. 2011. Ohcanáigemearri duodjeohppiid stipendii joatkkaskuvllain lea guovvamánu 1. b. 2011
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Prošeakta- dahje doaibmabidjodoarjaga vuolimus rádji lea 20 000 ru

Diedut mat galget boahitit ovdan ohcamis

- Galgá leat dohkálaš fágagelbbolašvuohta nugo relevánta oahppu ja ámmátvásihus
- Ásahuvvon doaimmat galget leat registrerejuvvon Brønnøysund-registariidda
- Ásahuvvon doaimmat mat ožžot doarjaga galget sáhttit čujuhit fitnodekonomalaš gánnáhahttivuhtii
- Ohcamis galgá čilgejuvot galle bargosaji doaibmabidju addá nissonolbmuid ja almmáiolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin

Meroštallannjuolggadusat:

- Sáhtta oažžut gitta 60 % doarjaga dohkkehuvvon gollomeroštallamis. Eanemus doarjja lea 400 000 ru
- Buvttaovddideami oktavuodas sáhtta váldit mielde gitta 12 000 ruvdnosaš birgengoluid mánnui ja doarjjamearri lea gitta 60 % gollomeroštallamis
- Jahkásaš stipeandarámma nuoraide geain lea duodji, juogaduvvo luohtta sin gaskkas geain lea vuoigatvuohta oažžut doarjaga ja geat ollašuttet juolludaneavttuid. Juohke oahppi sáhtta oažžut eanemusat 10 000 ru stipeandan oahppojahkáii
- Go lea dakkár ovtasbargodoaibmabidju mas lea stuorra mearkkašupmi báikkálaš sámi álbmogii, de lea eanemus doarjja 500 000 ru
- Sámediggi ii searvva dakkár prošeaktaruhtadeapmái man gollomeroštallan lea badjel 5 000 000 ru
- Iežas bargu ja iežas ávdnasat eai sáhte leat badjel 20 % dohkkehuvvon gollomeroštallamiin

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá 5 vahku siste doarjjareivve beaivádeami rájes čálalaččat dohkkehít doarjjaavttuid
- Doarjja fysihkalaš investeremiidda máksojuvvo ollásit go dohkálaš duodaštus lea sáddejuvvon. Oassi doarjagis sáhtta máksojuvot ohcama vuodul. Dohkálaš duodaštus lea duodaštus báhkkus, autoriserejuvvon rehketdoallis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddjis. Báhkočáláhus mas leat mielde guittet, sáhtta maid leat duodaštussan dasa ahte investeremat leat čadahuvvon go doarjjasubmi lea vuollel 50 000 ru
- Ovddidanprošeaktadoarjagiid oktavuodas máksojuvvo 50 % go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čadahuvvon ja prošeaktarehketdoallu ja prošeaktaraporta leat buktujuvvon. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit ollislaš goluid ja sisaboađuid, namalassii oktan eará vejolaš doarjagiiguin ja sisaboađuiiguin prošeavttas. Prošeaktarehketdollui galgá dušše váldit mielde goluid ja sisaboađuid mat gullet njuolga prošeavtta čadaheapmái. Prošeaktarehketdoalu galgá bordit nu ahte sáhtta buohtastahttojuvot dohkkehuvvon gollomeroštallamiin. Jus dohkkehuvvon gollomeroštallamis ja prošeaktarehketdoalus lea stuora erohus, de galgá dat čilgejuvot. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajođiheadji/ovddasvástideaddji vuolláičállit
- Jus doarjja lea eanet go 150 000 ru, de galgá stáhtafápmuduvvon dahje registrerejuvvon rehketdoalldárkkisteaddji duodaštít rehketdoalu ruđaid geavaheamis. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvot revišuvdnastándárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontot dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštít lea go doarjja geavahuvvon doarjjareivve ulbmiliid mielde.

Doarjagiid oktavuodas gitta 50 000 ru rádjai sáhtta čađahuvvon investeremiid maiddái duodaštit bånkočáláhusain mas guittet leat mielde

- Doaibmabidju galgá lea gárvvistuvvot mañimusat jagi mañná doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliid geažil sáhtta doaibmabiju válbmema oazžut mañiduvvot gitta 2 jagi rádjai mañná doarjjareivve beaivádeami, dán ferte sierra čilget. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemearis, de sihkkovuvvo doarjja almmá ovddalgihiti dieđiheami
- Ii addojuvvo šat eanet doarjja dán doaibmabidju/investeremii dahje vejolaš liigegoluide. Jus doarjjaoažžu háliida rievdatit dan investerenplána, mii lea vuodđun ohcamii, de ferte ohat dohkkeheami ovdalگو rievdadus čađahuvvo
- Gollo- ja ruhtadanplána sáhtta rievdaduvvot ohcama vuodul
- Jus prošeakta/doaibmabidju gáibida uhcit kapitála go dan mii lei eaktuduvvon, de sáhtta doarjja vuoliduvvot vástesaččat
- Prošeakta/doaibmabidju galgá čađahuvvot ovdanbiddjojuvvon plánaid vuodul. Doarjja sáhtta manahuvvot jus dat plánat, mat leat vuodđun lohpadussii, rievdaduvvojit ovdalگو Sámediggi čálalaččat lea mieđihan dasa
- Doarjja manahuvvo go doarjjaoažžu ohcá vealgešiehtadallama, reastaluvvá, dahje heaittiha doaimmas ovdalگو doarjja lea máksojuvvon
- Go proševtta/doaibmabiju birra namuhuvvo, de galgá mitaluvvot ahte Sámediggi lea juolludan doarjaga
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal گو lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit mañjonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra mañjonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašeami ođasmahttin

B) Álggahanstipeandaid juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b.
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Dieđut mat galget boahitit ovdan ohcamis

- Ohccis galgá leat dohkálaš fágagelbbolašvuohta nugo relevánta oahppu ja ámmátvásihus
- Ohcamis galgá čilgejuvvo galle bargosaji doaibmabidju addá nissonolbmuide ja almmáiolbmuide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašeami ođasmahttin

Gáibádušat doarjjaoažžui:

- Vuodđudanstipeanda sáhtta addojuvvot gitta ovttá jahkái
- Vuodđudanstipeanda sáhtta addojuvvot sihke plánemii ovdal fitnodatvuodđudeami ja ieš vuodđudeapmái
- Stipeanda sáhtta addojuvvot gokčat oasi eallingoluin (ieža bálkká), konsuleantabálkkái, márkaniskadeapmái, ohppui, geahččalanbuvttadeapmái, mátkegoluide, uhcit investeremiida, láigohuvvon veahkkái dahje sadjásažžii, konseptaovddideapmái ja eará fitnodatplánemii. Goluide máksit divadiid jed. almmolaš ášahusaide ii addojuvvo doarjja

Meroštallannjuolggadusat:

- Eanemusat sáhtta oazžut 75 % dohkkehuvvon goluin, gitta 150 000 ru rádjai
- Iežas bálkka sáhtta leat gitta 12 000 ru mánnui. Plánema oktavuodas ovdal fitnodatvuodđudeami sáhtta oazžut doarjaga iežas bálkái eanemusat 6 mánu ovddas, ieš vuodđudeami oktavuodas eanemusat 12 mánu ovddas. Iežas bálkka sáhtta vuoliduvvot jus stipeandaoazžus lea eará sisaboahu stipeandaáigodagas

Máksineavttut:

- Doarjjaoazžu ferte 5 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjaevttuid
- 75 % stipeanddas máksojuvvo ávžžuhusa vuodul stipeandaáigodaga álggus. Loahppa 25 % máksojuvvo go prošeakta lea čađahuvvon, prošeaktarehketdoallu ja prošeaktaraporta lea buktojuvvon. Prošeaktarehketdoallu galgá čájehit goluid ja boađuid oktiibuot, dat mearkkaša oktan vejolaš doarjagiiguin ja boađuiguin prošeaktii. Prošeaktarehketdoalus galget váldojuvvo mielde dušše dakkár golut ja boađut mat gusket njuolggá prošeaktii. Prošeaktarehketdoallu galgá leat biddjojuvvon nu ahte dan sáhtta buohtastahhtit dohkkehuvvon gollomeroštusain. Jus lea stuorra earru gaskal dohkkehuvvon gollomeroštusa ja prošeaktarehketdoalu, de dan galgá kommenteret. Prošeaktarehketdoalu galgá prošeaktajodiheaddji/ovddasvástideaddji leat vuolláicállán. Stipeanddaid oktavuodas gitta 50 000 ru rádjai sáhtta duodastussan dasa ahte investeren lea čađahuvvon, maddái leat bânkočáláhus mas guittet leat mielde
- Prošeaktaraporta galgá leat čállojuvvon prošeaktaplána ja mearrádusa evttuid vuodul.
- Prošeakta/doaibmabidju galgá čađahuvvot ovdanbiddjojuvvon plánaid vuodul. Stipeanda sáhtta manahuvvot jus dat plánat, mat leat vuodđun doarjjalohpádussii, rievdaduvvojit ovdalgo Sámediggi čálalaččat lea mieđihan dasa
- Stipeanda manahuvo go stipeandaoazžu ohcá vealgesiehtadallama, reastaluvvá, dahje heaittiha doaimmas ovdalgo stipeanda lea máksojuvvon
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte stipeanda máksojuvvo ruovttoluotta jos stipeandaoazžu ii deavdde evttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje stipeanda ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos stipeanda lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoazžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit evttuid mielde ja doarjjareivve evttuide dávistemiin
- Vuostáiváldi lea geatnegahttojuvvon dieđihit Sámediggái čálalaččat jus prošeakta masa stipeanda lea juolluduvvon, lea loahpahuvvon
- Prošeakta galgá gárvvistuvvot dan stipeandaáigodaga rámma siskkobealde, mii lea mearriduvvon doarjjareivves. Erenoamáš oktavuodain sáhtta oazžut guhkidit gárvvistanáiggi, gitta guovtti jagi rádjai maŋŋá doarjjareivve dáhtona, dat ferte vuodustuvvot. Jus doaibmabidju ii gárvvistuvvo mearriduvvon áigemeari sisa, de sihkkujuvvo doarjja almmá ovdagihtii dieđiheami haga. Jus vuostáiváldi háliida rievdadit dan investerenplána, mii lea vuodđun stipendii, de ferte ohcat lobi ovdalgo dat rievdaduvvo
- Jus prošeakta/doaibmabidju gáibida uhcit kapitála go dan mii lei eaktuduvvon, de sáhtta stipeanda vuoliduvvot vástesaččat
- Go prošeavtta/doaibmabiju birra namuhuvvo, de galgá mitaluvvot ahte Sámediggi lea juolludan doarjaga
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 3 140 000 ru investeren- ja ovddidandoarjjan duojáriidda. Rámmas várrejuvvo 600 000 ru álggahanstipeanddaide.

7.5.3 Čálgoortnegat – duoji ealáhusšiehtadus

Tabell 7.5.3 Čálgoortnegat - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30027	Čálgoortnegat	44	150	150	50	-100 -66,7 %
Sum		44	150	150	50	-100 -66,7 %

Doarjjaortnega mihttomearri

- Bisuhit bargonávccalaš duojáriid čálgoortnegiid

Doarjjaortnega doarjjaoažžut ja olahusjoavku:

- Ovttaolbmofitnodagat mat devdet doaibmadoarjaga eavttuid

Olahusjovkui beassá go čuovvovaš gáibádusat leat devdojuvvon:

- Ohcci galgá deavdit gáibádusaid beassat čálihuvvot Sámedikki jienastuslohkui, muhto ii dárbbáš leat čálihuvvon jienastuslohkui. Earenoamáš dilálašvuodain sáhtta spiehkastuvvot dán gáibádusas
- Ohcci galgá eaiggáduššat ovttaolbmofitnodaga ja leat logahallojuvvon lasseárvodivatregistarii
- Leat vuovdán iežas dujiid mat leat vuodđuduvvon sámi kultuvrii ja árbevieruide, unnimusat 50 000 ru ovddas earret lasseárvodivada
- Ohcci galgá iežasdieđáhusain duodaštit ahte sus lea reálagelbbolašvuohta ja/dahje formálalaš gelbbolašvuohta sámi duojis

Ulbmilolahusa eavttut

- Váhnenruhtadoarjagiid lohku riegádahttima dahje adopšuvnna oktavuodas
- Doarjagiid lohku álbmotoaju lassemávssu ruovttoluottamáksimii álbmotodjui

Juolludaneavttut

- Doarjjaoažžu ferte leat registrerejuvvon deavdit juolludaneavttuid
- Váhnenruhtadoarjaga ohcan ferte sáddejuvvot sisa maŋemusat 6 mánu maŋjel riegádahttima dahje adopšuvnna
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Máksojuvvon lassemávssu ruovttoluottamáksin álbmotodjui galgá duodaštuvvot (buohcanruhtaortnet)

Meroštallannjuolggadusat:

- Váhnenruhtadoarjja gitta 30 000 ru. Rádji goas sáhtta addit váhnenruhtadoarjaga, lea 5G (1G= 75 641)
- Dan buohcanruhtaortnega lassemávssu ruovttoluotta máksin, maid NAV mearrida

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 50 000 ru duojáriid čálgoortnegiidda.

7.5.4 Fága- ja ekonomiijalávdegoddi – duoji ealáhusšiehtadus

Tabell 7.5.4 Fága- ja ekonomiijalávdegoddi - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30028	Fága- ja ekonomiijalávdegoddi	47	200	200	100	-100 -50,0 %
Sum		47	200	200	100	-100 -50,0 %

Duoji válđošiehtadusa vuodul galgá fágálávdegoddi mearridit ohcamiid beassat logahallojuvvot duodjeregistarii. Viidáseappot galgá ekonomiijalávdegoddi meroštallat duodjealáhusa ekonomalaš vuodđudusa.

Jahká 2011 várrejuvvo 100 000 ru duoji fága- ja ekonomiijalávdegoddái.

7.5.5 Vuovdinbáikkít duoji várás – ohcanvuđot doarjagat – duoji ealáhusšiehtadus

Tabella 7.5.5 Vuovdinbáikkít duoji várás

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30022/24	Vuovdinbáikkít duoji várás	550	550	550	550	0 0,0 %
Sum		550	550	550	550	0 0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Lasihit duodjegávvuid gávpejođu ja oainnusmahtit kvalitehtaduoji

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Fitnodagat mat vuvdet dujiid

Ulbmilolahusa eavttut:

- 4 fitnodaga mat vuvdet dujiid ožžot doarjaga

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beavvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sirddekahtes duodjegávppit mat leat doaimmas birra jagi ja mat vuvdet sámi dujiid. Dát mearkaša duodjegávppit main leat fásta rahpanáiggít, ja leat rahpasat unnimusat 5 beavvi vahkus
- Gávppit galget 2010:s vuovdán gaskal 350 000 ja 3 000 000 ru ovddas
- Doaimmat galget leat logahallojuvvon Brønnøysund-registariidda ja lasseárvodivatregistarii
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána oktan bušehtain doarjaga geavaheamis maid Sámediggi galgá dohkkehit
- Doaimmat dahje fitnodagat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttaid bokte Sámedikki bušehtas, ovdamearka dihtii doaibmadoarjaga duodjái ja sámi deaivvadansajiide, eai sáhte oážžut doarjaga dán poasttas. Dát guoská maiddái oasusserviide ja oasusserviid bargiide. Eai ge dát sáhte ohcat doaibmadoarjaga dán poasttas eará organisašuvdnavugiiguin ge.

Meroštallannjuolggadusat:

- Rámma juogaduvvo luohtta doarjjavuoigadahttojuvvon ohcciid gaskka. Muhto ovttaskas ohccit eai sáhte oážžut eambbo go 200 000 ru doarjaga

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo go máksinávžžuhus boahá. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošektaraporta ja dohkálaš duodáštus leat buktujuvvon. Gustovaš duodáštus lea duodáštus

báŋkkus, fápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis, registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddjis. Doaimmaid mat leat čadahuvvon sáhtta maiddá duodaštit báŋkočáláhusain mas guittet leat mielde. Maŋemus máksinávžžuhus galgá leat ovdanbuktojuvvon maŋemusat guovvamánu 1. b. 2011

- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revišuvdnastandárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontut dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duodaštit leat go ruđat geavahuvvon doarjjareivve ulbmila mielde
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi hálddašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša sámediggeráđdi dahje dat orgána masa sámediggeráđdi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 550 000 ru duodjevuovdinbáikkiide.

7.5.6 Sámi duodjeorganisašuvnnat - njuolggat doarjagat – duoji ealáhusšiehtadus

Tabealla 7.5.6 Sámi duodjeorganisašuvnnat - duoji ealáhusšiehtadus

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
30025	Duojáriid Ealáhus Searvi	468	468	468	468	0,0 %
30026	Sámiid Duodji OS	1 092	1 092	1 092	1 092	0,0 %
Sum		1 560	1 560	1 560	1 560	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit doaimmaid duodjeorganisašuvnnain main ealáhusšiehtadusa mielde lea šiehtadallanriekti

Doarjjaortnega doarjjaoažžut ja olahusjoavku:

- Duodjeorganisašuvnnat main ealáhusšiehtadusa mielde lea šiehtadallanriekti Sámedikkiin

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaibma doaibmaplána ja bušehta mielde

Juolludaneavttut ja máksineavttut:

- Doaibmaplána jahkái 2011 sáddejuvvo Sámediggái maŋimustá njukčamánu 1. b. 2011
- Bušehtadárbbut jahkái 2012 sáddejuvvojit Sámediggái maŋimustá njukčamánu 1. b. 2011
- Rehketdoalodárkkisteaddji duodaštan 2010 rehketdoallu sáddejuvvo Sámediggái maŋimustá borgemánu 1. b. 2011
- Raporta ruđaid geavaheamis jagi 2010 doaibmaplána ektui, maid jahkečoahkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái maŋimuštá borgemánu 1. b. 2011

- 50 % doarjagis máksojuvvo bušeahhtajagi álggus. Loahppa 50 % máksojuvvo go doarjjaeavttut leat ollašuhthtojuvvon
- Jus doarjjaeavttut eai leat ollašuhthtojuvvon ovdal borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin

Meroštallannjuolggadusat:

- Riikasearvi Sámiid duodji sáhtá oažžut eanemusat 1 092 000 ru ja Duojáriid ealáhusearvi 468 000 ru.

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 560 000 ru sámi duodjeorganisašuvnnaide.

8 Areálat, birasgáhtten ja kultursuodjaleapmi

Areálat ja resurssat leat vuodđun ássamii ja ealáhusbargui, ja leat eaktun sámi kultuvrra, ealáhusaid ja servodateallima ovddideapmái. Sámi luonddu- ja kulturárbbi, mas mielde maiddá earet eará árbevierut, kulturmuittut, báikenamat ja máhtolašvuohta ceavzilis geavaheami birra, lea deatalaš suodjalit boahhtevaš buolvvaide. Kulturmuittut čájejit makkár mearkkašupmi areálain ja luonddus áiggi mielde lea leamaš ekonomalaš, sosiála ja oskkodat diliide. Danne lea sámi kultureanadaga suodjaleapmi deatalaš maiddá sámi oktavuodaid bajásdoallamii máttuid eanadahkii. Sámit ja eará álgoálbmogat leat lágga sorjavaččat luonddus ja lea dasa oktavuodas, ja danne sii leat rašibut dálkkádatrievdamiida ja dat čuhcet sidjiide garraseappot go earáide.

Váldomihttomearri

- Areálaiguin ja resurssaiguin ceavzilis ávkkástallan sámi guovlluin sámi historjja ja sámi árvvuid vuodul.

Oassemihhtomearit

- Sámi kulturmuittut geavahuvvojit sámi ássama duodašteapmái
- Sámi guovlluin deattuhuvvo ceavzilis ja guhkes áiggi perspektiiva buot areála- ja resursaávkástallamiin
- Sámiid vuoigatvuodát gozihuvvojit areálaid suodjaleamis ja geavaheamis sámi guovlluin

Strategiijat

- Háhkát buriid rámmaeavttuid sámi areála-, biras- ja kultursuodjaleapmái gulahallama ja ovtasbarggu bokte guovddáš, guovlulaš ja báikkálaš eiseválddiiguin, ja eará relevánta aktevráiguin
 - Bargat dan ala ahte vai Sámi vuoigatvuodálávdegotti II árvalus čuoovvuvvošii
 - Bargat dan ala vai Sámediggi oččošii hálddašánválddi sámi kulturmuittuin njuolga kulturmuittolága bokte
 - Bargat dan ala vai resursadilli sámi kultursuodjalusas oppalaččat buoriduvvošii

- Leat mielde váikkuheamen vai sámi ealáhusaid ja sámi resursaávkástallama areáluvuoddu nannejuvvošii
 - Bargat dan ala vai Ceavccageađgi kulturmuittogovlu šattašii Unesco máilmmiárbelistui
 - Bargat dan ala vai boranávdenálli regulerejuvvošii dohkálaččat
 - Bargat dan ala vai mohtorjohtalus meahcis šattašii biraslaččat dohkálaš nu ahte vuhtii válđojuvvo dat ahte boahhte buolvvain maid galgá leat vejolašvuohta ávkástallat luondduin ja kulturbirrasiin
 - Bargat dan ala vai sámi báikkálaš searvan ja mielde váikkuheapmi buot areála- ja resursahállddašan áššiin nannejuvvošii
- Árijjalaš váikkuhangaskaoapmegeavaheami bokte nannet máhtolašvuođa sámi árbedieđuin ja historjjás, ja dasto sámi kulturmuittuid suodjalan- ja gáhttenuvdođa
 - Hállddašit sámi kulturmuittuid iežas historjjá ja árvvuid vuodul
 - Duođaštit ja gaskkustit máhtolašvuođa sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasa birra
 - Gozihit sohkaalperspektiivva sámi kulturmuittuid duođašteami ja registrerema oktavuodas
 - Čuovvolit barggu árbedieđuid kártemiin ja hállddašemiin, maiddái duođaštit ja oainnusmahttit sámi árbedieđuid registreren- ja ođastusproševttaid oktavuodas
 - Ovddidit positiivvalaš dálkkádatdoaimmabijuid ja heivehanstrategiijaid maidda sámiid árbedieđut searvvahuvvojit, dain mearrádusain mat čatnasit dálkkádatpolitihkkii
 - Searvvahit sohkaalperspektiivva Sámedikki biras- ja areálapolitihkas

8.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 8.1 Čoahkketabealla - Sámi birasgáhtten ja kultursuodjaleapmi (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
	Njuolga doarjagat	1 000	0	0	0	-
	Ohcanvuđot doarjja	1 434	2 000	2 000	2 000	0,0 %
Submi		2 434	2 000	2 000	2 000	0,0 %

8.2 Ohcanvuđot doarjagat

Tabella 8.2 Ohcanvuđot doarjja - Sámi Kulturmuittosuodjaleapmi (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
400	Sámi kulturmuittosuodjaleapmi	1 434	2 000	2 000	2 000	0,0 %
Submi		1 434	2 000	2 000	2 000	0,0 %

8.2.1 Kulturmuittosuodjalus

Tabella 8.2.1 Sámi kulturmuittosuodjaleapmi (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
40000	Sámi kulturmuittosuodjaleapmi	1 434	2 000	2 000	2 000	0,0 %
Submi		1 434	2 000	2 000	2 000	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Gáhttet , suodjalit ja oainnusmahttit sámi kulturmuittuid ja -birrasiid

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Kulturguovddážit, museat ja sámi organisašuvnnat, ovddemustá sámi

- Suodjaluvvon sámi visttiid eaiggádat, ovddemustá ovttasbargguin almmolaš dahje priváhta áhahusaiguin ja organisašuvnnaiguin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi kulturmuittuid ja –birrasiid geavaheaddjit

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu sámi kulturmuittologahallamat 2011:s kulturmuittodiehtovuodus, daid prošavttaid vuodul maidda Sámediggi lea addán doarjaga
- Man ollu álggahuvvon ođastan- ja sihkkarastindoaibmabijut 2011:s
- Man ollu čađahuvvon ođastan- ja sihkkarastindoaibmabijut 2011:s

Vuoruheamit 2011:s:

- Automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasiid registreren. Geográfalaš guovllut gos sámi kulturmuittut leat unnán iskkaduvvon, vuoruhuvvojit
- Šattuid/meahci galben ja čorgen automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi kulturmuittuid kulturbirrasiid gaskkusteami oktavuodas
- Ráfáidahttojuvvon ja gáhttenárvosáš sámi visttiid ođasteapmi

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Dieđut mat galget bohtit ovdan ohcamis:

- Prošeaktačilgehus mas válddahallojuvvojit boadusmihtut, olahusjoavku, ovdánanplána, čađahan vejolašvuohta ja prošavtta bohtosiid gaskkusteami
- Bušeahtta maid oidno gollogeahčastat mii čatnasa doaibmabijuide ja ruhtadanplánii
- Ohcamiin galgá čilgejuvvo šaddet go doaibmabijus sierralágan váikkuhusat nissonolbmuid ja almmáiolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašemi ođasmahttin

Gáibádusat doarjjaožžui:

- Registrerenprošovttaide galgá Askeladdena, SEFRAKa dahje Sámedikki registrerenskovvi geavahuvvot
- Kulturmuittut galget registrerejuvvo digitála, omd. GPS:in dahje giehta-PC:in (pda:in)
- Sámediggi galgá sáhttit oazžut buot registrerenávdnasiid ja maiddá loahpparaportta, digitála hámis
- Kulturmuittuid registreren ferte dahkkojuvvo guoskevaš eanaeaiggádiid miedihemiin. Geassemánu 9. b. 1978-mannosaš lága nr. 50 vuodul kulturmuittuid birra ii galgga registreren ja duodašteami mange láhkai duohtadit kulturmuittuid. Dát guoská maiddá geahčalanroggamii ja sullasaš registrerenvugiide. Dákkár iskamiidda ferte ohcat lobi Riikaantikváras (gč. kml. § 8)

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjjasturrodas rehkenastojuvvo vuodustuvvon ohcama vuodul mas lea mielde bušeahtta ja prošeaččačilgehus, gitta 200 000 ru rádjai
- Prošovttat main lea iežas ruhta vuoruhuvvojit

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu ferte 5 vahku siste maŋŋá doarjjareivve beaivádeami čálalaččat dohkkehit doarjjavevttuid
- 50 % doarjagis máksojuvvo dalle go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 50 % máksojuvvo go prošeakta lea čadahuvvon, prošeaktarehketdoallu ja prošeaktaraporta lea buktojuvvon. Prošeaktarehketdoalus galget leat mielde ollislaš golut ja sisaboađut, mii mearkkaša dan ahte das galget leat mielde prošeavtta eará vejolaš golut ja sisaboađut. Prošeaktarehketdoalus galgá váldit mielde dušše daid goluid ja sisaboađuid mat njuolga čatnasit prošeavtta čađaheapmái. Prošeaktarehketdoallu galgá leat dahkkojuvvon nu ahte dan sáhtá buohtastahttit dohkkehuvvon gollomeroštusain. Jos leat stuorra erohusat dohkkehuvvon gollomeroštusa ja prošeaktarehketdoalu gaskka, de galgá dasa addit mearkkašumiid. Prošeaktarehketdoalu galgá leat vuolláičállán prošeaktajodiheddji/ovddasvástideaddji
- Prošeakta galgá válmastuvvot maŋimusat 2 jagi maŋŋá doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtá oažžut prošeavtta válbmenbeaivvi maŋiduvvot, dat ferte erenoamážit vuodustuvvot. Jus prošeakta ii leat válbmejuvvon áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvot revišuvdnastandárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontut dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duođaštit leat go ruđat geavahuvvon doarjjareivve ulbmila mielde
- Doarjjaoažžu galgá buktit loahpparaportta mas lea mielde maiddái dilleárvoštallan maŋŋá go prošeakta lea čadahuvvon
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon doaibmabidjui dahje vejolaš liigegoluide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin

Ortnega hálldaša Sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 000 000 ru doarjjan kulturmuitosuodjaleapmái.

9 Dearvvašvuolta, sosiála ja fuolahus

Sámedikki dearvvašvuoda- ja sosiálapolitihkka vuodđuduvvo dásseárvosaš dearvvašvuoda ja sosiálabálvalusaide sámi álbmoga várás seamma dásis go muđui álbmogis leat. Vuodđun dásseárvosaš mihttomeari sihkkarastimii lea máhtolašvuolta mánggakultuvrralaš áddejumi birra ja sámi gielas ja kultuvrras buot dásiin ja gelbbolašvuolta dain.

Váldomihttomearri

- Dásseárvosaš dearvvašvuoda-, sosiála- ja fuolahusbálvalusat sámi álbmogii mat váldet vuolggasaji sámi gielas ja kultuvrras

Oassemihttomearri

- Nannejuvvon dearvvašvuoda-, sosiála- ja fuolahusbálvalus mii lea heivehuvvon sámi álbmoga dárbbuide
- Dearvvašvuoda-, sosiála ja fuolahusbargiide miehtá riikka addojuvvo oahpahus sámi giella- ja kulturgelbbolašvuodas

Strategiijat

- Gulahallamiin ja ovttasbargguin eiseválddiiguin ja gullelaš oassálastiiguin sihkkarastit Sámediggái váikkuhanfámu sámi álbmoga dearvvašvuoda- ja sosiálafálaldaga hábmemis ja čadaheamis
- Bargat dan ala vai sámi mánáid vuoigatvuodát mánáidsuodjalusa ektui gozihuvvojit
- Bargat dan ala vai kriminálafuolahus heivehuvvo sámi fánnggaid dárbbuide
- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte veahkkinn ovddidit ja heivehit dakkár dearvvašvuoda- ja sosiálabálvalusa mii lea vuodđuduvvon sámi giella- ja kulturáddejupmái buot dásiin

9.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 9.1 Čoahkketabealla - Sámi dearvvašvuoda- ja sosiálaáŋgiruššan

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
	Ohcanvuđot doarjja	2 802	3 350	3 350	2 850	-500	-14,9 %
	Fálaldagat boarráset sápmelaččaid geavahussii	0	0	0	500	500	-
Submi		2 802	3 350	3 350	3 350	0	0,0 %

9.2 Ohcanvuđot doarjagat

Tabell 9.2 Ohcanvuđot doarjja - Dearvvašvuoda-, sosiála ja fuolahusprošeavttat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
450	Dearvvašvuoda-, sosiála ja fuolahusprošeavttat	2 802	3 350	3 350	2 850	-500	-14,9 %
Submi		2 802	3 350	3 350	2 850	-500	-14,9 %

9.2.1 Dearvvašvuoda-, sosiála- ja fuolahusprošeavttat

Tabella 9.2.1 Dearvvašvuoda- ja sosiálaprošeavttat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
45000	Dearvvašvuoda-, sosiála ja fuolahusprošeavttat	2 802	3 350	3 350	2 850	-500	-14,9 %
Submi		2 802	3 350	3 350	2 850	-500	-14,9 %

a) 500 000 ru sirdojuvvo kapihttali 9.3 Fálaldagat boarráset sápmelaččaid geavahussii

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Buorebut láhččojuvvon dearvvašvuoda-, sosiála- ja áimmahuššanbálvalus sámi geavaheddjiide

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Organisašuvnnat ja ásašusat
- Ovttaskas aktevrrat mat gullet dutkan- ja oahpahusásahusaide

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámit geavaheaddjit geat dárbbasit dearvvašvuoda- ja sosiálabálvalusaid

Ulbmilolahusa eavttut:

- Prošeaktabohtosat leat álggahuvvon organisašuvnna/ásahusa plánain
- Galle ovddiduvvon metodaproševtta leat álggahuvvon ásahusa/organisašuvnna doaimmas
- Galle álggahuvvon doaibmabiju leat iešguđege proševttaid siskkobealde
- Galle metoda- ja fágaovddidanproševtta čađahuvvojit

Vuoruheamit 2011:s:

- Proševttat mat ovddidit sámi giella- ja kulturmáhtolašvuoda dálá dearvvašvuoda- ja sosiálabálvalusain
- Metodaovddidanproševttat
- Proševttat main leat konkrehta doaibmabijut bistevaš láchima várás
- Proševttat mat ovddidit buriid reaiduid maiguin mihtidit ja sihkarastit kvalitehta sámi álbmoga dearvvašvuoda- ja sosiálafálaldagain
- Proševttat maid ulbmilin lea láchit gielaláčat ja kultuvrraláčat heivehuvvon fuolahusa gárrenávnasgeavaheddjiid váste
- Ráhkadit buhcciide heivehuvvon dearvvašvuoda- ja sosiálafágalaš girjjálašvuoda mii lea vuodduuvvon sámi gillii ja kultuvrii. Girjjálašvuoda dahje gihppagiid jorgalahttin sámegillii ii leat vuoruhuvvon
- Ovdaproševttat dutkanideaidda ja prošektaevttohusaidda ovddideapmái
- Proševttat mátta- ja julevsámi guovlluin mat gusket váikkuhangaskaoami vuoruhemiide 2011:s, ja muđui eará doarjjaeavttuide, vuoruhuvvojit.

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot

Diedut mat galget oidnot ohcamis:

- Prošeaktačilgehus mas válddahalloyuvvojit proševtta ulbmil, boadusmihtut, olahusjoavku ja doaibmabijut mat čatnasit ovdánanplánii. Čađahan vejolašvuolta árvoštallojuvvo, ja proševtta bohtosiid gaskkusteapmi ferte válddahalloyuvvot
- Bušeahhta maid oidno gollogeahčastat čadnojuvvon doaibmabijuide ja ruhtadanplánii
- Ohcamiin galgá čilgejuvvo šaddet go doaibmabijus sierralágan váikkuhusat nissonolbmuide ja almmáiolbmuide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Gáibádušat doarjjaožžui:

- Metoda- ja ovdaproševttat galget leat čadnojuvvon dutkan- dahje oahpahasáhussii
- Doarjja ii addojuvvo doaimmaide mat adnojuvvojit ásahusa/organisašuvnna dábálaš doaibmabargun, dahje lága bokte geatnegahtton bargun
- Ii addojuvvo doarjja proševttaide mat leat juo čađahuvvon
- Proševttat mat gullet vuoruhemiide ja main leat máŋga ruhtadeaddji vuoruhuvvojit

Meroštallannjuolggadusat:

- Doarjja meroštallojuvvo vuodustuvvon ohcama ja prošektačilgehusa vuodul, eanemusat 500 000 ru.

- Prošeaktaruđaid juolludeami oktavuodas dearvvašvuoda- ja sosiálabargiid oahpahusa várás sámegeiela ja kulturipmárdusas, suohkaniidda mat leat sámegeiela hálddašanguovllus, eaktuduvvo ahte suohkan máksá 50 % prošeaktagoluin

•

Máksineavttut:

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go lea gollan vihtta vahku doarjjareivve dáhtona rájes čálalaččat dohkkehit doarjjaeavttuid
- Prošeakta galgá álggahuvvot dan bušeahttajagi go doarjja juolluduvvo ja válbmejuvvot mañimusat jagi mañná doarjjareivve beaivádeami. Erenoamáš diliin sáhtá oažžut prošeavtta válbmenbeaivvi mañiduvvot gitta guvttiin jagiin mañná doarjjareivve beaivádeami, dan ferte erenoamážit vuodustit. Jus prošeakta ii leat válbmejuvvon áigemearis, de manahuvvo doarjja almmá ovddalgihtii dieđiheami haga
- Jus doarjja lea badjel 100 000 ru, de máksojuvvo 75 % doarjagis go prošeakta álggahuvvo. Loahppa 25 % máksojuvvo go prošeakta lea čadahuvvon, prošeaktarehketdoallu ja prošeaktaraporta leat buktojuvvon. Prošeaktarehketdoalus galget leat mielde ollislaš golut ja sisaboađut, mii mearkaša dan ahte das galget leat mielde prošeavtta eará vejolaš golut ja sisaboađut. Prošeaktarehketdoalus galgá váldit mielde dušše daid goluid ja sisaboađuid mat njuolga čatnasit prošeavtta čadaheapmái. Prošeaktarehketdoallu galgá leat dahkkojuvvon nu ahte dan sáhtá buohtastahtit dohkkehuvvon gollomeroštusain. Jos leat stuorra erohusat dohkkehuvvon gollomeroštusa ja prošeaktarehketdoalu gaskka, de galgá dasa addit mearkašumiid. Prošeaktarehketdoalu galgá leat vuolláičállán prošeaktajodiheaddji/ovddasvástideaddji
- Doarjja mii lea vuollel 100 000 ru máksojuvvo ollásit dalle go prošeakta álggahuvvo
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu. Prošeaktarehketdoallu galgá reviderejuvvot revišuvdnastandárdda RS 800 ektui Revišuvnna cealkámušat revišuvdnabarggu oktavuodas erenoamáš ulbmiliiguin dahje ISA 805 ektui Erenoamáš bealit rehketdoallogeahčastagas ja erenomáš oasis, kontut dahje poasttat rehketdoallogeahčastagas. Revišuvdnaduodaštus galgá duođaštit leat go ruđat geavahuvvon doarjjareivve ulbmila mielde
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit mañnonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra mañnonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin.
- Ii sáhte vuordit eanet doarjaga namuhuvvon doaibmabidjui dahje vejolaš liigegoluide
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša Sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 850 000 ru dearvvašvuoda- ja sosiálaprošeavttaide.

9.3 Fálaldagat boarráset sápmelaččaid geavahussii

Tabealla 9.3 Fálaldagat boarráset sápmelaččaid geavahussii

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2009	Bud 2010	Rev 2010	Bud 2011 +/- 11-Rev 10	Avvik i %	
45100	Fálaldagat boarráset sápmelaččaid geavahussii a)	0	0	0	500	500	-
Sum		0	0	0	500	500	-

a) 500 000 ru lea vižžojuvvon kapihttalis 9.2.1 Dearvvašvuoda-, sosiála ja fuolahusprošeavttat, poasta 45000

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Joatkit ja viidáseappot ovddidit ásahuvvon eastadan- ja eaktodáhtolaš doaibmabijuid boarráset sápmelaččaid ektui lassin almmolaš dearvvašvuoda- ja sosiálabálvalusaide
- Fállat bagadusa ja ráđiid ja doaibmat mállen earáide geat háliidit ovddidit eaktodáhtolaš bálvalusaid sámi boarrásiidda

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Várdobáiki sámi guovddáš

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi boarrásat ja sámi giella- ja kulturguovddášat mat háliidit ásahit eastadan- ja eaktodáhtolaš doaibmabijuid boarráset sápmelaččaide lassin almmolaš bálvalusaide

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat doaibmaplána vuodul

Juolludaneavttut:

- Dárkilet doarjjaeavttut bohtet ovdan sierra doarjjareivves

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida mo juogadit doarjaga boarráset sápmelaččaid geavahussii

Jahkái 2011 várrejuvvo 500 000 ru doaibmabijuide boarráset sápmelaččaid geavaheami várás.

10 Regionála ovddideapmi

Geatnegahtti ovttasbargu Sámedikki ja stáhta ja regionála eiseválddiid gaskka váikkuha sámi giela, kultuvrra ja servodateallima nannema ja oainnusin dahkama.

Váldoulbmil

- Ealli sámi kultuvra, giella ja servodateallin dain guovlluin maidda ovttasbargošiehtadusat gusket

Strategiijat

- Háhkát buriid rámmaeavttuid sámi gillii, kultuvrii ja servodateallimii gulahallama ja ovttasbarggu bokte regionála eiseválddiiguin ja eará relevánta aktevráiguin
 - Nannet regionála ovddidanbarggu ovttasbargošiehtadusaid bokte fylkkagiellaiguin ja regionála ovddidanprográmmaiguin – Guovllu ovddidansearvevuhta
- Aktiivvalaččat váikkuhangaskaomiid geavaheami bokte nannet sámi giela, kultuvrra ja servodateallima

10.1 Väikkuhangaskaoamit

Tabella 10.1 Čoahkketabealla - Regionála ovddideapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
	Regionála ovddideapmi - eará väikkuhangaskaoamit	5 203	3 500	3 500	4 987	1 487	42,5 %
Submi		5 203	3 500	3 500	4 987	1 487	42,5 %

10.2 Regionála ovddideapmi

Tabella 10.2 Regionála ovddideapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
500	Regionála ovddideapmi - eará väikkuhangaskaoamit	5 203	3 500	3 500	4 987	1 487	42,5 %
Submi		5 203	3 500	3 500	4 987	1 487	42,5 %

Sámediggi lea dahkan ovttasbargošiehtadusaid Finnmárkku, Romssa, Norlánda, Davvi-Trøndelága, Mátta-Trøndelága, Hedmárkku ja Opplánda fylkkagielddaiguin. Šiehtadusaid ulbmilin lea nannet ja oidnosii buktit sámi giela, kultuvrra ja servodateallima ovttasbargguin fylkkagielddaiguin. Ovttasbargošiehtadusain leat oktasaš doaibmabijut ollu servodatsurggiin. Sámediggi áigu oččodit ovttasbargošiehtadusaid Oslo, Troandima ja Romssa gielddaiguin.

Regionála ovddidanruđat leat ruđat maid sámediggeráđđi hálddaša doaibmabijuide ja prošeavttaide mat ruhtaduvvojit ovttas fylkkagielddaiguin. Lagat eavttut doarjagiidda bohtet ovdan sierra doarjjareivviin.

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru Ráđđehusa sámegeiela doaibmaplána čuovvoleapmái. Dán juolludusas várrejuvvo 1 280 000 ru regionálaovddideapmái.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 4 987 000 ru regionálaovddideapmái.

11 Riikkaidgaskasaš ja sámi ovttasbargu

Sámediggi hálddaša prinsihpalaš beliid ja beroštusaid mat ovddiduvvojit ja bealuštuvvojit riikkaidgaskasaš arenain. Deatalaš lea ahte álgoálbmotdimenšuvdna nationála ja riikkaidgaskasaš forain gozihuvvo, ja ahte áššit main lea mearkkašupmi álgoálbmogiidda ovddiduvvojit sihke nationálalaččat ja riikkaidgaskasaččat. Rájáid rastá bargu dahkkojuvvo earret eará nationála ja riikkaidgaskasaš foraid ja arenaid ektui mat gusket ON:ii, Davveguovlopolitihkkii, Sámi parlamentáralaš ráđđái, Barentsovttasbargui, Davviriikkalaš ovttasbargui, Árktalaš ovttasbargui, Interreg:ii ja EO:ii.

Váldomihttomearri

- Álgoálbmogat mearridit iežaset ahtanuššama ja sis lea vejolašvuohta gozihit iežaset beroštusaid riikkaidgaskasaččat

Oassemihttomearri

- Viiddis ovttasbargu sámiid gaska rastá riikarájaid
- Sámediggi lea iešheanalís aktevra ovttasráđiid eará riikkaidgaskasaš bargguin
- Riikkaidgaskasaš álgoálbmotriekteovdáneapmi lea buorránan

Strategiijat

- Gulahallama bokte guovddáš, regionála ja báikkálaš eiseválddiiguin ja eará guoskevaš aktevrraiguin nannet rámmaeavttuid riikkaidgaskasaš barggu ja ovttasbarggu várás
 - Háhkát buriid rámmaeavttuid riikkaidgaskasaš ovttasbarggu várás gulahallama ja ovttasbarggu bokte sámiguin rastá riikkarájaid ja eará álgoálbmogiiguin
 - Čuovvolit raporteremiid ILO:ii ja ON:ii
 - Váikkuhit dan ahte Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna dohkkehuvvošii johtileamos lági mielde
 - Čuovvolit Sámedikki mearrádusaid odđa norgga-ruoŧa boazoguohtonkonvenšuvnna ektui
 - Positiivlaš ovdáneapmi nuortasámi servodagas, ja nuortasámiid ovttasbarggu viidáset ovddideapmi riikarájaid rastá
 - Váikkuhit davviguovloovddideapmái nu ahte sámi ja eará álgoálbmogiid kultuvrra ja servodaga ovddideapmi nannejuvvošii
 - Oainnusmahttit daid váttis diliid maiguin ollu máilmmi álgoálbmogat rahčēt
- Aktiivvalaččat váikkuhangaskaomiid geavaheami bokte váikkuhit dan ahte Barents álgoálbmotkantuvra Lujávrris bisuhuvvošii ja ovddiduvvošii viidáseappot
- Aktiivvalaččat váikkuhangaskaomiid bokte váikkuhit dan ahte sámi kultuvra ja servodateallin bisuhuvvošii ja ovddiduvvošii viidáseappot
- Bargat dan ala vai máhtolašvuohta riikkaidgaskasaš konvenšuvnnaid birra mat gusket álgoálbmogiidda, dás mielde maiddái ON álgoálbmotjulggaštus, buoriduvvošii

11.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 11.1 Čoahkketabealla - Riikkaidgaskasaš ja sámi ovttasbargu

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
	Njuolgga doarjagat	250	250	250	250	0,0 %
	Eará váikkuhangaskaoamit	850	1 100	1 100	1 100	0,0 %
Submi		1 100	1 350	1 350	1 350	0,0 %

11.2 Njuolgga doarjagat

Tabella 11.2 Njuolgga doarjagat - Riikkaidgaskasaš ja sámi ovttasbargu

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
505	Barents álgoálbmotkantuvra Lujávrris	250	250	250	250	0,0 %
Submi		250	250	250	250	0,0 %

11.2.1 Barents álgoálbmotkantuvra Lujávrris

Tabella 11.2.1 Barents álgoálbmotkantuvra Lujávrris

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
50500	Barents álgoálbmotkantuvra Lujávrris	250	250	250	250	0,0 %
Submi		250	250	250	250	0,0 %

Doarjaortnega mihttomearri

- Álgoálbmogiin galgá leat vejolašvuohta aktiivvalaččat searvat Barents-ovttasbargui

Doarjaortnega doarjjaoažžut

- Barents-álgoálbmotkantuvra Lujávrris

Doarjjaortnega olahusjoavku

- Álgoálbmotovddasteaddjit ja eará aktevrrat Barents-ovttasbarggus

Ulbmilolahusa eavttut

- Doaibma doaibmaplána mielde

Juolludan- ja máksineavttut

- Jagi 2011 doaibmaplána sáddejuvvo Sámediggái maŋimuštá cuoŋománu 1. b. 2011
- Jagi 2011 bušeahhtadárbbut sáddejuvvojit Sámediggái maŋimuštá cuoŋománu 1. b. 2011
- Revisora duodaštan rehketoallu jagi 2010 ovddas, sáddejuvvo Sámediggái maŋimuštá borgemánu 1. b. 2011
- Raporta ruđaid geavaheami jagi 2010 doaibmaplána ektui, maid jahkečoahkkin lea dohkkehan, sáddejuvvo Sámediggái maŋimuštá borgemánu 1. b. 2011
- 50 % doarjagis máksojuvvo bušeahhta jagi álggus. Loahppa 50 % máksojuvvo dalle go doarjjaeavttut leat ollašuttot
- Jos doarjjaeavttut eai leat ollašuttot maŋimuštá borgemánu 1. b. 2011, de ii sáhte doarjjaoažžu vuordit ahte oažžu doarjaga Sámedikkis 2012:s
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit maŋjonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reanttuid birra maŋjonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin

Meroštallannjuolggadusat

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doaibmadoarjaga juohkima Lujávrrri Barents-álgoálbmotkantuvrii

Jahkái 2011 várrejuvvo 250 000 ru Lujávrrri Barents-álgoálbmotkantuvrii.

11.3 Eará váikkuhangaskaoamit

Tabella 11.3 Eará váikkuhangaskaoamit - Riikaidgaskasaš ja sámi ovttasbargu (i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
50500	Riikaidgaskasaš doaibmabijut	150	100	100	100	0,0 %
50501	Interreg- regionála oassi	700	1 000	1 000	1 000	0,0 %
Submi		850	1 100	1 100	1 100	0,0 %

11.3.1 Riikaidgaskasaš doaibmabijut

Sámediggeráđđi hálddaša ruđaid riikaidgaskasaš doaibmabijuide ja proševttaide maidda muđui ii leat ruhta Sámedikki váikkuhangaskaoapmeortnegiin. Lagat eavttut bohtet ovdan sierra doarjjareivviin. Ortneha hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 100 000 ru ruhta riikaidgaskasaš doaibmabijuide.

11.3.2 Interreg regionála oassi

Interreg ruđaid hálddaša sámediggeráđđi doaibmabijuide ja prošavttaide maidda muđui ii leat ruhta Sámedikki váikkuhangaskaoapmeortnegiin. Lagat doarjjeavttut bohtet ovdan sierra doarjjeivviin. Várrejuvvojit ruđat Interreg 2007 – 2013 prošavttaid sámi regionála ruhtadeapmái, oasseprográmma Sápmi.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi. Jahkái 2011 várrejuvvo 1 000 000 ru Interreg:ii, mas 600 000 ru várrejuvvo álggahuvvon mánggajagáš prošavttaide.

12 Sámi organisašuvnnat

Demokrátalaš servodat lea sorjavaš aktiivvalaš ja girjás organisašuvdnaeallimis. Sámi organisašuvnnat leat deatalaš oasálaččat sámi servodaga ovddideamis.

Váldomihttomearri

- Girjás sámi organisašuvdnaeallima bisuheapmi

Strategiija

- Váikkuhangaskaomiid aktiivvalaš geavaheami bokte láchčit diliid girjás organisašuvdnaeallimii

Jagi 2011 álggus áigu Sámediggi álggahit proseassa dan ektui ahte rievdadit doarjaga sámi organisašuvnnaide. Ulbmilin lea ahte vejolaš rievdadusat galget dahkkojuvvot 2012 bušeahhtajagi rájes. Rievdadusat dahkkojuvvojit sámi organisašuvnnaiguin gulahallama bokte.

12.1 Váikkuhangaskaoamit

Tabella 12.1 Čoahkketabealla - Sámi organisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
	Ohcanvuđot doarjja	4 402	4 151	4 151	4 201	50	1,2 %
Submi		4 402	4 151	4 151	4 201	50	1,2 %

12.2 Ohcanvuđot doarjagat

Tabella 12.2 Ohcanvuđot doarjja - Sámi organisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
750	Sámi váldoorganisašuvnnat	2 452	2 451	2 451	2 451	0	0,0 %
754	Sámi politihkalaš bellodagat	250	0	0	0	0	-
755	Sámi rájaidrasttiedaddjioorganisašuvnnat	350	350	350	350	0	0,0 %
756	Sámi kulturoorganisašuvnnat	350	350	350	400	50	14,3 %
757	Sámi ealáhusorganisašuvnnat	500	500	500	500	0	0,0 %
758	Sámi dásseárvoorganisašuvnnat	301	300	300	300	0	0,0 %
759	Sámi org. mat barget áššiiguin mat gusket sidjiide geat masse oahpu nuppi máilmmisoadi soadi	199	200	200	200	0	0,0 %
Submi		4 402	4 151	4 151	4 201	50	1,2 %

12.2.1 Sámi válldoorganisašuvnnat

Tabella 12.2.1 Sámi válldoorganisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
75000	Sámi válldoorganisašuvnnat	2 452	2 451	2 451	2 451	0,0 %
Submi		2 452	2 451	2 451	2 451	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri

- Sámi válldoorganisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku:

- Sámi válldoorganisašuvnnat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi válldoorganisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Doarjja ii addojuvvo sámi riikapolitihkalaš organisašuvnnaid vuollásašorganisašuvnnaide mat ožžot eará almmolaš doaibmadoarjaga
- Organisašuvnnat fertejit duođaštit ahte dain ledje 31.12.10 muttus unnimusat 300 lahtu mat leat máksán lahttovuođa, ja ahte ledje lahtut unnimusat 3 fylkkas. Juohke báikkálaš searvvis galget leat unnimusat 10 lahtu mat leat máksán lahttovuođa. Lahttolista galgá biddjojuvvot mielde.
- Juohke gielddas sáhtta registreret 3 báikkálaš searvvi jus okta dain lea nuoraidsearvi
- Organisašuvnna lahttomáksu ii galgga leat eahpegorraš unni go buohtastahtta eará vástesaš organisašuvnnaiguin
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušehtadárbu. Bušehtadárbbut galget dávistit doaibmapláni
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttain Sámedikki bušehtas, eai leat doarjjavuogadahttojuvvon dán ortnega bokte
- Organisašuvnnain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušehta bokte galgá leat unnimusat 40-60 % sohka bealovddastus stivrras 2012 bušehttajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 30 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daid organisašuvnnaide, mat ollašuttet juolludaneavttuid. Stuorámuš submi vuodđodoarjjan sámi válldoorganisašuvnna nammii biddjojuvvo 367 650 ru.

b) Doaibmadoarjja:

- 70 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.10 lahttologu mielde. Stuorámuš submi aktivitehtadoarjjan sámi válldoorganisašuvnna nammii biddjojuvvo 1 000 000 ru.

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.10 muttus lea buktojuvvon Sámediggái. Maŋimus máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon maŋimusá golggotmánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon

- Doarjja máksojuvvo dan bušeahhtajagi goas dat juolluduvvo
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuođas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjareivve eavttuide dávistemiiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin

Ortnega hálldaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 451 000 ru sámi válldoorganisašuvnnaide.

12.2.2 Sámi rájástideaddji organisašuvnnaid

Tabella 12.2.2 Rájáidrastideaddji sámi organisašuvnnaid

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
75500	Rájáidrastideaddji sámi organisašuvnnaid	350	350	350	350	0	0,0 %
Submi		350	350	350	350	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri

- Sámi rájástideaddji organisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku

- Sámi rájástideaddji organisašuvnnaid

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi rájástideaddji organisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Organisašuvnnaid fertetit duodáhtit ahte dain ledje 31.12.10 muttus unnimusat 30 lahtu mat leat máksán lahttovuođa, ja ahte ledje lahtut guovtti riikkas Sámis. Lahttolista galgá biddjojuvvo mielde
- Galgá ráhkaduvvot doaimaplána ja bušeahhtadárbu. Bušeahhtadárbbut galget dávistit doaimaplánii
- Organisašuvnnaid mat ožžot doaimadoarjaga eará poasttain Sámedikki bušeahhtas, eai leat doarjjavuoigadahttojuvvon dán ortnega bokte
- Organisašuvnnaid mat ožžot doaimadoarjaga Sámedikki bušeahhta bokte galgá leat unnimusat 40-60 % sohka bealovddastus stivrras 2012 bušeahhtajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohhta daid organisašuvnnaid mat devdet juolludaneavttuid

b) Doaimbadoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.10 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.10 nammii lea buktojuvvon Sámediggái. Mañimuš máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon mañimuštá golggotmánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušeahttajagi go dat juolluduvvo
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvnot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit mañjonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra mañjonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin

Ortnega hálddaša Sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 350 000 ru sámi rájárasttideaddji organisašuvnnaide.

12.2.3 Sámi kultur- ja nuoraidorganisašuvnnat

Tabealla 12.2.3 Sámi kultur- ja nuoraidorganisašuvnnat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
75600	Sámi kultur- ja nuoraidorganisašuvnnat	350	350	350	400	50 14,3 %
Submi		350	350	350	400	50 14,3 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi kultur- ja nuoraidorganisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku:

- Sámi kulturorganisašuvnnat
- Riikaviidosáš bellodatpolitihkalaččat sorjjasmeahttun sámi nuoraidorganisašuvnnat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi kultur- ja nuoraidorganisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2011. Ohcamat mat bohtet mañjá dán dáhtona eai realitehta meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Kulturorganisašuvnnat fertetit duođaštit ahte dain ledje 31.12.10 muttus unnimusat 30 lahtu mat leat máksán lahttovođa, ja ahte ledje lahtut unnimusat guovtti gielddas. Sámi museasearvái ii guoskka eaktu lahttologu ektui. Lahttolista galgá biddjojuvnot mielde.

- Riikaviidosas nuoraidorganisašuvnnain galget leat lahtut unnimusat golmma fylkkas ja galget duođaštit ahte 31.12.10 muttus ledje unnimusat 50 máksán lahtu.
- Doarjja ii addojuvvo organisašuvnnaide mat leat daid organisašuvnnaid báikkálaš searvvit, mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttain Sámedikki bušehtas
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttaid bokte Sámedikki bušehtas, eai leat doarjjavuogadattojuvvon dán ortnega bokte
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušehtadárbu. Bušehtadárbbut galget dávistit doaibmapláni
- Ásahasat mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušehta bokte galgá leat unnimusat 40-60 % sohkabealovddastus stivrras 2012 bušehttajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid

b) Doaibmadoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.10 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.10 muttus lea buktojuvvon Sámediggái. Mañimuš máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon mañimuštá golggotmánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalodárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušehttajagi go dat juolluduvvo
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkehtes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit mañjonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosas lága reanttuid birra mañjonan máksimiid jna. oktavuođas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin.
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin.

Ortnega hálldaša Sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 400 000 ru sámi kultur- ja nuoraidorganisašuvnnaide.

12.2.4 Sámi ealáhusorganisašuvnnat

Tabella 12.2.4 Sámi ealáhusorganisašuvnnat

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
75700	Sámi ealáhusorganisašuvnnat	500	500	500	500	0,0 %
Submi		500	500	500	500	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomeari:

- Sámi ealáhusorganisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku:

- Sámi ealáhusorganisašuvnnat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi ealáhusorganisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Ealáhusorganisašuvnnain fertejit 31.12.10 muttus leat unnimusat 40 lahtu mat leat máksán lahttovuođa, ja lahtut unnimusat guovtti fylkkas. Unnimusat 20 % lahtuin galgá leat ealáhusdianas. Golmma jagi álggahanmutter sáhtá dás spiehkastit. Lahttolista galgá biddjojuvvot mielde.
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušeahhtadárbu. Bušeahhtadárbbut galget dávistit doaibmapláni
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttaid bokte Sámedikki bušeahhtas, eai leat doarjjavuogidahttojuvvon dán ortnega bokte
- Doarjja ii addojuvvo organisašuvnnaide mat ožžot doaibmadoarjaga stáhtalaš bušeahhtaid bokte
- Organisašuvnnain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušeahhtaid bokte galgá leat unnimusat 40-60 % sohka bealovddastus stivrras 2012 bušeahhtajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohtta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid.

b) Doaibmadoarjja

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.10 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.10 muttus lea buktojuvvon Sámediggái. Maŋimuš máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon maŋimuštá golgotmánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duodaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušeahhtajagi go dat juolluduvvo
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahhtes ruđat galget máksojuvvot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtá Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhtit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtá bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Ortnega hálddaša Sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 500 000 ru sámi ealáhusorganisašuvnnaide.

12.2.5 Sámi dásseárvoorganisašuvnnat

Tabella 12.2.5 Sámi dásseárvoorganisašuvnnat

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %	
75800	Sámi dásseárvoorganisašuvnnat	301	300	300	300	0	0,0 %
Submi		301	300	300	300	0	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi dásseárvoorganisašuvnnaid bisuheapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžu ja olahusjoavku:

- Sámi dásseárvoorganisašuvnnat

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi dásseárvoorganisašuvnnaid lohku

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea guovvamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beavvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Organisašuvnnat fertejit duođaštit ahte dain ledje 31.12.10 muttus unnimusat 20 lahtu mat leat máksán lahtovuoda, ja ahte ledje lahtut unnimusat guovtti gielddas. Lahttolista galgá biddjojuvvo mielde.
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušehtadárbu. Bušehtadárbbut galget dávistit doaibmapláni
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poastaid bokte Sámedikki bušehtas, eai leat doarjjavuoigadahttojuvvon dán ortnega bokte

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuoddodoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohhta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid

b) Doaibmadoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.10 lahttologu mielde

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.10 muttus lea buktojuvvon Sámediggái. Maŋimus máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon maŋimusá golggotmánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoallodárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušehtajagi go dat juolluduvvo
- Sámediggi sáhtá gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta

vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahkes ruđat galget máksojuvvo ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit maŋŋonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra maŋŋonan máksimiid jna. oktavuodas

- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjareivve eavttuide dávistemiiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašeami ođasmahttin

Ortnega hálldaša Sámediggeráđdi dahje dat orgána masa sámediggeráđdi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 300 000 ru sámi dásseárvoorganisašuvnnaide.

12.2.6 Sámi organisašuvnnat mat barget nuppi máilme soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin

Tabella 12.2.6 Sámi org. mat barget áššiiguin mat gusket sidjiide geat masse oahpu nuppi máilmmisoađi soađi geažil

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
75900	Sámi org. mat barget áššiiguin mat gusket sidjiide geat masse oahpu nuppi máilmmisoađi soađi geažil	199	200	200	200	0,0 %
Submi		199	200	200	200	0,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bisuhit sámi organisašuvnnaid mat barget nuppi máilme soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi organisašuvnnat mat barget nuppi máilme soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin

Ulbmilolahusa eavttut:

- Sámi organisašuvnnaid lohku mat barget nuppi máilme soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin

Juolludaneavttut:

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2011. Ohcamat sáddejuvvon dien beaivvi maŋŋá, eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Organisašuvnnat fertejit duodaštit ahte dain ledje 31.12.10 muttus unnimusat 20 lahtu mat leat máksán lahttovuoda. Lahttolistu galgá biddjojuvvo mielde
- Galgá ráhkaduvvot doaibmaplána ja bušeahtadárbu. Bušeahtadárbbut galget dávistit doaibmapláni
- Organisašuvnnat mat ožžot doaibmadoarjaga eará poasttaid bokte Sámedikki bušeahtas, eai leat doarjjavuoigadahttojuvvon dán ortnega bokte
- Organisašuvnnain mat ožžot doaibmadoarjaga Sámedikki bušeahta bokte galgá leat unnimusat 40-60 % sohkaalovddastus stivrras 2012 bušeahttajagi rájes

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohhta daid organisašuvnnaide mat devdet juolludaneavttuid. Stuurámuš submin vuodđodoarjagis organisašuvnna nammii biddjojuvvo leat 75 000 ru.

b) Doaibmadoarjja:

- 50 % jahkásaš rámmas juogaduvvo gorálaččat 31.12.10 lahttologu mielde. Stuurámuš submi doaibmadoarjagis biddjojuvvo leat 50 000 ru.

Máksineavttut:

- 50 % doarjagis máksojuvvo máksinávžžuhusa mielde, loahppa 50 % máksojuvvo dalle go rehketdoallu ja raporta ruđaid geavaheamis 31.12.10 muttus lea buktojuvvon Sámediggái. Mañimuš máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon mañimuštá golggoamánu 1. b. 2011
- Jus doarjja lea badjel 150 000 ru, de galgá registrerejuvvon dahje stáhtafápmuduvvon rehketdoalldárkkisteaddji duođaštit rehketdoalu mii čájeha mo ruđat leat geavahuvvon
- Doarjja máksojuvvo dan bušeahhtajagi go dat juolluduvvo
- Sámediggi sáhtta gáibidit ahte doarjja máksojuvvo ruovttoluotta jos doarjjaoažžu ii deavdde eavttuid nugo eaktuduvvon doarjjareivves, addá boasttu dieđuid dahje doarjja ii leat geavahuvvon juolludusa ulbmila ektui dahje jos doarjja lea máksojuvvon menddo ollu dahje jos doarjjaáhta vuvdojuvvo ovdal go lea gollan vihtta jagi máksindáhtona rájes. Geavatkeahces ruđat galget máksojuvnot ruovttoluotta. Jos doarjjaoažžu ii mávsse daid ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit ruđaid ruovttoluotta. Jos ruđat eai máksojuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjojuvvon, de sáhttit dasa lassin gáibidit mañjonanreanttuid, gč. juovlamánu 17. b. 1976 nr 100 mannosáš lága reanttuid birra mañjonan máksimiid jna. oktavuodas
- Sámediggi sáhtta bearráigeahččat ahte doarjjaruđat geavahuvvojit eavttuid mielde ja doarjjareivve eavttuide dávistemiiin
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálldašemi ođasmahttin

Ortnega hálldaša Sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 200 000 ru sámi organisašuvnnaide mat barget nuppi máilmme soađi geažil oahpu massán olbmuid áššiiguin.

13 Eará váikkuhangaskaoamit

Tabealla 13.0 Čoahkketabealla - Eará váikkuhangaskaoamit

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
	Váikkuhangaskaoamit maid sámediggeráđđi hálldaša	2 386	1 350	1 950	2 450	500 25,6 %
	Váikkuhangaskaoamit maid dievasčoahkkinjodihangodd	4 860	4 232	4 232	4 232	0 0,0 %
Submi		7 246	5 582	6 182	6 682	500 8,1 %

13.1 Váikkuhangaskaoamit Sámediggeráđi geavahussii

Tabella 13.1 Váikkuhangaskaoamit maid sámediggeráđdi hálddaša

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
501	Friija váikkuhangaskaoamit	778	300	300	300	0,0 %
510	Dásseárvodoaibmabijut	0	300	300	300	0,0 %
506	Doarjja sámi mátkecaláhusaid	300	0	0	0	-
507	Ásahusdieđáhusa čuovvleapmi	1 308	0	350	350	0,0 %
508	Sámi lohanguovddáš	0	500	500	500	0,0 %
509	Verddeprošeakta	0	250	250	250	0,0 %
511	Čállin- ja lohkanveahkki boarráset sápmelaččaid	0	0	250	250	0,0 %
512	Prošeakta duhkorasat ja ped.ávdnasat	0	0	0	500	-
Submi		2 386	1 350	1 950	2 450	25,6 %

13.1.1 Friija váikkuhangaskaoamit

Tabella 13.1.1 Friija váikkuhangaskaoamit

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
50100	Friija váikkuhangaskaoamit	778	300	300	300	0,0 %
Submi		778	300	300	300	0,0 %

Friija ruđat leat ruđat maid sámediggeráđdi geavaha doaibmabijuide mat muđui eai oččoše doarjaga Sámedikki váikkuhangaskaomiin. Lagat doarjjaeavttut ovdanbohtet sierra doarjareivves.

Ortnega hálddaša sámediggeráđdi dahje dat orgána masa sámediggeráđdi fápmuda válldi.

Jagis 2011 várrejuvvo 300 000 ru friija váikkuhangaskaomiide.

13.1.2 Dásseárvodoaibmabijut

Tabella 13.1.2 Dásseárvodoaibmabijut

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
51000	Dásseárvodoaibmabijut	0	300	300	300	0,0 %
Submi		0	300	300	300	0,0 %

Sámediggi áigu váikkuhit dásseárvosaš sámi servodaga dainna lágiin ahte nisssonolbmui ja almmáiolbmui leat seammalágan vuoigatvuodát, geatnegasvuodát ja vejolašvuodát. Danne doarju Sámediggi dakkár orgána ásaheami mii diehtjojuohkin- ja duodaštandoaimma bokte ovdánahtta dásseárvvu ja vealaheami vuostálastima sámi servodagas.

300 000 ru várrejuvvo joatkit 3-jagáš geahččalanprošeavtta mii lea ovttasbargu Mánáid-, dásseárvo- ja searvadahttindepartemeanttain ja Ođasmahttin-, hálldahus- ja girkodepartemeanttain. Virgi lea ásahuvvon Gálđui, mii earret eará galgá bargat vealaheami vuostálastimiin, dásseárvvuin ja olámuttuin.

Dásseárvodoaibmabijuid ruđaid geavaha Sámediggeráđdi doaibmabijuide mat muđui eai oččoše doarjaga Sámedikki váikkuhangaskaomiin. Doarjaga lagat eavttut bohtet ovdan sierra doarjareivviin.

Jahkái 2011 várrejuvvo 300 000 ru dásseárvodoaibmabijuide.

13.1.3 Ásahusdieđáhusa čuovvleapmi

Tabella 13.1.3 Ásahusdieđáhusa čuovvleapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
50700	Ásahusdieđáhusa čuovvleapmi	1308	0	350	350	0,0 %
Submi		1 308	0	350	350	0,0 %

Sámediggeráđđi mearridii borgemánu 21. b. 2009 dieđáhusas sámi ásahusovddideamis “Sámi ásahusat ja siviila sámi servodat”, mii maŋŋá ovddiduvvui dievasčoahkkimii. Dán dieđáhusas evttohuvojit doaibmabijut mat gusket ovttaskas ásahusaide njuolga stivranammademiid, organisašuvdnahámi ja ovttahttimiid ektui, ja ahte doaibmabijut galget čuovvoluvvot ovttaskas ásahusaid ja Sámedikki gaskka gulahallamiin. Čájeha ahte ásahusain leat sierra lágan proseassadárbbut dan ektui movt dustet ásahusdieđáhusa, erenoamážit juridihkalaš beliid ektui.

Jahkái 2011 várrejuvvo 350 000 ru ásahusdieđáhusa čuovvleapmái.

13.1.4 Sámi lohkanguovddáš

Tabella 13.1.4 Sámi lohkanguovddáš

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
50800	Sámi lohkanguovddáš	0	500	500	500	0,0 %
Submi		0	500	500	500	0,0 %

Sámi lohkanguovddáš galgá leat lohkan- ja čállinoahpahusa ja njálmmálaš giellaovddideami nationála resursaguovddáš sámi mánáidgárddiin, vuodđoskuvllain, joatkkaohpahasas, rávesolbmuidoahpahasas ja alit oahpahasas. Sámi lohkanguovddáš lea Sámi allaskuvllas.

Doarjjaoažžu:

- Sámi allaskuvla/Samisk høgskole

Lagat eavttut bohtet ovdan doarjjareivves.

Jahkái 20101várrejuvvo 500 000 ru Sámi lohkanguovddášii.

13.1.5 Verdde-prošeakta

Tabella 13.1.5 Verddeprošeakta

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
50900	Verddeprošeakta	0	250	250	250	0,0 %
Submi		0	250	250	250	0,0 %

Verdde-prošeavtta ulbmilin lea searvvahit mánáid, nuoraid ja boarrásiid oktasaš prošeaktii, man oktavuodas boarrásat sámiid máhtolašvuolta geavahuvvo buktit oidnosii árvvolaš árbedieđuid nu ahte dat váikkuha dán máhtolašvuolta stuorát áddejumi ja suodjaleami, rastá ahkerájiid, kultuvrra, giela ja geográfalaš gullevašvuolta.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válddi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 250 000 ru Verdde-prošeaktii.

13.1.6 Čállin- ja lohkanveahkki boarráset sámiide

Tabella 13.1.6 Čállin- ja lohkanveahkki boarráset sápmelaččaid

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
51100	Čállin- ja lohkanveahkki boarráset sápmelaččaid	0	0	250	250	0	0,0 %
Submi		0	0	250	250	0	0,0 %

Reviderejuvvon 2010 bušehtas várrejuvvui 250 000 ru johttibálvalusa ásaheapmái vuorraset sámeigielaigiid várás geat dárbbasit čállin- ja lohkanveahki.

Ortnega hálddaša Sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 250 000 ru boarráset sápmelaččaid čállin- ja lohkanveahki várás.

13.1.7 Prošeavttat mánáidgárddiid sámi duhkorasaid ja pedagogalaš ávdnasiid ektui

Tabella 13.1.7 Prošeakta duhkorasat ja ped.ávdnasat mánáidgárddiide

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
51200	Prošeakta duhkorasat ja ped.ávdnasat mánáidgárddiide a)	0	0	0	500	500	-
Submi		0	0	0	500	500	-

a) 500 000 ru lea vižžojuvvon kapihttalas 4.2.3 Mánáidgárddit, poasta 10200

Mánáidgárddiid 2006 rámmaplána mielde galgá mánáidgárddi doarjut máná sin kultuvrralaš ja individuála eavttuid vuodul. Dárbbasuvvojit duhkorasat ja pedagogalaš ávdnasat mat speadjalastet sámi servodaga girjái vuoda.

Dán čuovvoleapmin álggaha Sámediggi prošeavtta mii váikkuha dan ahte mánáidgárddiid geavahasat leat sámi duhkorasat ja pedagogalaš ávdnasat.

Ortnega hálddaša sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 500 000 ru prošeaktii mánáidgárddiid sámi duhkorasat ja pedagogalaš ávdnasat.

13.2 Váikkuhangaskaoamit dievasčoahkkinjođiheddjiid geavahussii

Tabella 13.2 Váikkuhangaskaoamit maid dievasčoahkkinjođihangoddi hálddaša

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
502	Sámedikki politihkalaš joavkkut	1 872	3 219	3 219	3 219	0	0,0 %
503	Opposišuvvna bargoeavttut	988	1 013	1 013	1 013	0	0,0 %
504	2009 Sámediggeválgga listtat	2 000	0	0	0	0	-
Submi		4 860	4 232	4 232	4 232	0	0,0 %

13.2.1 Sámedikki politihkalaš joavkkut

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Bures organiserejuvvon politihkalaš joavkkut Sámedikkis

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Joavkkut Sámedikkis main lea stáhtus joavkun Sámedikki politihkalaš dási njuolggadusaid mielde, maid Sámediggi lea mearridan 10.02.94 ja rievadan 28.11.07

Juolludaneavttut:

- Doarjja máksojuvvo dan bušeahhtajagi go dat juolluduvvo. Máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon ovdal golggotmánu 1. b. 2011
- Ruðaid geavaheamis gáibiduvvo raporta ja rehketoallu mat sáddejuvvojit Sámedikki dievasčoahkkinjodiheddjiide maŋimuštá cuoŋománu 1. b. 2011
- Muđui gusket njuolggadusat ruðaid geavaheamis Sámedikki politihkalaš joavkkuide, maid Sámediggi lea mearridan 30.11.06

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 5 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohhta daidda joavkkuide mat lea registrerejuvvon Sámedikkis, geahča njuolggadusaid ruðaid geavaheamis Sámedikki politihkalaš joavkkuide, maid Sámediggi lea mearridan 30.11.06

b) Doarjja áirraslogu mielde:

- 95 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohhta buot áirasiidda.

Sámedikki dievasčoahkkinjodiheddjit hálddašit ortnega.

Jagis 2011 várrejuvvo 3 219 000 ru Sámedikki politihkalaš joavkkuide.

13.2.2 Opposišuvnna bargoeavttut

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámedikki opposišuvnna bargoeavttuid buorideapmi

Doarjjaortnega olahusjoavku

- Joavkkut Sámedikkis main lea stáhtus joavkun Sámedikki politihkalaš dási njuolggadusaid mielde, maid Sámediggi lea mearridan 10.02.94 ja rievdadan 28.11.07, ja mat leat meroštallan iežaset gullat opposišudni.

Juolludaneavttut:

- Doarjja máksojuvvo dan bušeahhtajagi go dat juolluduvvo. Máksinávžžuhus galgá leat ovddiduvvon maŋimuštá golggotmánu 1. b. 2011
- Ruðaid geavaheamis gáibiduvvo raporta ja rehketoallu mat sáddejuvvojit Sámedikki dievasčoahkkinjodiheddjiide maŋimuštá cuoŋománu 1. b. 2011
- Muđui gusket njuolggadusat ruðaid geavaheamis Sámedikki politihkalaš joavkkuide, maid Sámediggi lea mearridan 30.11.06

Meroštallannjuolggadusat:

a) Vuodđodoarjja:

- 10 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohhta joavkkuid gaskka mat leat Sámedikki opposišuvnnas

b) Doarjja áirraslogu mielde:

- 90 % jahkásaš rámmas juogaduvvo luohhta buot áirasiid nammii daidda joavkkuide mat leat opposišuvnnas

Sámedikki dievasčoahkkinjođiheaddjit hálldašit ortnega.

Jahkái 2010 várrejuvvo 1 013 000 ru opposišuvnna bargoeavttuid várás.

14 Sámeálbmotfoanda

Stuorradiggi lea Sámeálbmotfoanddas várren 75 miljon ru oktasaš buhtadussan daid vahágiid ja eahperievtti ovddas maid dáruiduhttinpolitihkka lea dagahan sámi álbmogii. Foandda buvttadus/reanttut váldojuvvojedje geavahussii 2008:s ja daid hálldaša Sámediggi. Stuorradiggi lea bidjan eaktun ahte sámeálbmotfoanda ii galgga geavahuvvot individuála buhtadussan.

Jahkásaš buvttadusa geavaheapmi mearriduvvo bušehtas mearrádusa vuodul mas leat vuoruheamit ja ángiruššansuorggit válgaáigodahkii, gč. ášši 47/09.

Jahkái 2011 várrejuvvo 5 500 000 ru sámeálbmotfoanddas.

14.1 Sámeálbmotfoanda

Tabealla 14.1 Čoahkketabealla - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
	Ohcanvuđot doarjagat	10 939	5 850	5 850	4 500	-1 350	-23,1 %
	Ovvdian-, čielggadan- ja duodaštanruđat	1 725	3 150	3 150	1 000	-2 150	-68,3 %
Submi		12 664	9 000	9 000	5 500	-3 500	-38,9 %

14.2 Ohcanvuđot doarjagat - Sámeálbmotfoanda

Tabealla 14.2 Ohcanvuđot doarjagat - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
60010	Giellaovddidandoaibmabijut	4 049	1 500	1 500	1 200	-300	-20,0 %
60020	Árbediehtu - Duodaštan- ja gaskkustanprošeavttat	2 222	1 850	1 850	1 300	-550	-29,7 %
60030	Girjjálašvuohta	4 668	2 500	2 500	2 000	-500	-20,0 %
Submi		10 939	5 850	5 850	4 500	-1 350	-23,1 %

14.2.1 Giellaovddideapmi - sámeálbmotfoanda

Tabealla 14.2.1 Giellaovddideapmi - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
60010	Giellaovddidandoaibmabijut	4 049	1 500	1 500	1 200	-300	-20,0 %
Submi		4 049	1 500	1 500	1 200	-300	-20,0 %

Ortnega eavttut bohtet ovdan kapihttaliin 5.3.1 ja 5.3.2 Giellaprošeavttat. Ruđat juogaduvvojit kapihttaliid gaska dárbbu mielde.

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 200 000 ru doarjjan giellaovddideapmái – sámeálbmotfoanda.

14.2.2 Árbediehtu – duodašteapmi ja gaskkusteapmi - Sámeálbmotfoanda

Tabecalla 14.2.2 Árbediehtu - Duodašteapmi ja gaskkusteapmi - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
60020	Árbediehtu - Duodaštan- ja gaskkustanprošeavttat	2 222	1 850	1 850	1 300	-550 -29,7 %
Submi		2 222	1 850	1 850	1 300	-550 -29,7 %

Árbediehtu lea deatalaš oassi sámi kultuvrras ja identitehtas. Árbediehtu čatnasa earret eará iešgudege geavahanmálliide ja luondduresurssaid hálddašeapmái. Dát vásihusvuđot máhttu gaskkustuvvo boarráset buolvvain nuorat buolvvaide, njálmmálaš čilgeumiid ja geavatlaš hárbhallama bokte.

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámi árbedieđuid duodašteapmi ja gaskkusteapmi

Doarjjaortnega doarjjaoažžut:

- Almmolaš ja priváhta ásahusat ja organisašuvnnat

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sámi álbmot Norggas ja muđui álbmot

Ulbmilolahusa eavttut:

- Man ollu álggahuvvon prošeavttat ja doaibmabijut 2011:s
- Man ollu prošeavttat leat gárvvistuvvon ja gaskkustuvvon 2011:s

Vuoruheamit 2011:s

- Prošeavttat mat kártejit ja duodaštít árbedieđuid ja historjjálaš geavaheami, mas mielde maiddáai ávnnaskeahces kulturárbi
- Prošeavttat mat maiddáai fátmastit vuoiŋŋalaš beali ávnnaskeahces kulturárbbis
- Prošeavttat mat váikkuhit sámi álbmotmedisiinna duodašteami ja bisuheami
- Prošeavttat mat duodaštít movt nissonolbmot geavahedje ja gaskkustedje árbedieđuid

Juolludaneavttut

- Ohcanáigemearri lea njukčamánu 1. b. 2011. Ohcamat mat bohtet dien áigemeari maŋŋá eai meannuduvvo
- Sámedikki ohcanskovvi ortnega várás berrešii geavahuvvot
- Doarjja ii addojuvvo doaibma- ja investerengoluide

Dieđut mat galget leat mielde ohcamis:

- Prošeaktačilgehus mas válddahallojuvvojit boadusulbmil, olahusjoavku, ovdánaplána, čadahanvejolašvuohta ja prošeavtta bohtosiid gaskkusteapmi
- Bušeahhta mas lea gollogeahčastat mii čatnasa doaibmabijuide ja ruhtadanpláni
- Ohcamiin galgá čilgejuvvo buktet go ohccojuvvon doaibmabijut sierralágan váikkuhusaid nissonolbmuid ja almmáiolbmuid
- Muđui gustojit dat njuolggadusat maid Sámediggi lea mearridan áššis 43/07 Sámedikki ohcanvuđot doarjjahálddašeami ođasmahttin

Gáibádusat doarjjaoažžui:

- Duodaštanávdnasiid galgá sáhttit bidjat registarii sámi duodaštuvvon árbedieđuid gaskkusteami hálddašemis nu ahte eaiggátvuohta ja personsuodjalus gozihuvvo.

Ortnega eavttut bohtet ovdan kapihttalas 6.3.1.1 Girijálašvuhta.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 000 000 ru doarjjan girijálašvuhtii sámeálbmotfoanddas.

14.3 Ovddidan-, čielggadan- ja duodaštanruđat - Sámeálbmotfoanda

Tabecalla 14.3 Ovddidan-, čielggadan- ja duodaštanruđat - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
601	Giellaprográmma	1 075	2 500	2 500	800	-1 700	-68,0 %
602	Árbedieđu duodašteapmi ja gaskkusteapmi	650	650	650	200	-450	-69,2 %
Submi		1 725	3 150	3 150	1 000	-2 150	-68,3 %

14.3.1 Giellaprográmma

Tabecalla 14.3.1 Giellaprográmma - Sámeálbmotfoanda

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
60100	Giellaprográmma	1 075	2 500	2 500	800	-1 700	-68,0 %
Submi		1 075	2 500	2 500	800	-1 700	-68,0 %

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Sámeagiela nannen ja ovddideapmi

Doarjjaoažžu:

- Sámi Allaskuvla/ Samisk høgskole

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Sápmelaččat geat leat rávis olbmot ja háliidit oahppat sámeagiela

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat oktasaš prošeaktačilgehusa vuodul Sámi allaskuvlla ja Sámedikki gaskka.
- Ovttasbargu relevánta fágabirrasiguin, nugo sámi giellaguovddážiiguin

Juolludaneavttut:

- Lagat eavttut doarjaga várás bohtet ovdan sierra doarjjareivves

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjaga juolludeami Sámi Allaskuvlii

Ortnega hálddaša Sámediggeráđđi dahje dat orgána masa sámediggeráđđi fápmuda válldi.

Jahkái 2011 várrejuvvo 800 000 ru giellaprográmmii - sámeálbmotfoanda.

14.3.2 Árbedieđu duodašteapmi ja gaskkusteapmi

Tabecalla 14.3.2 Árbedieđu duodašteapmi ja gaskkusteapmi

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
60201	Ovddasmanniprošeakta Árbedieđu, kártema, fuolaheami ja geavaheami	650	650	650	200	-450	-69,2 %
60202	Registara ovddideapmi árbedieđu hálddašeami várás	0	0	0	0	0	-
Submi		650	650	650	200	0	0,0 %

14.3.2.1 Árbedieđuid kárten vuogádatlaččat

Doarjjaortnega mihttomearri:

- Metodalaš vuodu ovddideapmi árbedieđuid vuogádatlaččat kártemii.

Doarjjaoažžu:

- Sámi allaskuvla

Doarjjaortnega olahusjoavku:

- Ásahusat ja organisašuvnnat, vejolaččat ovttaskas olbmot geat ovttaskabarget áhahusaiguin ja organisašuvnnaiguin mat duodaštít árbedieđuid

Ulbmilolahusa eavttut:

- Doaimmat oktasaš prošeaktačilgehusa vuodul Sámi allaskuvlla ja Sámedikki gaskka.
- Ovttaskargu relevánta fágabirrasiguin, sámegeilla- ja kulturguovddážiiguin, ja árbevieruid guddiiguin sámi árbedieđuid siskkobealde

Juolludaneavttut:

- Lagat eavttut doarjaga várás bohtet ovdan sierra doarjjareivves

Meroštallannjuolggadusat:

- Sámedikki dievasčoahkkin mearrida doarjaga juohkima Sámi allaskuvlii

Jahkái 2011 várrejuvvo 200 000 ru árbedieđuid vuogádatlaččat kártemii.

15 Eará doaibmabijut mat eai leat váikkuhangaskaoamit

Tabella 15.0 Eará doaibmabijut

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
800	Sámedikki konferánsat	649	1 150	1 150	1 350	200	17,4 %
801	Sámiide guoski statistihka Norggas	77	0	0	375	375	-
850	Bálkkašumiid ja stipeandaid juohkin	196	100	100	100	0	0,0 %
860	Dutkan ja ovddideapmi, čielggadeamit ja duod.prošeavt	2 004	900	900	1 300	400	44,4 %
899	Árvvoštallamat	500	500	500	900	400	80,0 %
Submi		3 426	2 650	2 650	4 025	1 375	51,9 %

15.1 Konferánsat Sámedikki olis

Tabella 15.1 Sámedikki konferánsat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
800	Sámedikki konferánsat	649	1 150	1 150	1 350	200	17,4 %
Submi		649	1 150	1 150	1 350	200	17,4 %

Postii gullet sierralágan konferánsat maid Sámediggi galgá lágídit 2011:s. Sámediggeráđđi mearrida lagabuidda makkár konferánsat galget lágíduvvot.

Sámediggi juolluda 3 500 000 ru Ráđdehusa sámegeila doaibmaplána čuovvoleapmái. Dán juolludus várrejuvvo 200 000 ru konferánsaide.

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 350 000 ru konferánssaide Sámedikki oktavuodas.

15.2 Sámi guoski statistihkka Norggas

Tabella 15.2 Sámiide guoski statistihkka Norggas

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
801	Sámiide guoski statistihkka Norggas	77	0	0	375	375	-
Submi		77	0	0	375	375	-

Sámediggi lea dahkan šiehtadusa Statistihkalaš guovddášdoaimmahagain sámi guoski statistihka buvttadeamis. Ruđat mannet Sámi statistihka publikašuvnna buvttadeapmái. 350 000 ru lea sirdojuvvon kapihttalis 1500 Ođasmahttin-, hálldahus- ja girkodepartemeanta, poasta 21 Erenoamáš doaibmagolut Sámediggái ulbmila várás. Ovdal ii lean dát sierra namuhuvvon stáhtabušehtas ja 2009:s oaččui Sámediggi 300 000 ru ulbmila várás.

Šiehtadusa ektui Statistihkalaš guovddášdoaimmahagain várre Sámediggi 375 000 ru sámi guoski statistihkaid buvttadeapmái Norggas.

15.3 Báلكkašumiid ja stipeandaid juohkin

Tabella 15.3 Báلكkašumiid ja stipeandaid juohkin

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
85002	Giellamovttiidanbáلكkašupmi	96	0	0	0	0	-
85003	Kultur- ja valáštallanstipeanda nuoraid várás	100	100	100	100	0	0,0 %
Submi		196	100	100	100	0	0,0 %

15.3.1 Kultur- ja valáštallanstipeanda nuoraid várás

Kultur- ja valáštallanstipeandda ulbmilin lea movttiidahtit sámi nuoraid bargat musihkain, dáidagiin, kultuvrrain ja valáštallamiin. Juhkkojuvvojit guokte 50 000 ruvdnosaš stipeandda. Juogaduvvojit njeallje 25 000 ruvdnosaš stipeandda. Sii geat ožžot stipeandaid, fertejit leat gaskal 16 ja 25 jagi dan jagi go stipeanda juhkkojuvvo.

Ortnega hálddaša sámediggeráđdi dahje dat orgána masa sámediggeráđdi fápmuda válldi.

Jagis 2011 várrejuvvo 100 000 ru nuoraid kultur- ja valáštallanstipeandan.

15.4 Ruđat dutkamii ja ovddideapmái, čielggadusaide ja duođaštanprošeavttaide

Tabella 15.4 Dutkan ja ovddideapmi, čielggadeamit ja duod.prošeavttat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
86000	Dutkan ja ovddideapmi, čielggadeamit ja duod.prošeavt	2 004	900	900	1 300	400	44,4 %
Submi		2 004	900	900	1 300	400	44,4 %

Jagi 2011 vuoruheamit:

- Sámi servodatfágatearpmiid ja luondufágatearpmiid ovddideapmi
- Tearbmaprošeavttat vuoddoealáhusain, vuoruhuvvon ráiddus: meahcásteapmi, eanadoallu, boazodoallu ja guolástus
- Báikenamaid čohkken julev- ja máttasámi guovllus
- Dárboanalysat sámi museaid ektui olggobealde Finnmárkkku

- Sierra málliid čielggadit movt sámi dávviriid viežžat ruovttoluotta Norgga Álbmotmuseas
- Sámi iešmearridanprošeakta (Gáldu)
- Sámediggeráđi diedáhusat
- Čielggadus kultuvrra birra ealáhussan

Jahkái 2011 várrejuvvo 1 300 000 ru dutkamii ja ovddideapmái, čielggademiide ja duodaštanprošeavttaide.

15.5 Árvvoštallamat

Tabella 15.5 Árvvoštallamat

(i 1000 kr)

Poasta	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
89900	Doarjarudaid árvvoštallan	500	500	500	900	400	80,0 %
Submi		500	500	500	900	400	80,0 %

Jahkái 2011 várrejuvvo 900 000 ru doarjjaortnegiid árvvoštallamiidda. Dat ortnegat mat galget árvvoštallojuvvot galget maiddái árvvoštallojuvvot ja reviderejuvvot sohkabealperspektiivvas.

Vuoruheamit jagis 2011:

- Giellaguovddáziid evalueren
- Ovttasbargošiehtadusaid mat leat fylkkagieldaiguin evalueren

16 Politihkalaš dási doaibmagolut

Tabella 16.1 Politihkalaš dási doaibmagolut

(i 1000 kr)

	Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
1010	Sámedikki dievasčoahkkin	8 291	9 300	9 300	9 300	0	0,0 %
1110	Sámedikki čoahkkinjodihangoddi	1 339	1 252	1 612	2 012	400	24,8 %
1120	Sámedikki bearráigeahččanlávdegoddi	15	200	200	300	100	50,0 %
1310	Sámi parlamentáralaš ráđđi	322	500	500	500	0	0,0 %
1410	Sámedikki doarjjastivra	1 017	1 000	1 000	0	-1 000	-100,0 %
1510	Sámediggeráđđi	8 654	8 587	8 587	8 487	-100	-1,2 %
1610	Sámedikki gjellastivra	283	350	350	350	0	0,0 %
1620	Sámi gjellalávdegoddi	469	500	500	500	0	0,0 %
1910	Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddi (SNPL)	294	325	325	325	0	0,0 %
Submi		20 684	22 014	22 374	21 774	-600	-2,7 %

16.1 Sámedikki dievasčoahkkin

Dán bušehtas leat ruđat Sámedikki dievasčoahkkimii, fágálávdegottiide ja joavkkuide. Jagis 2011 várrejuvvo 9 300 000 ru Sámedikki dievasčoahkkimii.

16.2 Sámedikki dievasčoahkkinjodiheaddjit

Dievasčoahkkinjodiheaddjiid bušehtii várrejuvvo ruhta dievasčoahkkinjodiheaddji bálkái ja dievasčoahkkinjodiheaddjiid buhtadusaide ja mátkegoluide čoahkkindoaimmaid várás mat leat lassin dievasčoahkkimiidda. Dan lassin bisuhuvvo ortnet mas leat ruđat fágálávdegottiid geahčademiide ja gulaskuddamiidda, 600 000 ru maid dievasčoahkkinjodiheaddjit hálldašit.

Sámedikki mearrádusa vuodul áššis 17/06 Njuolggadusat ruđaid geavaheapmái Sámedikkis politihkalaš joavkkuide, maid dievasčoahkkinjođiheaddjit hálldašit, meroštallojuvvo ahte 50 000 ru manná joavkoruđaid ja opposišuvnna bargoeavttuid rehketdoalodárkkisteapmái.

Ruđain mat leat dievasčoahkkinjođiheddjiid várás várrejuvvo 45 000 ru Sámedikki válljen lahttui ja várrelahttui Finnmarkkuopmodaga bearráigeahččanlávdegottis.

Jahkái 2011 várrejuvvo 2 012 000 ru Sámedikki dievasčoahkkinjođiheddjiide.

16.3 Sámedikki bearráigeahččanlávdegoddi

Jahkái 2011 várrejuvvo 300 000 ru bearráigeahččanlávdegoddái.

16.4 Sámi parlamentáralaš ráđđi (SPR)

Sámi parlamentáralaš ráđđi (SPR) lea parlamentáralaš ovttasbargoorgána Ruota, Suoma ja Norgga sámedikkiid gaska ja Ruošša beale sámiin lea bissovaš ovddastus. Sámediggái Norgga bealde juolluduvvo 500 000 ru SPR:ii Norgga stáhtabušeahas. Iešguđege sámedikkis mákset iežaset delegašuvnnaid goluid SPR-čoahkkimiidda searvamii ja eará ovddastussii.

Norgga sámediggi váldá badjelassas SPR jođiheami čakčat 2011. Čállingoddedoaimma čuovvu jođihandoaimma. Čállingoddedoaimmii gullet earret eará oktiordnendoaimma, jorgalan- ja dulkagoluid máksin, bissovaš oassálastiid goluid máksin ja unnimusat 4 stivračoahkkima čađaheapmi ja okta dievasčoahkkin jahkái, ja čoahkkimiidda searvan ja ovddastusdoaimmat, ja dán oktavuodas máksá eanemusat riikkaidgaskasaš čoahkkimiidda searvan.

Jahkái 2011 várrejuvvo 500 000 ru Sámi parlamentáralaš ráđđi doibmii.

16.5 Sámediggeráđđi

Poasttas máksojuvvo bálkka presidentii ja várreprezidentii, golmma ráđđelahttui olles virggis mii lea 90 % várreprezidentta bálkkás, ja bálkka politihkalaš ráđđeaddiide. Dasa lassin várrejuvvojit ruđat sierra semináraid čađaheapmái mat dollojuvvojit dievasčoahkkima áigge.

Prezidentta bálkka čuovvu ráđdehuslahtuid bálkká mas gessojuvvo eret 150 000 ru. Várreprezidentta bálkka čuovvu stuorradiggeáirasiid buhtadusa.

Jahkái 2011 várrejuvvo 8 487 000 ru sámediggeráđđái.

16.6 Sámedikki giellastivra

Jahkái 2011 várrejuvvo 350 000 ru Sámedikki giellastivrii.

16.7 Sámi giellalávdegoddi

Ruhta mii várrejuvvo galgá ovttas Ruota ja Suoma sámedikkiid ruđaiguin mannat sámi giellalávdegotti doibmii.

Jahkái 2011 várrejuvvo 500 000 ru Sámi giellalávdegoddái.

16.8 Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddi (SNPL)

Jagis 2011 galgá Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddi evaluerejuvvot. Ulbmilin lea ahte evaluereimiin biddjojjuvošii vuodđu gulahallama ovddideapmái sámi nuoraiguin.

Jahkái 2011 várrejuvvo 325 000 ru Sámedikki nuoraidpolitihkalaš lávdegoddái.

17 Hálldahusdási doaibmagolut

Tabealla 17.1 Hálldahusa doaibmagolut

(i 1000 kr)

Poasta 01 Čilgehus		RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš 2011	+/- 11-Rev 10	Erohus %
- Hálldahusa doaibmagolut	a)	79 922	85 430	86 030	89 300	3 270	3,8 %
- Erenoamáš prošeavttat	a)	7 887	4 570	4 720	1 400	-3 320	-70,3 %
Submi		87 809	90 000	90 750	90 700	-50	-0,1 %

a) Vižžojuvvon hálld. doaibmagoluid erenoamáš prošeavttain: vistesuodjalanprošeavttat 200 000 ru ja válgarudat 370 000 ru.

Sámedikki hálldahusas leat váldoáššis golbma sierra rolla álbmotválljejuvvomiid ja álbmoga ektui:

- Ráhkkanahttit hálldašanáššiid Sámedikki sierra politihkalaš mearrádusorgánaide
- Parlameantahálldašeapmi Sámedikki ovddas
- Doaibmat Sámediggeráđi politihkalaš čállingoddin

Sámediggi lea sihke parlameanta, politihkalaš jodiheapmi ja oktasaš organisašuvnna hálldašeapmi. Hálldahus lea juogaduvvon guđa fágaossodahkan ja dievasčoahkkinstába ja bargit leat badjel 120. Hálldahusat meannudit áššiid ja addet bálvalusaid sihke politihkalaš eiseválddiide ja álbmogii. Juohke ossodagas lea erenoamáš ovddasvástádus fágapolitihkalaš čállingoddin sámediggeráđđái. Dievasčoahkkinstábas lea ovddasvástádus lávdegodde- ja dievasčoahkkimiin ja áirasiid bálvaleames.

Árjjalaš politihkalaš bargu politihka ovddidemiin ja –čuovvolemiin, eanet hálldašandoaimmaiguin ja stuorat vuordamušain sámi álbmoga beales, gáibida eanet resurssaid ja alla fágalaš gelbbolašvuoda ollu surggiin. Jagi 2011 bušeatta čájeha makkár doaimmat dat leat strategiijaid bokte sierra politihkkasurggiid várás.

Strategiijat

- Gulahallama bokte guovddáš eiseválddiiguin nannet Sámedikki rámmaeavttuid
 - Čuovvolit barggu mii guoská bušeahttadagaldumiid ásaheapmái Ráđdehusa ja Sámedikki gaskka
 - Čuovvolit barggu Sámedikki rievttálaš dili čielggademiin
 - Bargat dan ala vai Sámediggi oččošii lálkaásahusaid mearridanválddi sámediggeválggaid oktavuodas
 - Gulahallama bokte eiseválddiiguin ja eará guoskevaš aktevrraiguin nannet almmolaš diehtujuohkima sámiid birra
- Sámi servodagain gulahallamiin bargat dan ala ahte juksat mihttomeriid maid Sámediggi lea bidjan doaibmasis
- Plánet ovttasdoaibmama beavttálmahttima Sámedikkis ja unnidit mátkedoaimma ja dieinna lágiin maid seastit birra, go geavahišgoahtit ođđa gulahallan- ja telefončovdosiid
- Bargat dan ala vai Sámediggi juvssašii birassertifiserema
- Nannet nuoraid ja nissonolbmuid rekrutterema Sámedikki jienastuslohkui

Eará barggut maid Sámedikki hálldahus dahká bohtet ovdan strategiijain mat leat ovttaskas fágakapihttalain bušehtas.

17.1 Hálldahusa doaibmagolut

Hálldahusa doaibmagoluide gullet oppalaš investeremat, dihtorreaiduid investeremat ja sámediggeviesu bajásdoallan.

Jagis 2011 lea dárbu lasihit postii ruđa čuovvovačča geažil:

- Viessosuodjalanprošeavttat leat sirdojuvvon kapihttali 17.2 Erenoamáš prošeavttat
- Sámediggeválgga lea sirdojuvvon kapihttali 17.2 Erenoamáš prošeavttat. Juolludus galgá geavahuvvot oktalaš válgabargui maid Sámediggi dahká válggaid gaska
- Ferte biddjojuvvot bargojoavku ráhkkanit Ceavccageađggi viiddis čalmmusteapmái, oassin barggus go guovllut galget boahit tentatiivvalaš máilmmiárbelistui.
- Eanet resurssat barggu sámeigielain nannemii
- Dasa lassin lea biddjojuvvon bálká- ja haddegoarknun 2,9 %

Sámediggái lea juolluduvvon 3 500 000 ru Ráđđehusa sámeigela doaibmaplána čuovvovleapmái. Dán juolludusas várrejuvvo 900 000 ru lassí resurssaide barggu sámeigielain nannemii.

Jahkái 2011 várrejuvvo oktiibuot 89 300 000 ru hálldahusa doaibmagoluide.

17.2 Erenoamáš prošeavttat

Tabealla 17.2 Erenoamáš prošeavttat

(i 1000 kr)

801 Čilgehus	RR 2009	Buš 2010	Rev 2010	Buš2011 +/- 11-Rev 10	Erohus %
- Buoret bálvus geavaheaddjiide	1 000	0	0	0	0 -
- Kvalitehtaovddideapmi vuodđo oahpahas - oahppoplánat	1 299	0	0	0	0 -
- Sámi korrektuvraprogramma - Divvun	0	1 250	1 250	0	-1 250 -100,0 %
- Vistesuodjalanprošeavttat	a) 62	200	200	0	-200 -100,0 %
- Árvoháhkkanprogramma	b) 36	150	150	0	-150 -100,0 %
- Njávdáma Ortodoksa hávdesadji nuortasámisiddas	2 220	300	450	600	150 33,3 %
- Kvalitehtaovddideapmi sámi mánáidgárdiin	107	300	300	300	0 0,0 %
- Válga	a) 3 163	370	370	0	-370 -100,0 %
- Eret bidjan, loahpadeapmi, čatnan Sámedikki arkiuvvain	0	500	500	0	-500 -100,0 %
- Sámi oahpponeavvuskádat	c) 0	1 500	1 500	0	-1 500 -100,0 %
- Ovdaprošeakta Beavivváš Sámi Našunálateáhtera teáhtervisti	0	0	0	500	500 -
Sum	7 887	4 570	4 720	1 400	-3 320 -70,3 %

17.2.1 Buoret bálvusat geavaheddjiide

Sámediggi lea 2010:s dahkan rámmašiehtadusa Sámedikki neahttafálaldagaid ovddideapmái. Rámmašiehtadusa siskkobalde čadahuvvojit mánga prošeavtta oazžun dihte ođđa ja buoret neahttačovdosa mii lea heivehuvvon ođđa áiggi gáibádusaide neahttačovdosiid ektui. Prošeakta lea mañiduvvon dan ektui mii lei plánejuvvon ja ruđat mat báhcet dán jagi sirdojuvvojit jahkái 2011.

17.2.2 Nuortasámi kulturbiras

Sámediggi lea oastán gohttenbáikki nuortalaš gilis ja eaiggáda dál guoskevaš viesu. Viesu divodeapmi galgá álggahuvvot jagis 2011.

Ođđasis hávdádeami láchima oktavuodas nuortalaš gilis, ferte lassin čorget, dulbet, gilvit ja ráhkaduvvot sisavuodjingeaidnu parkerensajiin.

Jahkái 2011 várrejuvvo 600 000 nuortasámi kulturbirrasii nuortalaš gilis.

17.2.3 Dási buorideapmi sámi mánáidgárddiin

Sámediggi doallá fierpmádatčoahkkima sámi mánáidgárddiid bargiide. Jahkái 2011 várrejuvvo 300 000 ru dási buorideapmái sámi mánáidgárddiin.

17.2.4 Ovdaprošeakta teáhtervisti - Beaivváš Sámi Našunálateáhter

Prošeakta galgá čielggadit ođđa teáhtervisti Beaivváš Sámi Našunálateáhteri.

Jahkái 2011 várrejuvvo 500 000 ru Beaivváš Sámi Našunálateáhtera vistti ovdaprošektii.

18 Sámi servodaga dárbbut jagis 2012

Sámediggi ovddasta sápmelaččaid álbmomin ja álbmoga ovddasteaddji orgána Norggas. Dat mearkkaša ahte Sámedikkis ferte leat sierra iehčanas sajádat friijavuodain bidjat eavttuid, hábmet ja hálddašit Norgga sámpolitiikka. Ovttasdoaimmanprosedyrat gaskal Stuorradikki, ráđđehusa ja Sámedikki galget sihkkarastit ahte Sámediggi sáhtta fuolahit dán rolla. Sámediggi dárbbasa erenoamáš friddjavuođa bušehta dáfus vai sáhtta sihkkarastit Sámedikki autoritehta ja álggavuoigatvuoda sámpolitiikkas. Dán sihkkarastimii lea deatalaš oažžut dakkár bušehttaprosedyraid ja jahkásaš bušehttarámmaid, mat dávistit Sámedikki rollii sámpolitiikkas.

Ii dáidde sáhtit dadjat ahte dálá vuogádat ollašuttá álbmotrievttálaš rámmaid, vrd. ILO-169 artihkkala 6 ja ON julggaštusa artihkkala 3 álgóálbmotvuoigatvuodaid birra. Dála bušehttaprosedyrat eai ollašuite vuoigatvuoda beassat mearridit sámi álbmoga ekonomalaš, sosiála ja kultuvrralaš ovdáneami. Dála stáhtus lea ahte Sámedikkis ii leat doarvái váikkuhanváldi daidda proseassaide maid vuodul juolluduvvojit ruđat sámi áigumušaide stáhta bušehtas. Danne ferte Sámediggi šaddat duohta šiehtadallanbeallin iežas doaimma bajimus ekonomalaš rámmaid šiehtadallamis.

Sámedikki 2011 bušehtta lea 355 707 000 ru stuoris (earret Sámeálbmotfoandda), earret ođđa dárbbuid dahká bálká- ja haddegoargun 3,1 % 11 026 917 ru. Dás eaktuduvvo seamma dássi go dan maid Sámediggi oažžu ráđđehusas. Jagi 2010 stáhtabušehta ektui addá jagi 2011 stáhtabušehttaevttohus 14 024 000 ruvdnasaš lassáneami Sámediggái. Dás lea Ođasmahttin-, hálldahus- ja girkodepartemeanta várren 3 850 000 ru doaimmapláni sámegeala ja sámi statistihka várás. Nappo báhcá 10 174 000 Sámedikki iežas vuoruhemiide. Sámediggi ferte vuosttažettiin vuoruhit dán lassáneami iežas hálldahusa bálká- ja haddegoarkumii ja daid ásahusaide mat ožžot njuolgga doarjaga Sámedikki bušehtas. Dat mearkkaša dan ahte eará poastaid, ovdamearkka dihte ohcavuđot doarjjaortnegiid, ii sáhte vuoruhit eai ge dat leat ožžon veahášge lasáhusa.

Sámediggi vuordá ahte jagi 2012 bušehtta loktejuvvo nationála ángiruššamiid dási mielde, ja ahte bušehtas eai leat čadnojuvvon ruđat maid Ráđđehusa lea vuoruhan. Ovdamearkan jagi 2012 stáhtabušehtas, ii leat Sámediggái vuoruhuvvon ruhta Kulturloktemii II.

Go guoská jagi 2012 bušehtadárbbui, bidjá Sámediggi vuodđun jagi 2011 bušehtadárbbuid. Sámediggeráđdi dahká dárkilet vuoruhemiid jagi 2012 bušehtadárbbuin.

18.1 Oahpahus ja dutkan

Stuorra dárbu lea lasihit sámi oahpponeavvuid buvttadeami sihke mánáidgárddiid, vuodđoskuvllaid ja joatkkaoahpu várás. Dát guoská sihke ođđa oahpponeavvuide ja dáláš oahpponeavvuide sámegillii. Mánáidgárderámmaplána (2006) mielde galgá mánáidgárdi doarjut mánáid sin iežaset kultuvrralaš ja individuála eavttuid mielde. Mánáidgárddit dárbbasit dakkár oahpponeavvuid main speadjalasto sámi giella ja kultuvra. Dasto lea dárbu várret ruđaid metodaovddidanbargui giellaoahpahusa ja kulturgaskkusteami siskkobealde mánáidgárddiin.

Sámedikki 2009 – 2012 oahpponeavvoráhkadeami strategalaš plána mielde ja rávvagiid mielde mat leat raporttas *doaibmabijut maiguin beavttálmahittit sámi oahpponeavvuid ráhkadeami ja buvttadeami*, lea dárbu sakka lasihit doarjaga oahpponeavvuid ráhkadeapmái. Okta doaibmabijuin raporttas lea sámi oahpponeavvovskkádaga ásaheapmi. Prošeakta álggahuvvui 2010:s ja galgá plána mielde bistit jagi 2012 lohppii. Dán prošeaktii dárbbasuvvojit ruđat 2012:s.

Ráđđehus lea bidjan guovddáži movt matematihka oahpahus sáhtášii leat eanet relevánta ja movttiidahtti. Sámi skuvllas lea mearrideaddji ahte leat kvalitehta dáfus buorit matematihka dahkosat iežas gillii ja iežas doahpagiiguin. Ruđat dárbbasuvvojit juo dahkkojuvvon šiehtadusaide jorgalit matematihka dahkosiid vuodđoskuvlla várás. Dárbu lea maiddái joatkit prošeavttaiguin maid áigumuššan lea gokčat ollislaččat dárbbuid matematihkas buot golmma gillii vuodđoskuvllas.

Dárbu lea ain oažžut ruđaid Mánáidgárdeloktema ja Máhttoloktema – sámi čuovvoleapmái. Dát guoská sihke mánáidgárddiid bargiid ja olles vuodđoskuvla oahpaheddjiid gelbbolašvuoda ovddideapmái. Dasto ferte álggahit doaibmabijuid maiguin movttiidahttit sámegielagiid váldit oahpaheaddjioahpu, mii addá máhtolašvuoda oahpahit mánáidgárddiin, vuodđoskuvllain ja joatkkaskuvllain.

Eallinvuoddu ja servodateallin rievda sámi guovlluin johtileappot ja ollu viidábut odne go goassige ovdal. Dát bidjá stuorra máhtolašvuoda gáibádusaid dasa ahte sáhttit váikkuhit iežas eallindili. Go galgá válljet riehta de lea máhtolašvuolta ja máhtolašvuolta mii gaskkustuvvo ja man birra almmolaččat ságastallojuvvo, áibbas guovddáži sámi servodatovddideami ektui boahhteáiggis. Sámi dutkamis lea stuorra mearkkašupmi ja sámiid iežaset ásaheavvaid dan várás ferte nannet.

Sámediggeráđdi áigu 2011 loahpas ráhkadit dieđáhusa oahpahusa ja oahpu birra. Dieđáhusas ráhkaduvvo bajimus politikka ja bajimus strategijat oahpahussuorggis. Dás leat váikkuhusat jagi 2012 bušehtti.

18.2 Giella

Sámegielat leat ain áitojuvvon gielat, ja danne lea jahkásaččat dárbu nannet ángiruššamiid ealaskahttin ja ovddidan dihte sámegielaid buot arenain servodagas. Vai Sámediggi galgá sáhttit viidáset fievreridit juo álggahuvvon doaibmabijuid ja álggahit ođđa doaibmabijuid, de lea dárbu lasihit ruđaid bušehtti. Konkrehta doaibmabijuin sáhttit namuhit:

- Ruđat dárbbasuvvojit dáláš sámi filmmaid digitaliseremii mat leat boarraset formáhtas, erenoamážit mánáid ja nuoraid várás. Nuorat ja mánát liikojit geahččat filmmaid ja sámegielat filmmat leat unnán. Go dáláš sámi filmmaid digitalisere de geavahivčče mánát ja nuorat daid eanet ja nie lassánivččii vejolašvuolta gullat sámegiela.
- Barggu sámi báikenamaiguin ja tearpmaiguin lea dárbu vuogádahttit. Barggu sámi čálamearkkaid geavahemiin almmolaš registariin ja digitála kárttain ferte vuoruhit. Dát guoská earret eará álbmotregistari, Brønnøysundregisttaridna ja Stáhta kártadoaimmahakkii.
- Stuorra oassi sámi álbmogis eai leat goassige ožžon vejolašvuoda oahppat sámegiela, ja danne eai máhte iežaset eatnigiela. Dárbu lea álggahit doaibmabijuid dán dili njulgemii, ja Sámediggi áigu

vuoruhit dan. Sámediggeráđđi lea álggahan 5-jagáš rávesolbmuidoahpahasprográmma sámegielas Sámi allaskuvlla bokte. Ruđat dárbbášuvvojit dán čuovvoleapmái.

- Ráđdehusa sámegiela doaibmaplána čuovvoleapmi. Bargu sámegiela doaibmaplána čuovvolemiin gáibida eanet resurssaid Sámedikki hálddahasas jos dan galgaš sáhttit čuovvolit dohkálaš vuogi mielde.
- Dárbu lea lasihit doarjaga gielddaide ja fylkkagielddaide sámegiela hálddašanguovllus, vai dat oččošedje buhtadusa daid liigegoluid ovddas mat dain leat go galget bálvalit álbmoga guovtti gillii.
- Dárbu lea maiddái lasihit doarjaga sámi giellaguovddážiidda vai dat sáhtášedje bisuhit daid doaimmaid mat dain dál leat ja ovddidit eanet fálaldagaid guovddáža geavaheddjiide.

18.3 Kultuvra

Ráđdehus lea kulturloktemis II čalmmustan kultursuorggi válđoáŋgiruššamiid jagi 2014 rádjai. Jagi 2011 stáhtabušehta bokte čájeha ráđdehus ahte dat áigot duođas áŋgiruššat. Kulturloktema čuoggás 13 oidno ahte ráđdehus ferte válđit nationála ovddasvástádusa ja addit Sámediggái vejolašvuoda offensiiva bargat sámi kultuvrrain. Sámediggi rehkenastá sámi kultuvrrain áŋgiruššami boahdá ruhta jagi 2012 stáhtabušehta bokte.

Dáláš sámi kulturásahusaide ferte addit dakkár rámmaeavttuid mat addet ovdánanvejolašvuodaid. Jagis 2012 ferte vuoruhit stuorát juolludusaid sámi kulturásahusaide vai dat sáhtášedje gozihit ja ovddidit doaimmaideaset. Dáláš kulturviesut leat bázahallan sakka ruđalaččat. Dát addá stuorra hástalusaid sihke doaimma, fágalaš ovdáneami, bajásdoallama ja kapasitehta ektui. Sámediggi vuoruha čuovvovaš odđa sámi kulturásahusaid:

- Sámi dáiddamusea
- Várdobáiki sámi guovddáš
- Beaivváš Sámi Teáhter

Sámi našunálateáhterii Beaivváži, ferte sihkarastit vuodu vai dat nagodivččii bálvalit olles sámi ássanguovllu. Danne ferte dasa vuoruhit ruđaid. Dárbu lea oppalaččat nannet sámi lávdedáidaga buvttadeami ja gaskkusteami. Dárbu lea ásahtit odđa teáhtervistti Beaivváš Sámi našunálateáhterii. Sámi museat dárbbášit ain eanet doaibmadoarjaga 2011:s vai sáhttet nannet museafágalaš barggu hástalusaid museain.

Etnomusihkkaguovddáš lea doaibmabidju mii lea mielde ovttasbargošiehtadusas Sámedikki ja Finnmárkku fylkkagieldda gaskka, mas čuožžu: “Bealit áigot árvvoštallat ásahtit etnomusihkkaguovddáža, ja áigot árjjalaččat bargat dan ala ahte luohiti ja eará sámi musihkka gaskkustuvvojit Finnmárkku skuvllain.” Dárbu lea oazžut ruđaid dán guovddáža ásaheapmái.

Riikkaidgaskasaš sámi filbmaguovddáš dárbbáša doaibmadoarjaga sámi filmbabarggu/buvttadusa viidáset ovddideami várás nugo ráđdehusa davveguovlostrategiijas lea mihttomearrin.

Dárbu lea bisuhit sisaoastinortnega sámi čáppagirjjálašvuoda ja musihka várás. Dárbu lea maiddái addit sámi dáiddáriidda ja kulturbargiide buoret rámmaeavttuid, vai sii sáhtášedje oazžut birgejumi dáidagis dahje girječállimis.

Otnáš odđaaigásaš servodagas, mii johtilit rievdá, lea deatalaš gullat maid nuorat oaivvildit. Sámi nuorain lea vuoigatvuolta oazžut dássásaš ovdánanvejolašvuodaid, ja seamma vuoigatvuodaid, mat eará nuorain leat dan ektui ahte beassat buktit ovdan iežaset oaiviliid. Dárbu lea ovddidit arenaid sámi nuoraid várás.

Dárbu lea sihkarastit buori doaibmavuodu daidda deaivvadansajiide mat juo leat ásaheavvon, ja ásahtit eanet sámi deaivvadansajiid, renoamážit stuorát gávppiin.

18.4 Ealáhusat

Sámedikki doarjjaortnegat ealáhusovddideapmái jukset smávvitlágan doaimmaid ollu eanet go eará almmolaš doarjjaortnegat. Dát váikkuhangaskaoamit váikkuhit bargosajiid ásaheami kapitála dáfus geahnohis smávva báikkiin. Sámedikki ortnegiid bokte fievrriduvvo dáid smávva báikkiide kapitála maid muđui livččii hirkmat váttis oažžut. Nissonolbmot ásaht dávjá smávvat, ja Sámedikki váikkuhangaskaoapmeortnet lea hui deatalaš oažžun dihte eanet nissonolbmuid ásaheaddjin sámi smávva báikkiin. Sámediggi lea mielde bisuheamen ássanminstara ja barggolašvuoda sámi báikegottiin. Ealli smávva báikkit váikkuhit positiivvalaččat stuorra servodahkii.

Sámedikki ealáhusovddideami váikkuhangaskaoapmeortnegiidda leat ollu ohccit. Maŋimuš jagiin lea ohcanvuđot ealáhusovddidandoarjaga eanadieđalaš doaibmaguovlu viiddiduvvon. Jagi 2009 rájes lea eanadieđalaš doaibmaguovlu viiddiduvvon. Rámmajuolludus Sámediggái ii leat lassánan dán ektui. Sámedikki áigumuššan livččii viiddidit guovllu ain eanet 2011:s addin dihte sámi smávva báikkiide ovdánan- ja ahtanuššanvejolašvuoda. Jos viiddideamis galggaš leat ealáhuspolitihkalaččat ávki, de dárbbasa Sámediggi eanet váikkuhangaskaomiid ja resurssaid Sámediggái vai sáhtta čadahtit offensiivvalaš ealáhuspolitihka doaibmaguovllus. Danne lea dárbu nannet bušeahta dan várás.

Sámediggi áigu bargat dan ala vai boazodoallu oččošii dássásaš eavttuid eará buohtastahttin vejolaš ealáhusaiguin geasuid ja divagiid ektui investeremiid ja doaibmaneavvuid oktavuodas.

Sámediggi áigu gearggahit barggu dieđáhusain sámi ealáhusaid hárrái 2011:s. Áigumuššan lea bidjat odđa strategiijaid ealáhusovddideapmái ja odđa ángiruššansurggiide. Dás leat váikkuhusat bušehtti 2012:s.

18.5 Areálat, birasgáhtten ja kultursuodjaleapmi

Sámi kultuvrra, ealáhusbarggu ja servodateallima luondduvuđđosa sihkkarastima lea deatalaš álohii vuhtii váldit areálaplánemis odđa plána- ja huksenlága mielde. Sámediggái lea addojuvvon vuostaldanváldi plánaide main lea stuorra mearkašupmi sámi beroštumiide. Čuovvolan dihte dán válddi ferte Sámediggi sihke hábmet ja ovddidit dárbbalaš fágalaš kapasitehta čuovvolan dihte konkrehta areálaplánaáššiid ja hálddašandoaimmaid dán oktavuodas. Dát miellidibuktá lasi barggu Sámediggái.

Sámediggái lea addojuvvon resursa gáibideaddji rolla konsultašuvdnabeallin golmma dásis buot suodjalanplánabargguin. Sámi guovlluin lassánit evttohusat álbmotmehciid logu ektui. Álbmotmeahcit buktet sierra hástalusaid sámi meahcástangeavahusa oktavuodas, ja sámi ealáhusaide nugo boazodollui. Danne lea dárbu nannet Sámedikki barggu suodjalanplánaiguin.

Dálkkádatrivedamiin, biologalaš girjáivuoda massimis ja birasnuoskkideamis leat váikkuhusat álgoálbmogiid ealáhusaide, kultuvrii, dearvašvuhtii ja eallineavttuide ja nie maiddái servodateallimii. Dárbu livččii bidjat eanet guovddázii dáid vuoddo hástalusaid. Mii dárbbasit buoridit máhtolašvuoda dáid rievdadusaid ja doaibmajuid birra maid sáhtášii álggahit gáržžidan dihte rievdamiid, ja dasto sierralágan heivehanstrategiijaid.

Sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasiid suodjaleapmi lea deatalaš bisuhan dihte sámi historjja ja ovdahistorjja, ja seammás leat mielde nannemin ja viidáset ovddideamen sámi kultuvrra. Sámi kulturmuittosuodjaleamis, maiddái sámi huksensuodjaleamis, leat maŋimuš jagiid dađistaga lassánan áššit. Seammás go resurssat geavahusas eai leat lassánan jagi 1999 rájes. Dan geažil go Sámediggi háliidivčče leat árijalaš bealli kulturmuittosuodjalanbarggus, de háliida nannet sámi kulturmuittosuodjalusa. Deatalemos ángiruššansuorin leat sámi huksensuodjalus, kulturmuittuid registrerenbargu ja dasto sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasa seilluheapmi ja sihkkarastin, nugo Ceavccageađgi ja nuortalaš gilli.

Sámedikki váikkuhangaskaoapmeortnegii kulturmitodoaibmabijuid várás lassánit dađistaga ohcamat juohke jagi. 2010:s ohccojuvvui oktiibuot guovtti gearddi eanet ruhta dan ektui mii lei geavahas. Šállošit go ollu buriide prošeavttaide mat livčče sáhtán nannet dihtomielalašvuođa sámi historjjá ja leahkima birra ii addojuvvon doarjja dahje doarjja unniduvvui dan ektui mii lei ohccojuvvon.

18.6 Dearvvašvuohta, sosiála ja fuolahus

Leat ollu hástalusat bálvalusaid ovddideamis ja kvalitehta sihkkarastimis sámi geavaheddjiide. Dáin hástalusain leat guovddáš eiseválddit ja Sámediggi ovttamielalaččat. Lea oktilaš dárbu oažžut eanet resurssaid dássasaš fálddagaid ovddidepmái.

Ovttasdoaibmanodastus ja dat doaibmabijut mat leat oaivilduvvon sihke regionála ja gielddalaš dássái nugo ođđa lágat, láhkarievdadusat, ođđa ja rievdaduvvon ángirusšansuorggit ja doaimmat gáibidit doaibmama maiddái Sámedikki beales. Go galgá nagodit čuovvolit nationála politihka ja gozihit sámi perspektiivva doaibmabijuin mat álggahuvvojit lea dárbu nannet bušehta 2012:s.

Stuorra dárbu lea nannet máhtolašvuođa mánáidsuodjalusas sámi mánáid giela ja kultuvrra birra. Dán lea dárbu dahkat sámi mánáid vuoigatvuođaid sihkkarastima dihte. Fertejit ovddiduvvot doaibmabijut čielggadan dihte movt sámi mánáid vuoigatvuođat galget gozihuvvot.

18.7 Riikkaidgaskasaš solidaritehta ja álgoálbmotpolitihkka

Sámediggi áigu árijalaččat searvat riikkaidgaskasaš bargui álgoálbmotáššiiguin. Go galggaš sáhttit dohkálaččat bidjat guovddášii riikkaidgaskasaš áššiid, lea dárbu nannet dán poastta jagi 2012 bušehtas.

